DEN ÆLDRE EDDA

FØRSTE AFDELING.

OLDNORDISKE GUDESANGE.

DEN ÆLDRE EDDA

OVERSAT AF

H. G. MØLLER.

FÖRSTE AFDELING:
GUDESANGE.

KØBENHAVN.
CHR. STEEN & SÖNS FORLAG.
I. COHENS BOGTRYKKERI.
1870.

Vølvens Spådom.

---

1. Hejd hun hed,
hvor til Huse hun kom,
spående Vølve;
Ulve hun tæmmed,
Sejd hun øved,
Sejd hun elsked.
Altid var hun yndet
af onde Kvinder.

2. Ene sad hun ude,
da den ældgamle kom,
den vældige As,
og i Öje hende skued.
„Hvad vil I vide?
Hvi vil I mig friste?
Vel véd jeg, Odin!
hvor du skjulte dit Öje.“

3. Hærfader gav hende
herlige Ringe,

1—3. Odin kommer til Vølven Hejd og rådspörger hende Fra V. 4. begynder Vølvens Sang.

Visdoms Ord,
Spådoms Ord.
Vidt skued hun, vidt
over Verdner alle.

4. „Hører nu alle
hellige Slægter,
store og små
Sönner af Hejmdal!
Valfader! jeg lyder.
Mælet jeg løfter
om Mændenes Frasagn,
de förste, jeg mindes.

5. Jætter jeg mindes
i Oldtid fødte;
fordum blev
hos dem jeg fostret.
Ni Verdner jeg véd,
Verdenstræer ni.
Den herlige Ask
var end under Mulde.

6. I årle Oldtid,
da Yme leved,
var ej Sand eller Sø
eller svale Bølger.
Jord var der ikke,
ej Himmel foroven,

men et svælgende Gab,
hvor Græs ej grode.

7. Da skabtes Verden
af Burs Sönner;
den mægtige Midgård
monne de grunde.
Fra Syd skinned Sol
paa Salens Stene;
da grode af Grund
de grönne Urter.

8. Fra Syd kom Sol
med Måne i Følge;
Himlens Rand
den greb med sin höjre.
Sol ej vidste,
hvor Sale den ejed,
Måne ej vidste,
hvad Magt den ejed,
Stjerner ej vidste,
hvad Sted de ejed.

9. Da gik alle Guder,
de hellige, gode,
til Dommersæde
Lov at sætte.
Nat og Næ
Navn de gave,

Morgen og Middag
da blev nævnet,
Kvæld og Aften
For År at tælle.

10. Aserne mødtes
paa Idesletten;
Gård og höjen
Hal de bygged;
Kraften de øved,
alt de forsøgte,
Esser de danned
og Smykker smedded,
Tænger og kunstigt
Værktöj gjorde.

11. Af Guld var alt,
hvad Guderne ejed;
med Guldtavl leged
de fro i Gårde.
Da kom der trende
Thursekvinder,
mægtige Møer
fra Jætters Hjem.

12. Da gik alle Guder,
de hellige, gode,
til Dommersæde
for der at dömme,

---

11. De tre Thursekvinder ɔ: Nornerne.

hvo der skulde skabe
Dværgenes Skare
af den blodige Ström,
af Blåins Ben.

13. Blev da Modsogne
ypperst og mægtigst
af alle Dværge,
men Durin den anden.
I Mands Lignelse
skabte de mange
Dværge i Jorden,
som Durin sagde.

14. Ny og Næ,
Nord og Syd,
Øst og Vest,
Althjov, Dvalin,
Nå og Nåin,
Niping, Dåin,
Bivör, Båvör,
Bömbur, Nore,
Ån og Ånar,
Oin, Mjødvitne.

15. Veg og Gandalv,
Vindalv, Thorin,
Thrå og Thråin,
Thekk, Vit og Lit,

---

12. Blåin ɔ: Yme.

Ny og Nyråd,
Regin og Rådsvid.
Nu har jeg rigtigt
Dværgene nævnet.

---

16. File, Kile,
Funden, Nale,
Hefte, Vile,
Hanar, Svior,
Billing, Brune,
Bild og Bure,
Fraa, Hornbore,
Fræg og Lone,
Ørvang, Jare,
Ejkinskjald.

17. Tid er at tælle
for Mændenes Slægter
Dværgenes Flok
fra Dvalin til Lovar,
de, som søgte
fra Salens Sten
til Ørvangs Sæde,
til Kampens Sletter.

18. Der var Drøpne
og Dolgthrase,

---

17. Dværgen Ørvangs Sæde og Kampens Sletter ɔ: Jordoverfladen.

Hår, Höjspore,
Hlævang, Gloin,
Dore, Ore,
Duv, Andvare,
Skirve, Virve,
Skavid, Å,

19. Alv og Yngve,
Ejkinskjald,
Fjalar og Froste,
Finn og Ginnar.
Evig skal mindes,
mens Mennesker leve,
Lovars Fædres
lange Række.

---

20. Til Huse kom
tre af de hulde,
mægtige Asers
ædle Skare.
Kraftløse Væsner
fandt de ved Voven,
Ask og Embla,
uden Skæbne.

21. Ånde de drog ej,
Ånd de ej havde,
ej Blod, ej Lød,
ej Liv og Lader.

Ånde gav Odin,
Ånd gav Høner,
Lød gav Loder
og dertil Livsblod.

---

22. En Ask jeg kender
— Yggdrasil hedder den —;
höj den står
med Skumdraaber stænket.
Deden kommer Dug,
som i Dale falder;
evig den grönnes
over Urdas Væld.

23. Deden komme Møer,
de meget vidende
tre fra Salen
dybt under Stammen.
Urd nævntes den ene,
den anden Verdande,
Skuld kaldes den tredje,
naar Runer ristes.
Love de lagde,
Liv de bestemte
for Slægternes Börn
og Heltenes Skæbne.

24. Hun ved, at Odins
Öje skjultes

dybt i Mimes
klare Kilde.
Hver Morgen Mime
Mjød mon drikke
af Valfaders Pant.
Véd I nu mér eller hvad?

25. Hun véd, hvor Hejmdals
Horn er fjælet
under det himmelhöje,
hellige Træ;
hun ser den våde
Fos at vælde
af Valfaders Pant.
Véd I nu mér eller hvad?

26. Det förste Mord,
hun i Verden mindes,
var, da de på Spydsodd
Gullvejg spidded,
og i den höjes
Hal hende brændte.
Tre Gange brændtes
den tre Gange bårne,
atter og atter;
dog end hun lever.

26—8. Guldets Magt bringer Strid i Verden både blandt Mennesker og blandt Guder.

27. Da gik alle Guder,
de hellige, gode,
til Dommersæde
for der at dömme,
om Aserne skulde
Skaden bære
eller for Brøden
Bøder tage.

28. Da slyngede Odin
Spydet ud
og voldte det förste
Drab i Verden.
Brudt var Væggen
om Asers Borg.
Stridslystne Vaner
over Sletterne skrede.

29. Da gik alle Guder,
de hellige, gode,
til Dommersæde
for der at rådslå
om, hvo der havde ondt
i Æthren blandet
og givet Ods Mø
til Jætters Æt.

30. Vingthor ene
slog i Vrede;

29. Ods Mö ɔ: Fröja.

sjælden han sidder,
når sligt han spörger.
Eder brødes,
Ord og Løfter,
Tro og Love
mellem Mand og Mand.

31. Valkyrjer så hun,
vidtberejste;
rede de var
til Godthjod at ride.
Skuld holdt Skjoldet,
Skögul fulgte,
Hild med Göndul
og Gejrskögul.
Nu har jeg nævnet
Valkyrjer alle.
Rede var Herjans
Møer til Ridt.

---

32. Jeg så Balders,
den blodige Guds,
Odins Barns
skjulte Skæbne.
Over Markerne
monne vokse
myg og fager
Misteltén.

33. Fra det Træ kom
— så det mig syntes —
Ulykkesskudet,
udsendt af Hød.
For Balder fødtes
årle en Broder.
Odins Sön hævned,
kun én Nat gammel.

34. Ej Hænder han tvætted,
ej Hoved han kæmmed,
för på Bål han bar
Balders Bane,
men Frigg monne græde
hist i Fensal
över Valhals Ve.
Véd I nu mér eller hvad?

35. . . . . .
Da kan han sno
stærke Bånd
— vel slutted Lænken —
af Vales Tarme.

36. Bunden saa hun ligge
under Brøndenes Lund
et Ulykkesvæsen.
Loke det ligned.

---

33. Broderen Vale hævnede Balder.
35. I de tabte Linier har der været Tale om Lokes Straf.

Der sidder Sigyn.
Lokes Skæbne
Sorg hende volder.
Véd I nu mér eller hvad?

---

37. Fra Øst rinder Å
gennem Edderdale
med Knive og Sværd;
Slid er dens Navn.

38. Oppe mod Nord
på Nidesletter
stod Sindres Æts
gyldne Sal.
En anden Sal
stod i Okolne,
Jættens Drikkesal.
Brime den hedder.

39. En Sal så hun stå
fjærnt fra Solen
på Ligenes Strand
med Låge mod Nord.
Edderdråber faldt
ind gennem Lugen;
af Slangerygge
er Salen snot.

40. Der så hun vade
i tunge Vande
mensvorne Mænd,
mordgridske Ulve,
den, som lokker en andens
Mø til Elskov.
Dér suged Nidhug
de døde Lig.
Ulven i Mændene sled.
Véd I nu mér eller hvad?

---

41. Øster i Jernskov
den ældgamle sad.
Fenres fule
Slægter hun fostred.
Af dem alle
skal én omsider,
svøbt i Troldeham,
Månen svælge.

42. Den mætter sig med Liv,
når Mænd gå i Døden,
rødt Blod den stænker
på Guders Sæde.
Solskinnet sortner
i Somrene derefter,
og Været bliver ondt.
Véd I nu mér eller hvad?

43. Gygens Vogter,
den glade Egde,
sad på Höjen
og slog sin Harpe.
Hos ham gol
i Galgetræet
en fagerrød Hane,
som Fjalar hedder.

44. Hos Aserne gol
guldkammet Hane;
den vækker hos Hærfader
Heltenes Skarer.
Under Jorden
galer en anden,
den sodrøde Hane
i Hels Sale.

45. Höjt gør Garm
ved Gnipehule.
Lænken slides sønder;
Ulven løber.
Skæbnen hun kender.
Længer frem jeg skuer
om Sejrgudernes
svare Fald.

---

43. Gygen er Stormvinden, som Egde vogter.
Galgetræet er Yggdrasil, hvori Odin hang, Verdenstræet.

46. Brødre monne kæmpe
hinanden til Bane
og Sødskendebörn
Slægtskab bryde.
Ingen Mand
skåner den anden.
Hårdt er det i Verden.
Hor går i Svang,
Øksetid, Sværdtid
— Skjolde kløves —
Vindtid og Ulvetid,
för Verden styrter.
Jorden döner;
Jættemøer flyve.

47. Mims Sönner lege.
Lydt til Gudekamp
kalder det gamle,
gjaldende Horn.
Höjt blæser Hejmdal,
Hornet han løfter.
Odin taler
med Mimes Hoved.

48. Da monne Asken
Yggdrasil skælve;
Oldtræet brager,
men Jætten løsnes.

(Angst griber alle
paa Hels Veje,
til Surts Slægtning
Guden sluger).

49. Hvad er med Aser?
Hvad er med Alfer?
Jøtunhejm gnyr.
Aser mødes paa Thinge.
Dværge stønne
ved Klippens Stendör,
hvor bag Væg de bo.
Véd I nu mér eller hvad?

50. Höjt gør Garm
ved Gnipehule.
Lænken slides sønder;
Ulven løber.
Skæbnen hun kender.
Længer frem jeg skuer
om Sejrgudernes
svare Fald.

51. Hrym farer fra Øst
med hævet Skjold;
i Jættevrede
Ormen sig bugter

---

48. Versets uklare Slutning sigter måske til Odins Kamp med Fenre.

og Voverne slår.
Örnen hvæser;
blegnæbet slider den Lig.
Naglfar løsnes.

52. Et Skib går fra Øst.
Muspels Skarer
stævnė over Hav,
men Loke styrer.
Med Ulven fare
Uhyrerne alle;
Bylejsts Broder
er med i Følge.

53. Surt farer sydfra
med spillende Flammer;
af Sværdet skinner
Kampgudens Sol.
Stenbjerge styrte
til Bjergmøers Skræk.
Helte gå til Hel;
Himlen brister.

54. Da kommer Hlins
anden Harm,
når Odin gaar
med Ulven at kæmpe
og Beles lyse
Bane med Surt.

---

52. Bylejsts Broder ɔ: Loke.
54. Hlin ɔ: Frigg. Beles Bane ɔ: Frey.

Da monne Friggs
Glæde falde.

55. Höjt gør Garm
ved Gnipehule.
Lænken slides sønder;
Ulven løber.
Skæbnen hun kender:
Længer frem jeg skuer
om Sejrgudernes
svare Fald.

56. Da går Sejrfaders
store Sön
Vidar frem
med Valdyret at kæmpe.
Med Hånd han Sværdet
i Uhyret støder,
til Fenres Hjerte,
og hævner sin Fader.

57. Da kommer Hlodyns
herlige Sön.
Odins Sön
vil med Ormen kæmpe.
Midgärds Vogter
i Vrede slaar.
Ni Fjed bort
gaar Fjörgyns Sön;

57. Hlodyn og Fjörgyn ɔ: Frigg.

han vakler, såret
af glubske Slange. —
Menneskers Slægt
af Jorden svinder.

58. Solen sortner;
Land synker i Sø;
De lyse Stjerner
fra Himlen svinde.
Ild monne rase
og Lue hvirvle;
den höje Flamme
mod Himlen spiller.

59. Höjt gør Garm
ved Gnipehule.
Lænken slides sønder;
Ulven løber.
Skæbnen hun kender.
Længer frem jeg skuer
om Sejrgudernes
svare Fald.

60. Da ser hun en Jord
atter sig hæve
frisk og grön
fra Havets Grunde.
Fosser styrte;
Örnen flyver.

Fra höje Fjæld
Fiske den jager.

61. Aserne mødes
paa Ideslette,
tale om den stærke
Jordomslynger.
Dér de mindes
den store Dom
og den höjeste Guds
gamle Runer.

62. Der monne atter
vidunderlige
gyldne Tavler
i Græsset findes.
I årle Oldtid
havde dem ejet
Gudernes Fører
og Fjölnes Slægt.

63. Agrene vokse
uden at sås.
Alt ondt bliver bedre;
Balder kommer.
Hød og Balder,
de höje Guder,
bo i Hrofts Haller.
Véd I nu mér eller hvad?

---

62. Fjölne ɔ: Odin. 63. Hroft ɔ: Odin.

64. Selv kan Høner
vælge sin Skæbne
og de tvende Brødres
Sönner bygge
i det vide Vindhjem.
Véd I nu mér eller hvad?

65. En Sal ser hun staa,
fagrere end Solen,
tækket med Guld
höjt i Gimle.
Der skal det brave
Folk da bygge
og Glæde nyde,
mens Tiderne gå.

66. Da kommer den mægtige,
når der mødes til Doms.
Fra oven han kommer,
for alt han råder.
Domsord han siger,
Strid han jævner,
giver hellige Love,
som holdes skulle.

---

67. Der kommer den mørke
Drage flyvende,

den skinnende, nede
fra Nidefjælde.
Over Sletten den flyver;
i Fjedrene slæber
Nidhug Lig. —
Nu mon hun synke."

---

67. hun ɔ: Hejd, Vølven, der nu ender sin Sang og synker i Jorden.

Den Höjes Tale.

1. Naar frem Du vil gå,
   skal först Du spejde
   ved alle Döre,
   ved hver en Udgang,
   thi uvist er at vide,
   hvor Uvenner sidde
   hos ved Hus.

2. Hil de Givende!
   En Gæst er kommen ind.
   Hvor skal han sidde?
   Hast har dén,
   som for Dör
   skal friste sin Lykkes Lune.

3. Ild behøver
   den, som ind er kommen
   og er kold paa Knæ.

Den Höje ɔ: Odin.

Til Mad og Klæder
trænger den Mand,
som har faret vide paa Fjæld.

4. Vand behøver den,
som til Davre kommer,
Håndklæde, Hilsen
og venligt Sind,
om han kan det vinde,
Ord og høfligt Øre.

5. Til Vid trænger,
hvo vide flakker;
hjemme er Alting let.
Öjnene vendes mod den
som intet kan
og sidder blandt snilde.

6. Af sin rådsnare Kløgt
skal ingen sig rose,
heller være forsigtig i Sind.
Naar tavs og klog Mand
til Hjemsgård kommer,
sker ham intet ondt,
thi ypperligere Ven
har Mand aldrig
end meget Mandevid.

7. Forsigtig Gæst
som til Måltid går,

tier hel tavs,
lytter med Øren,
skuer med Öjne;
sådan spejder den snilde.

8. Den er sæl,
som véd at vinde
Lov og liflig Tale.
Ej vindes det let,
som Mand skal eje
i andens Bryst.

9. Den er sæl,
som selv har Vid
og Lov, medens han lever,
thi ilde Råd
faar man ofte
af andens Bryst.

10. Bedre Byrde
bærer ej Mand paa Vej
end meget Mandevid.
Bedre end Formue
det tykkes paa fremmed Sted.
Det er den Fattiges Frelse.

11. Bedre Byrde
bærer ej Mand paa Vej
end meget Mandevid.

Værre Rejsekost
bærer ej Vandrer paa Vej
end idel Øldrikken.

12. Ej er Øl så godt,
som det agtes at være,
for Slægternes Sönner;
jo mér man drikker,
des mindre man véd
til Sind og Sandser.

13. Glemsels Hejre det er,
som svæver over Øl;
den stjæler Mændenes Sind.
Med den Fugls Fjedre
blev jeg fængslet
i Gunløds Gaard.

14. Drukken jeg blev,
altfor drukken
hos den vise Fjalar.
Bedst er ved Øl,
at atter man får
Sind og Sandser tilbage.

15. Tavs og sindig
være Fyrstens Sön
og kæk i Kamp.

Glad og frejdig
skal hver Mand findes
indtil Dødens Dag.

16. Ukæk Mand
tror evig at leve
når han flygter for Fare.
Ælde giver ham
aldrig Fred,
om end Spyd ham den skænker.

17. Tåben glor,
når han kommer som Gæst,
mumler i Skæg og skuler.
Men aldrig såsnart
han faar sig en Slurk,
ses alt, hvad der bor i hans Bryst.

18. Ene dén véd,
som vandrer vide
og fór langt om Lande,
hvilke Tanker
hver Mand gemmer,
som er snild i Sind.

19. Ej skal man hænge ved Kruset,
men drikke Mjöd til Måde,
tale tilpas eller tie.

Ingen lægger dig
dét til Last,
at Du går snart at sove.

20. Grådig Mand,
som Maal ej ændser,
æder sig Ulykker til.
Ofte volder Maven,
at Tåben udlés,
når han mødes med vise Mænd.

21. Hjorde vide,
når hjem de skulle,
og gå da af Græs,
men uvís Mand
kender aldrig
sin Maves Mål.

22. Tosset Mand
med tåbeligt Sind
ler ad Alting.
Det véd han ikke,
som han trængte at vide,
at han ej er uden Lyde.

23. Usnild Mand våger
hver en Nat
og ængstes for Alting.

Da er han mødig,
når Morgenen kommer,
og Sorgen er der end.

24. Usnild Mand
tror sig Ven med alle,
som smile sødt.
Ej han det skönner,
om med Spot man ham laster,
når han sidder blandt snilde.

25. Usnild Mand
tror sig Ven med alle,
som smile sødt,
men han mærker,
når han møder paa Thinge,
at faa forsvare hans Sag.

26. Usnild Mand
tror alt at vide,
naar han kan sig fjæle i Fare.
Ikke han véd,
hvad han skal sige,
naar Fjender ham friste.

27. Usnild Mand,
som mødes med andre,
ham er det tjenligt at tie.

Ingen véd
at han intet kan,
når ikke han mæler formeget.
(Hvo intet véd,
véd heller ej,
om han mæler formeget.)

28. Vís tykkes sig den,
som véd at spörge
og så at svare.
Ej kan Dårskaben
dølges af Mænd;
saa vide den vandrer iblandt dem.

29. Hvo aldrig tier,
taler tilvisse
ofte tåbelige Ord.
Den hurtige Tunge,
som ikke tæmmes,
snakker sig ofte Ulykke til.

30. Ej skal man skue
med forskende Øje
på den, der kommer som Gæst.
Ofte tykkes sig vís,
hvo uspurgt bliver
og får sidde törskindet og tryg.

31. Vís tykkes sig den,
som flygter sin Vej,
når han en Gæst har gækket.
En Dåre er den Mand,
som ved Måltid lér,
om end Gæsterne ere gramme i Hu.

32. Ofte ere Mænd
ejegode Venner
og klamres dog ved Kruset.
Altid sådan
Trætte yppes,
og Gæst hidses mod Gæst.

33. Tidligt Måltid
skal man ofte tage,
naar ej man til Kendinger kommer;
ellers man sidder
og måber af Sult
og er træg til at tale.

34. Afsides bor
Den onde Ven,
om end ved Vejen han bygger,
men til den gode Ven
Genveje føre,
om end langt borte han bor.

35. Gå man skal;
ej Gæst skal man være
altid på det ene Sted;

kær bliver led,
når længe han sidder
i en andens Hus.

36. Bo er bedst,
skönt lidet det er;
enhver er Herre hjemme.
Om to Geder man har
og en vidjetækt Hytte,
det er dog bedre end Bön.

37. Bo er bedst,
skönt lidet det er;
enhver er Herre hjemme.
Blodigt er Hjertet,
når bede man skal
om Mad til hvert Måltid.

38. I Marken skal ingen
Mand fra sine Våben
en Fod gå frem,
thi uvist er at vide,
om på Vej derude
man vil savne sit Spyd.

39. Ej fandt jeg så gavmild
og gæstfri Mand,
at ej han blev glad ved Gave,

eller så rundhåndet
med sin Rigdom,
at ej mod Tak og Gengæld han tog.

40. Samler en Mand
Skatte i Hus,
da vide han dem vel at nytte.
Ofte spares for Uven,
hvad man undte sin Ven.
Meget går værre, end det ventes.

41. Med Våben og Klæder
skulle Venner glæde hinanden,
med det ypperste, de eje.
De, som Gaver lönne,
ere længst Venner,
når alt vender sig vel.

42. Ven af sin Ven
skal en Mand være
og gengælde Gave med Gave;
Latter skal Mænd
med Latter gælde,
løs Tale med Lögn.

43. Ven af sin Ven
skal en Mand være
— af ham og hans Ven,
men ingen Mand
skal sin Uvens
Vens Ven være.

44. Véd du — om du har en Ven,
som vel du tror,
og vil du godt af ham vinde,
da skal du blande Sind med ham
og skifte Gaver
og ofte gå til hans Gård.

45. Men har du en anden,
som du ilde tror,
og vil du dog godt af ham vinde,
da skal du fagert til ham tale
men falsk tænke
og gælde løs Tale med Lögn.

46. Endnu ét om den,
som du ilde tror,
og på hvis Sind du ej stoler:
le skal du med ham
og listig tale;
Lön være Gave lig.

47. Ung var jeg fordum;
ene jeg rejste;
da blev jeg vild på Vejen.
Rig jeg mig tyktes,
da en anden jeg traf.
Mand er Mands Gammen.

48. Milde, kække
Mænd leve bedst;
sjælden Sorg de få.

Men usnild Mand
ængstes for alt;
skævt til Gaver han ser.

49. Klæderne mine
gav jeg paa Marken
til tvende Træmænd.
Helte de tyktes,
da Skrud de havde.
men man spotter den nøgne Svend.

50. Granen visner,
som gror paa Torpet;
den varmes ej af Bark eller Blad.
Slig er den Mand,
som Mænd ej ynde.
Hvi skal han længe leve?

51. Hedere end Ild
brænder hos onde Venner
Fred i fem Dage,
men den slukkes,
når den sjette kommer,
og alt er ude.

52. Store Gaver
skal ej man give;
ofte fanger man Lov for lidet.
Med en halv Lev
og et hældende Bæger
fik jeg en Fælle.

53. Hvor der er lidet Sand,
ere Søerne smaa.
Små ere Mændenes Sind.
Ej blev alle
éns i Kløgt.
Der er Vismænd og Dårer i Verden.

54. Vís til Måde
skal hver Mand være;
aldrig han være for vís.
De Mænd leve
det fagreste Liv,
som vide meget.

55. Vís til Måde
skal hver Mand være;
aldrig han være for vís,
thi vís Mands Sind
bliver sjælden glad,
når altfor vís han er.

56. Vís til Måde
skal hver Mand være;
aldrig han være for vís.
Sin Skæbne skal ingen
forud skue;
da har han sorgfriest Sind.

57. Brand brænder af Brand,
til brændt den er;
Ild tændes af Ild.

Mand ved Tale
kendes af Mand,
men Skumleren skuler.

58. Årle skal opstå,
hvo anden Mands
Liv eller Ejendom ønsker.
Sjælden faar liggende
Ulv sig et Lårben
eller sovende Mand Sejr.

59. Årle skal opstå,
hvo der har Arbejdere få,
og gå at se til sin Gerning.
Meget forsinkes,
hvo om Morgenen sover.
Den halve Rigdom er Raskhed.

60. Törre Planker
og Bark til Tækning —
om sligt vide Mænd Besked —,
om hvormeget Brændsel
der bruges i Bo
til hver Tid og Time.

61. Toet og mæt
ride Mand til Thinge,
om end han ej er smykket.
Sine Sko og Broge
skamme ingen sig ved,

ej heller ved Hesten,
om end den ikke er god.

62. Örnen hænger
med Hoved og snapper,
når den ser den ældgamle Sø;
så gör den Mand,
som mødes med mange
og har få til at tale for sig.

63. Spörge og svare
skal den snilde,
som ønsker at kaldes klog.
Ene skal man vide, —
ej med en anden;
alle vide, hvad tre vide.

64. Den snilde Mand
forstå at vise
sin Magt til Måde;
når han kommer blandt kække,
let han kender,
at ingen er raskest af alle.

65. Forsigtig og på Vagt
skal hver Mand være,
varsom til Venner at tro.
For de Ord,
som til en anden man sagde,
ofte man Bod måtte bøde.

66. Meget for tidlig
kom jeg på mangt et Sted
og for sildig på somme.
Øllet var drukket
eller ikke lavet;
ukær kommer aldrig tilpas.

67. Hist og her
blev til Hjem jeg buden,
hvis ej Mad til Måltid var nødig,
eller to Skinker hang
hos min trofaste Ven,
når jeg én havde ædt.

68. Ild er det bedste
for Menneskers Börn
og Solens Skin,
når Helsen eg Helbred
en Mand kan have
og leve uden Last.

69. Ej er man hélt elendig,
fordi man Helsen ej har.
Somme glædes ved Sönner,
somme ved Frænder,
somme ved Rigdom.
somme ved deres Dåd.

70. Bedre er det at leve
end død at ligge;

kveger Mand får sig vel Ko.
Ild så jeg rase
hos den rige Mand,
men udenfor Dören var Døden.

71. Halt rider på Hest,
énarmet driver Hjord,
døv er dygtig i Kamp.
Blind har det bedre
end den, som er brændt.
Et Lig er til liden Nytte.

72. En Sön er bedre,
om end sent han fødes,
naar Faderens Liv er ledet.
Sjælden Bavtastene
ved Vejen stå,
når ej Frænde dem rejser for Frænde.

73. To ere i én Hær;
Tunge er Hoveds Bane;
i hver en Kjortel
en Hånd jeg venter.

74. Til Nat sig glæder,
hvo der har Rejsekost nok.
Ustadig er Høstnatten.

---

73. Denne utydelige Strophe synes at være revet ud af sin Sammenhæng. Om 74 gælder tildels det samme.

I fem Dage Været
ofte sig vender;
end mer i en Måned.

75. Ej véd den
som intet véd,
at mangen er en andens Abe.
Én Mand er rig,
en anden fattig,
men derfor bör ej han dadles.

76. Ejendom dør,
Frænder dø,
selv man dør tilsidst.
Eftermælet
aldrig dør,
når det vel er vundet.

77. Ejendom dør,
Frænder dø,
selv man dør tilsidst.
Ét jeg véd,
som aldrig dør:
Dom over hver en død.

78. Fulde Stalde
saa jeg hos Fitjungs Sönner;
nu tog de til Tiggerstav.

Ejendom er
som Öjets Blink,
den vankelmodigste Ven.

79. Når usnild Mand
Ejendom vinder
eller Kvindes Kærlighed,
da voxer hans Hovmod,
men aldrig hans Vid;
hans Dårskab dygtig vil trives.

80. Vil ret du ham prøve,
så spörg ham om Runer,
som Guderne kende,
som Guderne gjorde
og Taleren tegned;
Da tykkes det bedst, om han tier.

81. Ved Kvæld skal Dag du rose,
Kone, når hun er brændt,
Glavind, når det er prøvet,
Mø, når hun er givet,
Is, når du er kommet over,
Øl, når det er drukket.

82. I Vind skal Ved du hugge,
i Vær ro på Sø,
i Mörke med Mø tale —
mange ere Dagens Öjne.

Skib skal bruges til Fart
og Skjold til Værn,
Klinge til Hug
og Mø til at kysse.

83. Ved Ild skal Øl man drikke
og på Is skride,
købe mager Mær
og rusten Klinge,
fede Hesten hjemme
og Hunden på Gården.

84. Møs Ord
skal Mand ej tro,
ej heller hvad Kvinden kvæder,
thi på hvirvlende Hjul
blev deres Hjerter skabte,
og Vægelsind bor i deres Bryst.

85. Bragende Bue,
brændende Lue,
gabende Ulv,
galende Krage,
gryntende Svin,
rodløs Gran,
voksende Bølge,
boblende Kedel,

86. flyvende Spyd,
faldende Bølge,

én Nats Is,
ringlagt Orm,
Bruds Ord i Seng
eller brustent Sværd,
Björns Leg
eller Konges Barn,

87. syg Kalv,
selvrådig Træl,
Vølves Smiger,
nyfældet Val,
(klar Himmel,
leende Herre,
Hundehinken
og Hores Gråd,)

88. tidlig såt Ager
skal ingen Mand tro,
og ej for snart sin Sön.
Vær råder for Ager
og Vid for Sönnen;
tvivlsomt det er med de to.

89. Sin Broders Bane,
om på Vej man ham møder,
halvbrændt Hus,
hurtig Hest
— Hest er unyttig
når én Fod er brudt —
ej være Mand så tryg,
at han alt dette tror.

90. Så er Kvinders Fred,
når de er falske i Sind,
som at age på Glatis
med uskærpet Hest,
en munter toårs,
der ikke er tæmmet,
som i Storm at sejle
i rorløst Skib,
som når en halt skal fange
en Ren på det glatte Fjæld.

91. Nu vil Sandhed jeg kvæde,
thi jeg Könnene kender:
ustadig er Mand mod Mø.
Fagrest vi tale,
når falskest vi tænke;
sligt dårer de snildes Sind.

92. Fagert skal man mæle
og meget byde,
når man Kvindes Elskov ønsker,
den lyse Møs
Skönhed love;
den får, som frier.

93. Ingen Mand
dadle en anden,
fordi Elskov han ønsker.
Ynde lokker
ofte den vise,
men Dåren ændser den ej.

94. Aldrig man dadle
som Fejl hos en anden,
hvad der hændes så mangen en Mand.
Den mægtige Attrå
gör ofte til Tåber
de snilde blandt Mændenes Sönner.

95. Det véd kun Sjælen,
som ved Hjertet sidder —
Sjæl kender ene til Sindet;
ingen Sot er værre
for den vise Mand
end uden Lyst at leve.

96. Sligt jeg prøved,
da i Siv jeg sad
og efter min Elskov længtes.
Som eget Hjerte
var mig den yndige Mø,
og dog jeg end ej hende ejer.

97. Billings solklare
Mø jeg så
i Sengen sove.
Eneste Fryd
for Fyrste det mig tyktes
med den lyse Mø at leve.

98. „Sent mod Aften
skal, Odin! Du komme,
når med Mø Du vil mæle.

Helt ilde det er,
når ej ene to
vide en sådan Synd."

99. Bort jeg da gik,
glad ved min Elskov,
opgav den Vellyst, jeg vented.
Vist jeg tænkte,
at jeg vilde vinde
al hendes Elskov og Tro.

100. Da atter jeg kom,
da vare alle
de kække Kæmper vågne;
brændende Lys
og Fakler de bare;
det var mig en vanskelig Vej.

101. Årle om Morgenen,
da atter jeg var kommen,
lå Salfolket i Sövn.
da så jeg en Hund,
som bunden stod
ved den lyse Kvindes Leje.

102. Fler end én Mø,
når ret du vil forske,
er utro mod Elskere.
Det jeg lærte,
da den listige
Mø jeg til Falskhed forførte.

Al mulig Spot
mig voldte den snilde Mø,
og ej jeg vandt hendes Elskov.

103. Hjemme skal Mand være glad
og munter med sin Gæst
og flink i sin Færd,
veltalende, meget vidende;
om vís han vil være,
skål tidt om det gode han tale.
En Erketåbe hedder,
hvo om intet kan tale.
Derpå kender man Dåren.

---

104. Den ældgamle Jætte jeg søgte;
nu atter jeg vender tilbage.
At tie var til ringe Tarv;
mange Ord
mælte jeg mig til Gavn
i Suttungs Sale.

105. Gunlød mig gav
paa den gyldne Stol
en Drik af den dyre Mjød.
Dårlig Lön
jeg lod hende have
for hendes hulde Hu,
for hendes heftige Elskov.

106. Rates Mund
arbejde måtte
og Gruset gnave.
Over og under
gik Jætternes Veje;
vel måtte jeg Livet vove.

107. Vel vandt jeg Drikken,
og vel jeg den nød;
vís finder Vej til alt.
Thi er Odrörer
nu kommen op
til Slægternes Hjem på Jorden.

108. Endnu jeg tvivler,
om atter jeg var kommen
ud af Jætternes Hjem,
hvis ej Gunlød jeg nød,
den gode Kvinde,
hvis Arm mig favned i Elskov.

109. Den følgende Dag
Rimthurser fore
at spörge nyt om den höje
i den höjes Hal;
om Bølværk de spurgte,

---

106. Rate er Navnet på Boret, hvormed Odin banede sig Vej ind i Bjerget. — 107. Odrörer ɔ: Kedlen, hvori Suttungs Mjød var (eg: den Sindet bevægende).

109. Under Navnet Bølværk (den ondt anstiftende) havde Odin røvet Suttungs Mjød.

om til Guders Bolig han var kommen,
eller om Suttung havde ham slåt.

110. Sin Ed på Ringen
har Odin indfrit.
Hvor skal man tro på hans Troskab?
Suttung han sveg
for den dyre Drik
og lod Gunlød græde.

---

111. Tid er det at tale
paa Talerstol
ved Urds Brønd.
Jeg så, og jeg tav,
jeg så, og jeg tænkte,
jeg lytted til, hvad Mændene mælte.
Om Runer jeg hørte dem tale
og om Gudernes Rådslagning;
ej tav de om Runers Ristning,
ej tav de om Runers Råden
i den højes Hal.
I den højes Hal
hørte jeg sige sålunde:

---

111. Det følgende indeholder Odins Råd til den unge Lodfavne.

112. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Stå ej op om Natten,
når ej spejde du skal
eller gå ud i et Ærind.

113. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Ej skal du sove
i sejdkyndig Kvindes Favn,
ej i hendes Arme hvile.

114. Let hun volder,
at lidet du agter
Thing eller Fyrstes Tale.
Ej du glædes ved Mad
eller Mænds Gammen
og går sorgfuld at sove.

115. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Aldrig du lokke
en andens Hustru
til lönlig Leflen.

116. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Om på Fjæld eller Fjord
dig lyster at fare,
så sörg for Føde på Farten.

117. Aldrig du lade
den onde Mand
dine Ulykker vide,
thi af den onde Mand
får du aldrig
Tak for din Tiltro.

118. Jeg så den onde
Kvindes Ord
bide Manden tilblods;
den falske Tunge
voldte hans Fald,
og ej var Beskyldningen sand.

119. Véd du: om Ven du ejer,
som vel du tror,
søg da ofte hans Selskab,
thi höjt Græs
og Ris vil gro
på den Vej, som ingen vandrer.

120. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Lok den gode Mand
til Gammenstale;
lær vindende Ord, mens du lever.

121. Aldrig du bør
være först til at bryde
Venskab med din Ven.
Sorg æder dit Hjerte,
når ingen du kan
betro dine Tanker.

122. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Aldrig skal du
skifte Ord
med tåbelige Tosser,

123. thi af ond Mand
kan du aldrig
få Gengæld for det gode,
men den gode Mand
kan dig göre
afholdt af alle ved sin Ros.

124. Der er Venskabet godt,
hvor hver siger
al sin Tanke til én.
Alt er bedre
end utro Venskab;
ej er den Ven, som altid
taler til Vilje.

125. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Ej med trende Ord
skal du trættes med den slettere Mand;
ofte bier den bedre,
når den slettere slår.

126 Kan Sko du lave
og skæfte Spyd,
da sörg först for dig selv.
Passer Skoen ilde,
og er Skaftet skævt,
da volder det dig Vånde.

127. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Når ondt du fornemmer,
så tag det for ondt,
og giv ej dine Fjender Fred.

128. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Glæd dig aldrig
ved det onde,
men glæd dig ved det gode.

129. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Ej i Kamp
du op skal se
— let til Svin
blive Mændenes Sönner —,
at ej Trolddom skal tage dit Mod.

130. Agter du at tale
med god Kvinde om Elskov
og få Gammen deraf,
da skal du godt love
og Løftet holde;
ej kedes man ved god Gave.

131. Varsom byder jeg dig være,
men ej for varsom.
Vogt dig mest for Øl
og for anden Mands Hustru;

---

129. I Kampen skal man ej sé op, men frem for sig. At betages af en panisk Skræk kaldte Nordboerne: at blive til Svin.

vogt dig for det tredje
for Tyves Rænker.

132. Til Hån og Latter
aldrig du have
Gæst eller gangende Mand.
De, som inde sidde,
vide ofte ej,
af hvad Kår de ere, som komme.

133. Lyder og Dyder
bære de dødeliges Sönner
blandede i Bryst.
Ingen er så god,
at han ej har Lyde,
eller så ussel, at til intet han duer.

134. Ad den gråhærdedes Ord
skal du aldrig le;
ofte er det godt, som de gamle sige.
Ofte kommer af runken Mund
kløgtige Ord,
om han end hænger med Ham
og har rynket Hud
og slentrer blandt Slaver.

135. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Far ej op mod Gæsten;
jag ham ej på Dör.

Yd de fattige Forsorg,
og alt godt vil de dig ønske.

136. Stærk er den Stang,
som svinge skal
og åbne Dören for alle:
Men und dem en Gave,
at ej dine Lemmer
alt ondt de skal ønske.

137. Jeg råder dig, Lodfavne!
og Råd du tage;
du nyder, om du nemmer;
til dit Gavn jeg dem giver:
Hvor Øl du drikker,
dér vælg dig Jordsmon,
thi Jord virker mod Rus
og Ild mod Sot,
Eg til Afføring,
Ax mod Trolddom
og Hal mod Hustvist.
Mod Harme skal man påkalde Månen;

---

136. Mening: det kan blive vanskeligt at vise fuld Gæstfrihed (åbne sin Dör) for alle.

137. Istdtf. L. 4 have nogle Håndskrifter:
De blive til Nytte, om du nemmer,
gode, om de dig gives,
til Tarv, om du dem tager,
til Held, om du dem har.

Bider er god mod Bidsot,
Runer mod ondt Ønske,
og Vang skal drikke Væde.

---

138 Jeg véd, at jeg hang
i Vind på Træet
hele ni Nætter,
såret af Spyd,
skænket til Odin,
selv til mig selv,
oppe i Træet,
hvorom ingen véd,
af hvad Rod det sig rejser.

139. Ej Brød de mig rakte,
ej Horn de mig bød.
Nedad jeg spejded
og Runer jeg nemmed,
råbende jeg nemmed;
så faldt jeg ned.

140. Ni mægtige Sange
lærte jeg af den berömte Sön

---

138. Her sigtes til den mythiske Forestilling om Odin som Verdensånden hængende i Verdenstræet.

af Bølthorn, Bestlas Fader,
og en Drik jeg nød
af den dyre Mjød,
som af Odrörer østes.

141. Da monne jeg vokse
og vorde vis,
tage til og trives.
Ord førte fra Ord
til andre Ord;
Dåd førte fra Dåd
til anden Dåd.

142. Runer vil du finde,
tolkede Runer,
hel store Stave,
hel stærke Stave,
som den mægtige Taler tegned,
som de hellige Guder gjorde
og den ypperste As risted,

143. Odin hos Aser
og Dåin hos Alfer,
Dvalin hos Dværge,
Åsvid hos Jætter;
selv risted jeg somme.

---

140. **Bølthorns Sön er måske Mime.**

144. Forstår du at riste?
Forstår du at råde?
Forstår du at lære?
Forstår du at prøve?
Forstår du at bede?
Forstår du at blote?
Forstår du at sende?
Forstår du at øde?

145. Bedre ej at bede
end formeget at offre.
Altid vil Gave Gengæld.
Bedre ej at sende
end formeget at øde.
Så ristede Thund
för Slægternes Tider.
Der rejste han sig op,
hvorhen han atter kom.

146. Jeg kender Sange,
som Fyrstens Hustru ej kender
og ingen Mands Ætling.

---

144 indeholder adskilligt, hvis Forklaring er usikker. I de 4 første Linjer tales der om Runer. De sidste Linjer har man forklaret således:

Forstår du at sende? ɔ: Offer til Guderne.

Forstår du at øde? ɔ: at fortære det sendte Offer.

Blote ɔ: offre.

145. Thund ɔ: Odin.

Én Hjælp der er;
den kan dig hjælpe
i Strid og Smerter
og alle Sorger.

147. Det kan jeg for det andet,
som Mændenes Sönner må kende,
når de vil leve som Læger.

148. Det kan jeg for det tredje,
når jeg meget trænger
at værge mig mod vrede Fjender:
jeg døver de skarpe
Sværdes Egge;
da bider ej Våben og Rænker.

149. Det kan jeg for det fjerde,
når man fængsler
mine Lemmer med Lænker:
da galdrer jeg så,
at bort jeg kan gange;
da brister Føddernes Bånd,
og ej Håndjernet holder.

150. Det kan jeg for det femte:
ser jeg den fjendtlige Pil
i Fylkingen fare,
så stödt den ej flyver,
at jeg jo den standser,
når med mit Syn jeg den sér.

151. Det kan jeg for det sjette:
den Mand, som mig sårer
med Rødder af den vilde Vækst,
og hver en Mand,
som vækker min Harm,
skal fange mer Men end jeg.

152. Det kan jeg for det syvende:
ser jeg om Mændene brænde
den höje Hal,
ej den brænder så vildt,
at jeg jo kan bjerge.
Så kan jeg trylle med Sang.

153. Det kan jeg for det ottende,
som for alle
er nyttigt at nemme:
når Had vokser
mellem den vældiges Sönner,
kan jeg stille det straks.

154. Det kan jeg for det niende,
når Nød mig tvinger
at bjerge min Båd på Bølge:
Vinden jeg lægger
da på Vove
og stiller det hele Hav.

155. Det kan jeg for det tiende,
når Troldtöj jeg ser
i Luften lege:
da jeg volder,
at de vildsomme fare
ud af deres Ham,
ud af deres Hu.

156. Det kan jeg for det ellevte,
når drage jeg skal
med Venner til Valen:
jeg synger under Skjolde,
og stærke de fare
uskadte til Kamp,
uskadte af Kamp;
altid vende de uskadte hjem.

157. Det kan jeg for det tolvte,
når jeg höjt i Træ
ser død Mand dingle:
sådan jeg rister
og tegner Runer,
at Manden går hen
og mæler med mig.

158. Det kan jeg for det trettende,
når jeg den unge Dreng
med Vand skal væde:
ej mon han falde,

om i Fylking han kommer;
ej segner den Mand for Sværd.

159. Det kan jeg for det fjortende,
når jeg for Folkets Skare
Gudernes Navne skal nævne:
jeg véd om alle
Aser og Alfer;
ej kender den uvise sligt.

160. Det kan jeg for det femtende,
som Dværgen Thjodrörer
gol for Dellings Döre:
Kraft gol han for Aser,
Held for Alfer
og Visdom for den vældige Gud.

161. Det kan jeg for det sekstende,
når jeg den snilde Møs
Hjerte og Elskov vil eje:
jeg tryller hvidarmet
Kvindes Tanke
og vender hele hendes Hu.

162. Det kan jeg for det syttende,
at sent mig forlader
den yndige Ungmø.
Længe vil du end,
Lodfavne! disse
Sange savne;

dog være de til Held, om du dem har,
til Nytte, om du dem nemmer,
til Tarv, om du dem tager.

163. Det kan jeg for det attende,
som jeg aldrig røber
for Mø eller Mands Kone
— alt er bedre,
når kun én det véd —
så sluttes Sangene —,
uden for hende ene,
som i Arm mig favner
eller min Søster er.

164. Nu er den höjes Taler sungne
i den höjes Hal,
til Tarv for Menneskenes Sönner,
til Utarv for Jætternes Sönner.
Hil den, som kvad dem!
Hil den, som kan dem!
Nyde, hvo nemmed!
Hil dem, som lytted!

Vavthrudnes Tale.

Odin.

1. Råd mig nu, Frigg!
Mig lyster at fare
og træffe Vavthrudne.
Ret mig længes
efter at tale om gamle Runer
med ham, den alvise Jætte.

Frigg.

2. Helst beholdt jeg
Hærfader hjemme
i Guders Gårde,
thi ingen Jætte
tror jeg at være Jævning
af den vise Vavthrudne.

Odin.

3. Meget jeg fòr,
meget jeg fristede,
meget jeg Magterne prøved.
Det vil jeg vide,
hvordan det i Vavthrudnes
Sale mon stå.

Frigg.

4. Held til din Rejse!
Held til din Hjemkomst!
Held dig være paa Vej!
Din Kløgt være stærk,
når du, Slægternes Fader!
skifter Ord med Jætten. —

5. For da Odin
at friste Ordstrid
med den alvise Jætte.
Til Hallen han kom,
som Ims Fader ejed.
Straks gik Ygg derind.

Odin.

6. Hil dig nu, Vavthrudne!
Nu er jeg kommen i Hal
for at se dig selv.
Det vil jeg först vide,
om vís du er
eller alvidende Jætte.

Vavthrudne.

7. Hvo er den Mand,
som i vore Haller
vender sit Ord til os?
Ud du kommer
aldrig af vore Haller,
hvis ej du mon den viseste være.

Odin.

8. Gagnråd hedder jeg.
Fra Gang er jeg nu kommen
törstig til dine Sale.
Længe jeg rejste
og længtes efter at bydes
som Gæst til din Gård, du Jætte!

Vavthrudne.

9. Hvorfor, Gagnråd!
står du på Gulv og taler?
Gå til Sæde i Salen.
Vi vil da prøve,
hvo visest mon være,
Gæsten eller den gamle Taler.

Odin.

10. Ringe Mand,
som til Rigmand kommer,
skal tale klogt eller tie.
Megen Snak
slet ham båder,
når til knarvorn Vert han kommer.

Vavthrudne.

11. Sig du mig, Gagnråd!
da du på Gulvet
vil vise din Kløgt og Kundskab:

Hvad hedder den Hest,
som drager hver Dag
hen over Slægternes Sönner?

Odin.

12. Skinfakse han hedder,
som drager den skære
Dag over Slægternes Sönner;
ypperst blandt Heste
Rejdgoter ham agte;
Glands der går af hans Manke.

Vavthrudne.

13. Sig du mig, Gagnråd!
da du på Gulvet
vil vise din Kløgt og Kundskab:
Hvad hedder den Hest,
som fra Østen drager
Nat over de gode Guder?

Odin.

14. Rimfakse han hedder;
han drager Natten hen
over de gode Guder.
Dråber fra hans Bidsel
dryppe hver Morgen.
Deden kommer Dug i Dale.

Vavthrudne.

15. Sig du mig, Gagnråd!
da du på Gulvet
vil vise din Kløgt og Kundskab:
Hvad hedder den Å,
som skiller Jætternes Æt
fra Gudernes Grund.

Odin.

16. Iving hedder Åen,
som skiller Jætternes Æt
fra Gudernes Grund.
Åben skal den rinde
gennem alle Tider.
Ej kommer der Is på Å.

Vavthrudne.

17. Sig du mig, Gagnråd!
da du på Gulvet
vil vise din Kløgt og Kundskab:
Hvad hedder den Slette,
hvor i Strid skal mødes
Surt og de gode Guder?

Odin.

18. Vigrid hedder Sletten,
hvor i Srid skal mødes
Surt og de gode Guder.

Hundrede Mile
er Marken bred og lang;
den Mark er bestemt til Mødet.

Vavthrudne.

19. Vís er du, Gæst!
gå nu til Jættens Bænk;
lad os tale sammen fra Sædet.
Her i Hallen
vi sætte vort Hoved i Pant,
hvo der visest mon være. —

Odin.

20. Sig for det förste,
hvis dit Sind er víst,
og du véd det, Vavthrudne!
hvordan Jord og höjen
Himmel skabtes.
Véd du det, vise Jætte?

Vavthrudne.

21. Af Ymes Kød
blev Jorden skabt
og af Benene Bjerge,
Himlen af den rimkolde
Jættes Hovedskal,
Bølgen af hans Blod.

Odin.

22. Sig for det andet,
hvis dit Sind er víst,
og du véd det, Vavthrudne!
Hveden kom Månen,
som over Mennesker farer,
og den skinnende Sol?

Vavthrudne.

23. Mundilføre han hedder,
som er Månens Fader
og den skinnende Sols.
Hver Dag de skal
over Himlen vandre,
at År kan måles af Mænd.

Odin.

24. Sig for det tredje,
da de tro dig vís,
og du véd det, Vavthrudne!
Hveden kom Dagen,
som drager over Folket,
samt Nat og Næ?

Vavthrudne.

25. Delling han hedder,
som er Dagens Fader;
Nat er Barn af Nör.

Ny og Næ
skabte de nådige Guder,
at År kan måles af Mænd.

Odin.

26. Sig for det fjerde,
da vís man dig finder,
og du véd det, Vavthrudne!
Hveden kom Vinter
og varme Sommer
vel til de vise Guder?

Vavthrudne.

27. Vindsval han hedder,
som er Vinterens Fader;
Svasud er Somrens.
(Altid de tvende
hvert År skal veksle,
til Guder forgå.)

Odin.

28. Sig for det femte,
da vís man dig finder,
og du véd det, Vavthrudne!
hvo af Aser var ældst
og af Ymes Slægt
i årle Oldtid.

Vavthrudne.

29. Utallige Vintre
för Jorden vorded,
blev Bergelme båren.
Fader til ham
Thrudgelme var,
Ørgelmes Ætling.

Odin.

30. Sig for det sjette,
da vís du synes,
og du véd det, Vavthrudne!
Hveden kom Ørgelme
til Jætters Sönner
först? du forvise Jætte!

Vavthrudne.

31. Fra Elivågerne
Edderdråber stænked.
Det voksed og Jætten vorded.
Derfra er vore Ætter
alle komne;
deraf blev vi hadske i Hu.

---

29. Ørgelme ɔ: Yme.
31. Slutningen af Verset lyder efter nogle Håndskrifter:
men Gnister spruded
fra Sydhjem;
Lue gav Rimen Liv.

Odin.

32. Sig for det syvende,
da vís du synes,
og du véd det, Vavthrudne!
hvordan den bolde Jætte
Börn monne avle,
skönt ingen Kvinde ham elsked.

Vavthrudne.

33. Under Hrimthursens
Aksel mon vokse
Mø og Mand.
Jættens ene Fod
avled med den anden
en sekshov'det Sön.

Odin.

34. Sig for det ottende,
da de alvís dig kalde,
og du véd det, Vavthrudne!
Hvad er det förste, du mindes,
det förste, du véd?
du alvise Jætte!

Vavthrudne.

35. Utallige Vintre
för Jorden vorded,
blev Bergelme båren.

Det mindes jeg först,
at den fremvise Jætte
i Båd blev bænket.

Odin.

36. Sig for det niende,
da vís du nævnes,
og du véd det, Vavthrudne!
Hveden kommer Vind,
som farer over Vove?
Ej man ser ham selv.

Vavthrudne.

37. Ligsvælger han hedder,
som sidder ved Himlens Ende,
Jætten i Örneham.
Fra hans Vinger
siges Vinden at komme
over alle.

Odin.

38. Sig for det tiende,
da Guders Skæbne
du véd, Vavthrudne!
Hveden kom Njörd
til Asers Sönner?
Han råder for Templer
og Altre rige?
dog fødtes han ej iblandt Aser.

---

35. Bergelme reddedes i en Båd, da Ymes Blod voldte den store Oversvömmelse.

Vavthrudne.

39. I Vanehjem
vise Guder ham skabte
og gav ham som Gidsel til Aser;
ved Tiders Ende
atter han kommer
hjem til de vise Vaner.

Odin.

40. Sig for det ellevte,
da Guders Skæbne
du véd, Vavthrudne!
Hvordan leve Ejnherjer
i Hærfaders Hal,
til Guder forgå?

Vavthrudne.

41. Alle Ejnherjer
i Odins Gårde
dræbe hinanden hver Dag.

V. 40 gives også således:

Sig for det ellevte,
hvor Ædlinge i Gårde.
dræbe hinanden hver Dag.
Val de kåre*);
fra Kamp de ride;
sidde så som Venner sammen.

*) Val de kåre ɔ: nogle af dem falde i Kampen.

Val de kåre;
fra Kamp de ride;
sidde så som Venner sammen.

Odin.

42. Sig for det tolvte,
hvordan Guders Skæbne
du véd, Vavthrudne!
Om Jætters Runer
og alle Guders
sige du Sandhed,
du alvise Jætte!

Vavthrudne.

43. Om Jætters Runer
og alle Guders
kan sandt jeg sige,
thi jeg har været
i Verdner alle.
Til ni Verdner jeg kom;
nederst ligger Nivlhel.
Did gå de døde fra Hel.

Odin.

44. Meget jeg for,
meget jeg fristede,
meget jeg Magterne prøved.

Hvilke Mænd monne leve.
når den mægtige Vinter
har været i Verden.

Vavthrudne.

45. Liv og Livthrase
monne leve i Lön
i Hoddmimesholt.
Morgendug
de have til Mad;
Deden skal Slægter stamme.

Odin.

46. Meget jeg for,
meget jeg fristede,
meget jeg Magterne prøved.
Hveden kommer Sol
på den vide Himmel,
når Fenre har slugt den förste?

Vavthrudne.

47. En Datter
skal Solen avle,
förend Fenre den sluger.
Den Mø skal ride
sin Moders Veje,
når Gudernes Slægt forgår.

Odin.

48. Meget jeg for,
meget jeg fristede,
meget jeg Magterne prøved.
Hvo er de Møer,
som over Vandene ile?
Vejen de kende så vel.

Vavthrudne.

49. Tre brusende Elve
styrte over Torpet
for Møgthrases Møer.
De eneste Skytsånder
i Verden de ere,
skönt de fostres i Jætters Hjem.

Odin.

50. Meget jeg for,
meget jeg fristede,
meget jeg Magterne prøved.
Hvilke Aser råde
for Gudernes Eje,
når Surts Flamme slukkes?

Vavthrudne.

51. Vidar og Vale
bo i Gudernes Gårde,
når Surts Flamme slukkes.

---

49. Meningen er uklar. Møgthrases Møer ere vel Nornerne.

Mode og Magne
skulle Mjölne have,
når Vigne er vejet.

Odin.

52. Meget jeg for,
meget jeg fristede,
meget jeg Magterne prøved.
Hvad bliver for Odin
Livets Ende,
når Gudernes Slægt forgår?

Vavthrudne.

53. Ulven skal sluge
Slægternes Fader.
Ham skal Vidar hævne.
I Kamp han Kæverne
kløve skal
på den onde Ulv.

Odin.

54. Meget jeg for,
meget jeg fristede,
meget jeg Magterne prøved.
Hvad sagde Odin
selv sin Sön i Øre,
för paa Bål han bares?

---

51. Vigne ɔ: Odin.

Vavthrudne.

55. Ingen véd,
hvad i årle Oldtid
du sagde din Sön i Øre.
Med dødsens Mund
jeg mælte om gamle Runer
og om Sejrguders Skæbne.
Med Odin jeg skifted
Visdoms Ord.
Du er altid visest af alle.

Grimnes Tale.

Kong Rødung havde to Sönner; den ene hed Agnar, den anden Gejrröd. Agnar var ti Vintre gammel, men Gejrröd otte Vintre. De to roede ud i en Båd med deres Medestænger for at fiske Småfisk; da drev Vinden dem ud på Havet. I Nattens Mörke strandede de mod Landet; de gik da op og fandt en Bonde i en Hytte; der blev de om Vinteren. Bondekærlingen fostrede Agnar, og Bonden Gejrröd og oplærte ham. Da det blev Vår, skaffede Bonden dem et Skib, men da han og hans Kærling fulgte dem ned til Stranden, da talte Bonden hemmeligt med Gejrröd. De fik Medbør og kom til deres Faders Bolig. Gejrröd var foran i Skibet; han sprang op på Land og stødte Skibet ud og sagde: „far du nu i onde Vætters Vold". Skibet drev ud på Havet, men Gejrröd gik op til Gården og blev der vel modtagen, men hans Fader var dengang død. Da blev Gejrröd tagen til Konge og blev en berömt Mand.

Odin og Frigg sad på Hlidskjalv og så ud over al Verden. Odin sagde: „ser du Agnar, din Fostersön, hvorledes han avler Börn med en Gyge i Hulen, men Gejrröd, min Fostersön, er Konge og råder nu for Landet.“ Frigg siger: „han er så karrig med sin Mad, at han plager sine Gæster, når han synes, at der kommer for mange.“ Odin siger, at det er den störste Lögn, og derom vædde de. Frigg sendte sin Terne, Fulla, til Gejrröd; hun bad Kongen vogte sig, at ikke den vise Mand, der var kommet der til Landet, skulde forgöre ham, og hun sagde, at der var det Kendetegn på ham, at ingen Hund var så glubsk, at den turde springe løs på ham. Det var nu den störste Usandhed, at Kong Gejrröd ikke var gæstfri med sin Mad, og dog lader han den Mand fange, som Hundene ikke vilde gå løs på. Han var klædt i en blå Kappe og kaldte sig Grimne, og mere vilde han ikke sige om sig, skönt han blev spurgt. Kongen lod ham pine, for at få ham til at tale, og sætte mellem to Bål; der sad han otte Nætter. Kong Gejrröd havde da en Sön, der var ti Vintre gammel og hed Agnar efter hans Broder. Agnar gik hen til Grimne og gav ham et fyldt Horn at drikke af og sagde, at hans Fader gjorde ilde i at lade Manden pine, da han var uskyldig. Grimne drak af Hornet; da var Ilden kommen så vidt, at Kappen brændte paa Grimne. Han sagde:

1. Hed er du, Ild!
og altfor vældig,
thi lad os skilles, Lue!
Kjortlen brænder,
skönt op jeg den bærer,
og Flammen fatter min Kappe.

2. Otte Nætter jeg sad
her mellem Ild,
og ingen Mand
Mad mig bød
uden Agnar ene,
der ene skal råde
over Goters Land,
Gejrröds Sön.

3. Hil dig, Agnar!
Held dig byder
Mændenes mægtige Gud.
For én Drik Øl
får aldrig du bedre
Gave til Gengæld.

4. Der er et helligt Land,
som jeg ser at ligge
nær Aser og Alfer.
Dér i Thrudhjem
Thor skal bo
til Guder forgå.

5. Ydale det hedder,
hvor Ull har
sig Sale bygget.
Alfhjem til Frey
gav Guder i årle
Tider til Tandgave.

6. Der er en tredje Gård;
de gode Guder
tækked dens Sale med Sølv.
Valaskjalv hedder Borgen,
den, som sig bygged
en As i årle Dage.

7. Sökkvabæk hedder den fjerde,
hvor svale Bølger
foroven rislende rinde.
Der monne Odin og Saga
alle Dage drikke
glade af gyldne Krus.

8. Gladshjem hedder den femte,
hvor den guldklare
vide Valhal sig strækker,
Der vælger Hroft
hver en Dag
de i Kampen slagne Kæmper.

9. Let det kendes
af dem, som til Odin komme
for hans Sale at se.

Spyd ligge som Lægter,
med Skjolde er Salen tækket,
Brynjer på Bænkene bredt.

10. Let det kendes
af dem, som til Odin komme
for hans Sale at se.
En Ulv hænger
vesten for Udgangen;
en Örn luder derover.

11. Thrymhjem hedder den sjette,
hvor Thjasse bode,
den meget mægtige Jætte.
Nu bygger Skade,
Gudernes skönne Brud,
i sin Faders gamle Gård.

12. Brejdablik er den syvende;
der har Balder
sig Sale bygget
i den Vang,
hvor jeg véd der findes
mindst af Mén.

13. Himinbjörg er den ottende,
hvor Hejmdal råder
for sine hellige Haller.

Der drikker Gudernes Vogter
i sin yndige Gård
glad den gode Mjød.

14. Folkvang er den niende;
der råder Frøja
for Sæder i Sal.
Den halve Val
hun vælger hver Dag;
den halve er Odins Eje.

15. Glitne er den tiende;
paa Guldsöjler den står,
og med skinnende Sølv er den tækket.
Der bor Forsete
de fleste Dage;
mellem stridende Fred han stifter.

16. Noatun er den ellevte;
der har Njörd
sig Sale bygget.
Mændenes herlige
Hersker råder
for sin höje Helligdom dér.

17. Begrot med Ris
og med höjt Græs
er Vidars Land Vide.

Der sidder Odins
Ætling på Hestens Ryg;
han vil hævne sin Fader.

18. Andrhimne lader
i Eldrhimne
Sæhrimne syde.
Det er det bedste Flesk
(men få det kende),
hvoraf Ejnherjer æde.

19. Gere og Freke
mætter den kampvante,
stolte Sejrfader.
Af Vin ene
den våbensmykkede
Odin altid lever.

20. Hugin og Munin
monne flyve
hver Dag over Verden.
For Hugin jeg ængstes,
at ej atter han kommer;
end mer jeg frygter for Munin.

21. Thund tuder,
og i Thjodvitnes
Flod leger Fisken;

altfor stor
tykkes Åens Ström
for Valhals Flok at vade.

22. Valgrind er Gærdet,
som står på Vang,
helligt for de hellige Döre.
Gammelt er Gærdet;
få vide grant,
hvordan det er lukket i Lås.

23. Femhundred Döre
og endnu fyrre
tror jeg på Valhal at være.
Ottehundred Ejnherjer
gå sammen ud ad én Dör,
når de skal ud med Ulven at kæmpe.

24. Femhundred Sale
og endnu fyrre
har, tror jeg, det bugtede Bilskirne.
Af alle Huse, som tækkes
med Tag, jeg véd,
at min Söns er det största.

---

21. **Thund** er vel **Navnet paa en Å.** Thjodvitne ɔ: **Folkeulven,** er vel **Fenre.**

25. Hejdrun hedder Geden,
som står ved Hærfaders Hal
og gnaver af Lærâds Grene.
Bøtter fylde hun skal
med den skære Mjød;
på den Drik ej skorte det skal.

26. Ejkthyrne hedder Hjorten,
som står ved Hærfaders Hal
og gnaver af Lærâds Grene.
Dråber fra hans Takker
i Hvergelme drypper;
Deden går alle Vandes Vej.

27. Sid og Vid,
Søkin og Ejkin,
Svöl og Gunthro,
Fjörm og Fimbulthul,
Rin og Rennande,
Gipul og Göpul,
Gömul og Gejrvimul,
de strömme om Gudernes Sale,
Thyn og Vin,
Thöll og Höll,
Gråd og Gunthorin.

28. Vina hedder en,
en anden Vegsvin,
en tredje Thjodnume:

Nyt og Nöt,
Nön og Hrön,
Slid og Hrid,
Sylg og Ylg,
Vid og Vån,
Vönd og Strönd,
Gjöl og Lejft,
de falde til Mændenes Hjem,
de falde heden til Hel.

29. Körmt og Örmt
og de to Kerløger —
i dem skal Thor vade
hver en Dag,
når han drager til Doms
til Yggdrasils Ask,
thi Asernes Bro
brænder med Lue,
og de hellige Vande hedes.

30. Glad og Gylle,
Gler og Skejdbrime,
Silvrintop og Sine,
Gisl og Falhovne,
Guldtop og Letfod,
på dem ride Aser
hver en Dag,
når de drage til Doms
til Yggdrasils Ask.

31. Tre Rødder sig strække
ad trende Veje
fra Yggdrasils Ask:
Hel bor under den ene,
under den anden Rimthurser,
under den tredje menneskelige Mænd.

32. Ratatosk hedder Egernet,
som rende skal
på Yggdrasils Ask.
Örnens Ord
skal fraoven han bære
og bringe til Nidhug ned.

33. Så er der fire Hjorte,
som med Hoved knejse
og Grenene gnave,
Dåin og Dvalin,
Dunør og Durathro.

34. Flere Orme ligge
under Yggdrasils Ask,
end nogen usnild Tåbe tænker;
Goin og Moin,
de ere Gravvitnes Sönner,
Gråbag og Gravvöllud.
Ovne og Svavne,
tror jeg, skal altid
gnave på Træets Grene.

35. Asken Yggdrasil
Arbejd döjer
mere end Mænd vide;
Hjorten bider foroven,
Askens Side rådner.
Nidhug slider forneden.

36. Hrist og Mist
skal Hornet mig række,
Skeggöld og Skögul,
Hild og Thrud,
Hlökk og Hærfjötur,
Göll og Gejrönul,
Randgrid og Rådgrid
og Reginlejv
byde Ejnherjerne Øl.

37. Årvak og Alsvid
skulle op over Himlen
trætte Solen trække.
Under deres Bove
skjulte de blide Aser
den jernkolde Køler.

38. Svalin han hedder,
som står for Solen,
et Skjold for den skinnende Gud.
Jeg véd, at Bjerge og Brænding
brænde skulle,
når han falder fra.

39. Sköll hedder Ulven,
som følger den strålende Gud
til den skærmende Skov.
Den anden er Hate,
han er Hrodvitnes Sön,
han skal løbe for Himlens lyse Brud.

40. Af Ymes Kød
blev Jorden skabt
og Bølgen af hans Blod,
Bjerge af hans Ben,
Buske af hans Hår
og af Hovedskallen Himlen.

41. Af hans Öjenhår
danned ejegode Guder
Midgård for Mændenes Sönner.
Af hans Hjerne
blev alle de bistre
Skyer skabte.

42. Ulls Huld
og alle Guders
har den, som rörer först ved Flammen,
thi Verdnerne åbnes
om Asernes Sönner,
når Kedlerne komme af Ilden.

---

42. Meningen er ikke tydelig. Måske må Kedl er ne flyttes for at Odin kan ses af Aserne — se V. 45.

43. Ivaldes Sönner
gik i årle Dage
Skibladne at skabe,
det bedste af Skibe,
til den skinnende Frey,
Njörds nådige Sön.

44. Asken Yggdrasil
er ypperst af Træer,
Skibladne af Skibe,
Odin blandt Aser,
Slejpne af Heste,
Bilröst af Broer,
Brage af Skjalde,
Håbrok af Høge
og Garm af Hunde.

45. Mit Åsyn har nu Sejrguders
Sönner set;
vel skal nu Frelsen våge.
Alle Aser
skulle nu komme ind
til Øges Bænke,
til Øges Gilde.

46. Grim jeg hed,
Gangler jeg hed,

---

43. Ivalde, en Dværg.
45. Øge må her være Gejrröd. Aserne have nu sét Odin; de komme ind for at frelse ham.

Herjan og Hjælmbærer,
Thekk og Tredje,
Thud og Ud,
Helblind og Höj,

47. Sad og Svipal
og Sangetal,
Hærtejt og Hnikar,
Bilöj, Bålöj,
Bølværk, Fjölne,
Grim og Grimne,
Glapsvid og Fjölsvid.

48. Sidhat, Sidskæg,
Sejrfader, Hnikud,
Alfader, Valfader,
Atrid og Farmaty;
med ét Navn
nævntes jeg aldrig,
mens jeg blandt Folkene for.

49. Grimne de kaldte mig,
her hos Gejrröd,
Jalk hos Armund
og Kjalar dengang,
da Kælker jeg drog,
og Thro på Thinge,
Vidur på Valen,

Oske og Ome,
Jævnhöj og Bivlind,
Göndle og Harbard hos Guder.

50. Svidur og Svidre
hed jeg hos Sökkmime
og skuffed den ældgamle Jætte,
da jeg ene Midvitnes,
den mægtige Söns,
Bane var bleven.

51. Drukken er du, Gejrröd!
For meget du drak.
(Den megen Mjød dig dåred.)
Meget du misted,
da min Hjælp du misted,
alle Ejnherjer og Odins Huld.

52. Meget jeg dig sagde,
men lidet du mindes;
dine Venner volde dig ondt.
Min Vens Sværd
ser jeg ligge
dryppende, dyppet i Blod.

53. Sværdets Egg ham slog;
Ygg ejer Valen;
jeg véd, at dit Liv er ledet.

Strenge ere Diserne.
Nu kan Odin du skue;
kom nu til mig, om du kan.

54. Odin hedder jeg nu;
Ygg hed jeg forhen,
endnu för hed jeg Thund.
Vak og Skilving,
Våvud og Hroftaty,
Gøt og Jalk blandt Guder,
Ovne og Svavne;
alle disse, tror jeg, ere blevne
til mig, den ene. —

Kong Gejrröd sad og havde sit Sværd over sine Knæ og trukket ud til Midten. Men da han hørte. at Odin var der, stod han op og vilde tage Odin fra Bålene. Sværdet slap ham ud af Hånden, og Hjaltet vendte nedad. Kongen trådte til med Foden og faldt fremad, men Sværdet stod tværs igennem ham, og således fik han Bane.

Odin forsvandt da, men Agnar var Konge der længe efter den Tid.

Skirnes Rejse.

Frey, Njörds Sön, havde en Dag sat sig på Hlidskjalv og så ud over al Verden; han så til Jøtunhejm og så der en fager Mø, som hun gik fra sin Faders Hus til Kvindestuen. Deraf fik han stor Hjertesorg. Skirne hed Freys Skosvend; ham bad Njörd at tale med Frey, og Skade sagde:

1. Stå op, Skirne!
gå at skifte
Ord med vort Afkom.
Spörg den vise,
hvem det mon være,
som hans Vrede volder.

Skirne.

2. Visselig onde
Ord jeg venter,
om til Frey jeg sådant siger

og spörger den vise,
hvem det mon være,
som hans Vrede volder. —

3. Sig du det, Frey!
Fyrste blandt Guder!
som jeg vil vide:
Hvi sidder du ene
i de lange Sale
alle Dage, min Drot?

Frey.

4. Hvi skal jeg sige
dig unge Svend
min tunge Trængsel?
Den skinnende Sol
stråler hver Dag,
men aldrig på Ønskerne mine.

Skirne.

5. Så store kan ej
dine Ønsker være,
at ej mig du dem turde betro.
Vi var unge sammen
i årle Tider;
vel tör vi hinanden tro.

Frey.

6\. I Gymes Gårde,
der så jeg gange
min elskede Mø;
hendes Arme lyste,
så at alting skinned
höjt i Luft og på Hav.

7\. Aldrig elsked
nogen Yngling
mere en Mø,
men ingen Mand,
hverken As eller Alf,
vil, at vi to mødes.

Skirne.

8\. Så giv mig da Hesten,
som bærer mig gennem
den mörke, truende Troldild,
og det Sværd,
som selv sig svinger
mod Jætters Æt.

Frey.

9\. Jeg giver dig Hesten,
som bærer dig gennem
den mörke, truende Troldild,

og det Sværd,
som selv sig svinger,
når en vís det holder i Hånd.

Skirne til Hesten.

10. Mörkt er det ude;
det er Tid, at vi ile
over fugtige Fjælde,
over Thursers Folk.
Enten frelses vi begge,
eller os begge tager
den onde og vældige Jætte.

Skirne red til Jøtunhejm til Gymes Gårde; der vare glubske Hunde bundne for Ledet af det Hegn, der var om Gerds Sal. Han red derhen, hvor en Kvæghyrde sad på en Höj, og sagde til ham:

11. Sig du mig, Hyrde!
som på Höjen sidder
og vogter alle Veje:
hvordan Ord jeg kan skifte
med den unge Mø
for Gymes glubske Hunde?

Hyrden.

12. Er du død
eller til Døden viet?
Du, som kommer höjt til Hest!

Aldrig du får
et Ord at mæle
med Ymes gode Mø.

Skirne.

13. Når man iler på Rejse
har man andet at göre
end at klynke og klage.
Til én Dag
blev alt mit Liv
og min Skæbne bestemt.

Gerd.

14. Hvad larmende Larm
lyder nu for mig
her i vore Huse?
Jorden ryster,
og rundt omkring os
skælve Gymes Gårde.

En Terne.

15. En Svend er derude.
Af Hest er han stegen.
Gangeren lader han græsse.

Gerd.

16. Byd ham gå ind
at bænkes i Sal
og drikke den dyre Mjød.

Dog jeg det aner,
at ude står
min Broders Bane. —

17. Hvad er det for en Alf
eller Sön af Aser
eller af vise Vaner?
Hvi kom du ene
over den flammende Ild
vore Sale at se?

Skirne.

18. Ej er jeg Alf
eller Sön af Aser
eller af vise Vaner,
skönt ene jeg kom
over den flammende Ild
eders Sale at se.

19. Her har jeg elleve
gyldne Æbler;
dem vil jeg give dig, Gerd!
for Fred at købe,
at Frey du skal agte
for den mest elskede Mand.

Gerd.

20. Elleve Æbler
jeg aldrig tager
for Frier at föje.

---

16. **Med Ordene: „min Broders Bane" sigtes der til, at Frey dræbte Bele, Gerds Broder.**

Ej kan Frey og jeg,
mens i Live vi ere,
bygge sammen i Bo.

Skirne.

21. Jeg byder dig Ringen,
den, som blev brændt
med Odins unge Sön.
Otte jævntunge Ringe
af den dryppe
hver niende Nat.

Gerd.

22. Ej tager jeg Ringen,
om end den blev brændt
med Odins unge Sön.
Ej savner jeg Guld
i Gymes Gårde;
min Fader har fuldtop deraf.

Skirne.

23. Ser du dette Sværd, Mø!
det slanke, med Runer beskrevne,
som jeg holder i Hånden her?
Dit Hoved vil jeg hugge
af fra din Hals,
hvis Du ej til Vilje mig er.

24. Aldrig jeg tåler
med Tvang at nødes
til Frier at föje.
Forvist jeg tror,
at om Gyme dig træffer,
da får I kamplystne at kæmpe.

Skirne.

25. Ser du dette Sværd, Mø!
det slanke, med Runer beskrevne,
som jeg holder i Hånden her?
For dets Egg
segner den ældgamle Jætte,
finder din Fader sin Død.

26. Med Tryllekvist slår jeg;
tvinge jeg skal dig
mig til Vilje, Mø!
Jeg sender dig did,
hvor Mændenes Sönner
siden skal aldrig dig se.

27. På Örnehöj
skal årle du sidde
med Ryg til Verden
og vendt mod Hel.
Mad være dig ledere
end Mændene er
den skinnende Snog.

28. Et Undersyn du vorde,
når ud du kommer;
Hrimne på dig stirre,
alle over dig studse,
mere vidspurgt du vorde
end Guders Vogter.
Glo du kun frem bag Gærde.

29. Vanvid, Lede,
Trolddom, Vildskab;
så øges dig Trængsel og Tårer.
Sæt du dig ned,
så skal jeg dig sige
din svare Skæbne,
din tvefolde Trængsel.

30. Vætter skal Rædsel
dig volde den lange Dag
inde i Jætternes Gårde.
Til Rimthursers Hal
skal i Dagenes Række
du ynkelig krybe,
du ussel kravle.
Gråd skal du få
istedetfor Gammen;
med Tårer skal i Trængsel du leve.

---

28. Hrimne — et Jættenavn.

31. Du skal være en trehovdet
Thurses Kærling
eller ingen Mand eje.
Sorg skal dig slå,
Angst skal dig øde.
Som en Tidsel du være,
der sidder trængt
oppe i Udhusets Tag.

32. Til Skov jeg gik,
til vilde Skov
for Ønskekvist at finde,
og Ønskekvist jeg fandt.

33. Vred er dig Odin,
vred er dig Asernes vældige,
Frey blir dig fjendsk,
du fuleste Mø!
du vandt dig alle
Gudernes grumme Vrede.

34. Hører det, Jætter!
Hører det, Rimthurser
Suttungs Sönner!
selve Asernes Skare!
hvordan jeg forbyder,
hvordan jeg forbander:

---

33. Asernes vældige ɔ: Thor.

ved Mand skal ej Møen glædes,
Mand skal ej Møen nyde.

35. Hrimgrimne hedder den Thurs,
som dig skal have
nedenfor Liggittrets Led.
Der kan Trælle
ved Træets Rödder
dig Gedevand give.
Ædlere Drikke
aldrig du få!
Slig var din Vilje, Mø!
Slig er min Vilje, Mø!

36. En Rune og trende
Tegn jeg dig rister:
vilde Lyster og Vanvid
og voldsom Uro;
men af jeg dem rister,
som i jeg dem risted,
hvis så det skal ske.

Gerd.

37. Hil dig da, Svend!
Den kolde Kalk jeg dig rækker;
af Fortids Mjød er den fuld.
Dog havde jeg ventet,
at jeg Vaners Ætling
aldrig skulde elske.

---

36. Riste Runerne af ɔ: udslette dem.

Skirne.

38. Om mit Ærind
må alt jeg vide,
för hjem jeg rider heden.
Når vil den mandvoksne
Sön af Njörd
Elskovs Møde du unde?

Gerd.

39. Barre hedder
— vi kende den begge —
den lönlige Lund.
Der mon om ni Nætter
til Njörds Sön
Gerd sin Elskov unde.

Da red Skirne hjem. Frej stod ude og hilste ham og spurgte om Tidende.

40. Sig mig det, Skirne!
för du tager Sadel af Hest
og et Fjed du går frem:
Hvad har du udrettet
i Jøtunheim
mig eller dig til Vilje?

Skirne.

41. Barre hedder
— vi kende den begge —
den lönlige Lund.

Der mon om ni Nætter
til Njörds Sön
Gerd sin Elskov unde.

Frey.

42. Lang er en Nat;
lange ere to;
hvor kan jeg vente i tre?
Ofte en Måned mig
mindre tyktes
end halv en Nat, når jeg higer.

Sangen om Harbard.

Thor kom rejsende fra Østen og kom til et Sund; på den anden Side af Sundet var Færgekarlen med Skibet.

Thor kaldte:

1. Hvo er den Svend blandt Svende,
som står hinsides Sundet?

Færgekarlen.

2. Hvo er den Karl blandt Karle,
som kalder over Vandet?

Thor.

3. Far Du mig over Sundet;
saa føder jeg dig imorgen.
En Kurv har jeg på Bag;
ej gives der bedre Mad.
Jed åd i Ro,
för jeg hjemmefra fór,
Sild og Havre;
så jeg er mæt endnu.

Færgekarlen.

4. Årle holder du Davre
og af det Arbejd dig roser,

Harbard ɔ: Odin. Her modsættes ikke såmeget de mythiske Skikkelser Odin og Thor, som de Sider af Menneskelivet, der repræsenteres af dem: den stolte, eventyrsøgende Kriger (Odin) og den djærve Bonde (Thor).

men intet véd du forud.
Det står trangt til i Hjemmet;
jeg tror, at din Moder er død.

Thor.

5. Det siger du nu,
som synes at være
megen Kummer:
at min Moder er død.

Færgekarlen.

6. Ej ser du ud til at
eje tre gode Gårde.
Barbenet står du;
Landstrygerdragt du bærer;
Bukser har du ikke på.

Thor.

7. Styr herhen med Båden.
Jeg viser dig Sted til Landing.
Hvis er Skibet,
Hvori du ligger ved Land.

Færgekarlen.

8. Hildulv han hedder,
som bød mig her at ligge,
den rådsnilde Helt,
som bor i Rådsøsund.
Ej bød han færge Hestetyve
og Keltringer her,
men gode Mænd
og Folk, som godt jeg kendte.

Sig du dit Navn,
om over Sund du vil fare.

Thor.

9. Mit Navn skal jeg sige,
skönt nu jeg er landflygtig,
og al min Slægt.
Jeg er Odins Sön,
Mejles Broder
og Magnes Fader,
den vældige blandt Guder;
med Vingthor kan her du tale.
Derom spörger jeg nu,
hvad Du mon hedde.

Færgekarlen.

10. Harbard jeg hedder;
sjælden jeg skjuler mit Navn.

Thor.

11. Hvi skulde dit Navn Du skjule,
når du er sagesløs Mand?

Harbard.

12. Om end jeg ej sagesløs var,
skulde jeg vel vide
at forsvare mit Liv
mod en slig som dig,
når ej dødsens jeg var.

---

12. „Når ej dødsens jeg var" ɔ: når ej Døden var mig bestemt af Skæbnen.

Thor.

13. Ilde tykkes mig om at vade
gennem Vandet til dig
og væde min Kjortel.
Vel skulde jeg lönne din fryndsede Svend
dine spydige Ord,
når over Sundet jeg kom.

Harbard.

14. Her jeg står;
Her venter jeg på dig.
Ej fandt du en hårdere Hals
siden Hrungnes Helfart.

Thor.

15. Du taler om Kampen,
som med Hrungne jeg kæmped,
den stormodige Jætte,
hvis Hoved var af Sten.
Dog måtte han falde
og segne for mig.
Hvad virked du dengang, Harbard?

Harbard.

16. Med Fjölvar jeg var
hele fem Vintre
på den Ø,
som Algrön hedder.
Der vog vi i Kamp
Fjender på Val;

Meget vi prøved;
Mø vi os vandt.

Thor.

17. Hvordan gik det så med jere Kvinder?

Harbard.

18. Vi havde muntre Kvinder,
Når de blot vilde minde os,
vi havde yndige Kvinder,
når de blot vilde elske os.
At Sand de monne
Strikker sno
og grave Grund
i dybe Dal.
Ene blev jeg af alle
ypperst i Råd.
Jeg hvilte hos de Søstre syv,
havde al deres Yndest og Elskov.
Hvad virked du dengang, Thor?

Thor.

19. Jeg dræbte Thjasse,
Den trodsige Jætte.
Alvaldes Söns
Öjne jeg kasted
op på den herlige Himmel.
de ere de bedste Mærker

---

18. Minde ɔ: kysse. Af Sand de monne Strikker sno ɔ: deres Stræben var til ingen Nytte. 19. Thjasse var en Sön af Alvalde.

på Gerningerne mine,
som alle Mænd siden skal skue.
Hvad virked Du dengang, Harbard?

Harbard.

20. Megen Elskov med de Møer,
som i Mörket ride;
vendte deres Hu fra deres Husbonder.
Hlebard tyktes mig være
en vældig Jætte.
Ønskekvist han mig gav,
men jeg voldte, at sit Vid han misted.

Thor.

21. Med ond Hu du da lönned
gode Gaver.

Harbard.

22. Det er den ene til Både,
hvad den anden bøder.
Hver sörger for sig i sligt.
Hvad virked du dengang, Thor?

Thor.

23. Østerpå var jeg
og fælded Jætters
onde Brude,
da til Bjerget de gik.
Stor var Jætternes Æt,
hvis de alle leved,
og ingen Mand

vilde bo i Midgård.
Hvad virked Du imedens, Harbard?

Harbard.

24. I Valland var jeg,
på Val jeg færdedes,
hidsede Fyrster;
Fred stifted jeg aldrig.
Odin har Jarlerne,
som falde på Valen,
men Thor har Trællenes Slægt.

Thor.

25. Uligt vilde Du skifte
Flok blandt Aser,
om Evne du ejed som Vilje.

Harbard.

26. Kraft har Thor,
men ej Kækhed i Hjertet.
Ræd i Hu
ind i Handsken du krøb.
Ej tyktes du da at være Thor.
Tvunget af Rædsel
turde Du hverken
hoste eller nyse,
så Fjalar det hørte.

Thor.

27. Fejge Harbard!

Til Hel jeg skulde dig slå,
hvis over Vandet jeg kunde række.

Harbard.

28. Hvi skulde over Vandet du række,
da vi to ere Venner?
Hvad virked du da, Thor?

Thor.

29. Østerpå var jeg
og værned om Åen,
da Svarangs Sönner
ind paa mig søgte;
med Sten de mig slog;
stakket Held de dog havde.
Förist de måtte
om Fred mig bede.
Hvad virked du dengang, Harbard?

Harbard.

30. Østerpå var jeg
og havde Ordskifte med én;
jeg leged med den linhvide
og holdt lönlige Møder.
Jeg glæded den guldstrålende;
det var Gammen for Møen.

Thor.

31. Da havde du det helt godt med Kvindfolk.

Harbard.

32. Til din Hjælp havde jeg da trængt,
Thor! for at eje
hin Mø så hvid som Lin.

Thor.

33. Den vilde jeg vist dig ydet,
hvis det vel kunde föjet sig.

Harbard.

34. Jeg vilde da have trot dig,
med mindre du sveg min Tillid.

Thor.

35. Ej er jeg slig Hælbider
som gammel Hudsko i Vår.

Harbard.

36. Hvad virked du imedens, Thor?

Thor.

37. Jeg slog Bersærkers
Brude på Læsø.
Ondt havde de bedrevet,
alt Folket dåret.

Harbard.

38. Skam vandt du da, Thor!
Da du Kvinder slog.

---

32. Ironisk sagt.

Thor.

39. Ulvinder var de
og ikke Kvinder.
Mod mit Skib de törned,
som på Strand jeg havde sat.
Med Jernkølle de mig trued
og drev Thjalve på Flugt.
Hvad virked du imedens, Harbard?

Harbard.

40. Jeg var i Hæren;
hid den drog
med hævede Skjolde
at farve Spydsod rød.

Thor.

41. Derom vil du tale,
at du fór med Ufred imod os.

Harbard.

42. Bøde skal jeg dig da
med håndgiven Bøde
efter Voldgiftsmænds Dom,
som vil os forsone.

Thor.

43. Hvor har du nemmet
så spydige Nidord?

---

42. Atter Ironi. Måske „håndgiven Bøde“ er ironisk for Slag.

Aldrig jeg hørte
spydigere Ord.

Harbard.

44. Dem har jeg lært
af de gamle Mænd,
som huse i Hjemmets Höje.

Thor.

45. Et godt Navn
Du Gravdysser giver,
når Du kalder dem Hjemmets Höje.

Harbard.

46. Slig jeg dömmer
om slig en Ting.

Thor.

47. Din Ordkløgt vil dig
kun ilde bekomme,
når jeg tager til at vade over Vandet.
Höjere end en Ulv
tror jeg du vil hyle,
når du får af Hamren Hug.

Harbard.

48. Siv har en Horkarl hjemme;
ham skal du gå at søge.
Det Arbejd skal du øve;
det agter jeg for bedre.

---

44. **Han mener de døde.**

Thor

49. Du mæler Mundsvær,
vil, at jeg skal høre det værste.
Du fejge Dødning!
med Lögn du farer.

Harbard.

50. Jeg tror, jeg taler sandt;
du er sén med din Rejse.
Langt var du nu kommet, Thor!
om i Lön du rejste.

Thor.

51. Fejge Harbard!
Helt længe har du sinket mig nu.

Harbard.

52. Aldrig jeg trode,
at Asathor
skulde hindres på Rejse af en Rorkarl.

Thor.

53. Nu råder jeg dig et Råd:
hid du ro med Båden.
Vi vil tie med Trudsel.
Tag mod Magnes Fader.

Harbard.

54. Far du bort fra Sundet!
Ej får du Færge.

Thor.

55. Vis mig da Vejen,
når du ej over Vandet mig vil færge.

Harbard.

56. Det var Synd andet.
Sén er Rejsen.
En Stund er der til Stokken,
end en Stund til Stenen.
Hold så ad Vejen til venstre,
til Verland du når.
Fjörgyn træffer da
Thor, sin Sön;
hun vil vise ham Ætlingernes Veje
til Odins Lande.

Thor.

57. Kommer jeg did idag?

Harbard.

58. Du kommer med Nød og Möje,
når Sol rinder op,
som jeg skönner vil gi' Regn.

Thor.

59. Kort blev nu vor Samtale,
da du kun med Hånsord mig svarer.

Jeg skal lönne dig, at Færgen du nægted,
når vi næste Gang mødes.

Harbard.

60. Far du nu did,
hvor Vætter dig fange.

Sangen om Hyme.

1. I årle Oldtid
Valguder agted
sig til at drikke.
Dyr de toge;
för Gilde de gjorde,
Grene de rysted
og i Offerblod så,
at Øge var den rige.

2. Bjergboen sad der,
glad som et Barn,
tyktes Sön af
en tågeblind Jætte.
Trodsigt Yggs Sön
ham i Öje så:
„Gilde for Aser
du ofte skal göre.“

---

1. Adskilligt her er omtvistet. Meningen er: Guderne udfandt ved hemmelige Kunster (ryste Grene, se i Offerblod), at Øge havde fuldtop af alt og burde göre Gildet. 2. Bjergboen ɔ: Øge. Yggs Sön ɔ: Thor.

3. Ilde tyktes Jætten
om de barske Ord;
derfor stod hans Hu
til Hævn mod Guder.
Han bad Sivs Herre
en Kedel skaffe:
„hvori til jer alle
jeg Øl kan varme“.

4. Ej da mægted
de ædle Guder,
de store Magter,
sligt at skaffe,
indtil fortroligt
Ty mon give
godt Råd i Lön
til Hlorride ene.

Ty.

5. Langt mod Østen
for Elivåger
bor den vise Hyme
ved Himlens Ende.
Min kække Fader
en Kedel ejer:
forvist den måler
en Mil til Bunden.

Thor.

6. Sig, hvordan få vi
den sydende Kedel?

Ty.

Med List, min Ven!
vindes den må.

7. Rask de fore
den Dag frem,
bort fra Asgård,
og til Egil de kom.
De hornede Bukke
i Stald han bragte.
Så gik de til Hallen,
som Hyme ejed.

8. Sönnen fandt Farmor
led at skue;
Hoveder havde hun
hundred og ni.
Men den anden gik
guldstrålende frem;
lysbrynet Kvinde
bar Kruset for Sönnen.

9. „Jætters Ætling!
Eder jeg vil,
I dristige tvende!
under Kedlerne dølge.
Min Elsker er

---

7. Egil ɔ: Bonden, Thjalves og Röskvas Fader. 8. Den anden ɔ: Hymes Hustru, Tys Moder.

ofte mod Gæster
kun lidet venlig
og snar til Vrede".

10. Sent i Kveld
kom så Hyme,
den vilde Jætte,
hjem fra Jagten.
Ind gik han i Sal;
Isbræer braged;
Skæget om Kæmpens
Kind var frosset.

Hustruen.

11. „Hil Dig, Hyme!
Vær glad i Hu.
Til dine Sale
er Sönnen kommet,
som vi vented hjem
fra den lange Vej.
Med ham følger
den berömte Fjende,
Mændenes Ven;
Véor han hedder.

12. Se, hvor de sidde
under Salens Gavl;
så skjule de sig;
Söjlen dem dækker".

Sønder sprang Söjlen
for Jættens Syn;
den bærende Bjælke
brast i tvende.

13. Fra Bjælken faldt otte
Kedler; kun én
så hårdt var hamret,
at hél den blev.
Frem de gik;
den gamle Jætte
målte med Blikke
sin mægtige Fjende.

14. Held monne ej
hans Hu ham varsle,
da han så Gygens Gru
på Gulvet stande.
Trende Tyre
ud var tagne;
dem bød Jætten
dem at koge.

15. Oksernes Hoveder
hugged de af,
lagde dem i Kedel
for at koges.
Sivs Herre,

---

14. Gygens Gru ɔ: Thor. 15. Siv, Thors Hustru.

för at sove han gik,
åd ene de to
af Hymes Okser

16. Det tyktes Hrungnes
rimgrå Fælle,
at Hlorrides Måltid
var lovlig stort:
„Imorgen Aften
må vi trende
leve af hvad Føde
vi på Jagt kan fange."

17. Véor vilde
på Vandet ro,
hvis den gæve Jætte
vilde Mading give.

Hyme.

„Gå du til Hjorden,
om du er gæv i Hu,
Du Bjergkæmpers Tvinger!
og tag dig Mading.

18. Det tænker jeg,
at let dn tager
Agn til at fiske
af en Okse."
Brat da Svenden

til Skoven vanked;
en Tyr der stod,
hel sort af Lød.

19. Af Tyren brød
Thursebetvinger
Hovedet foroven
med begge Horn.

Hyme.

„Værre jeg tykkes
nu om dit Værk,
du Køles Styrer!
end om stille du sad“.

20. Bukkenes Herre
bad da Utysket
Havhesten mer ud
på Hav at føre,
men Jætten sagde,
at ham syntes
lidet om
længer at ro.

21. Mægtige Hyme
trak modig Hvaler
op på sin Krog,
to på éngang.
Agter i Stavn

sad Odins Sön,
Véor, og laved
med List sin Line.

22. På Krogen fæstede
Folkets Værn,
Ormens Bane,
Oksens Hoved.
Da gabed over Agn
den af Guder forhadte,
som forneden omgjorder
alle Lande.

23. Kraftigt drog
den djærve Thor
Ædderormen
op til Borde.
Med Hamren han hug
mod Hovedets Fjæld;
ledt det på Fenres
Frænde var.

24. Ulvehyl genlød,
i Grund det tuded,
den ældgamle Jord
skjalv af Angst,
men atter sank
Fisken i Sø.

25. Ej var Jætten munter,

da hjem de roede;
ej han et Ord
ved Åren mælte,
vendte Åren
andetsteds hen.

Hyme.

26. Vil du nu have
det halve Arbejd?
Bær nu Hvalerne
hjem til Boet,
eller bind
vor Bølgebryder."

27. Gik da Hlorride hen
og greb i Stavnen,
svang Havhesten op
med samt dens Øsevand;
ene bar han med Årer
og med Øseske
Brændingens Bryder
til Jættens Bo,
gennem Kløft, hvor Skrænter
med Skov var begrode.

28. Men endnu Jætten
om hvo der var ypperst
— til Trods var han vant —
med Thor vilde stride:

Ej var den stærk,
der forstod at ro,
når ej han Bægret
mægted at bryde.

29. Men da Hlorride havde
Bægret i Hånd,
straks han sønderhug
Stenpillen med Glasset.
Siddende hug han
Söjler over;
dog helt de Bægret
til Hyme bragte.

30. Tilsidst den fagre
Kvinde ham sagde
et venligt Råd,
det eneste, hun vidste:
„Slå mod den forædte
Jættes Isse.
Ej er Bæger så hårdt,
som Hymes Hoved.“

31. Da stemmed sig på Knæ
Bukkenes Styrer,
iførte sig al
sin Asastyrke;
hel blev på Karlen
Hovedskallen,

men den runde
Vingemmer revned.

Hyme.

32. „Megen Rigdom
blev mig røvet,
da Bægret kastes
mig ned for Knæ.
Men Ordet jeg gav,
og aldrig tör det
atter brydes;
den Drik er for bedsk.

33. Nu prøve vi vil,
om vel I mægter
Ølkedlen at bære
af Gården ud.“ —
To Gange prøved
Ty den at rokke;
fast dog stod
Kedlen, som för.

34. Modes Fader
tog fat i Randen;
han trådte gennem
Gulvet i Salen.
På sit Hoved hæved
Sivs Herre Kedlen;

Hankene rasled
ved hans Hæle.

35. Længe de gik,
för éngang
Odins Sön
så sig tilbage.
Da så han fra Klippers
Kløfter i Østen
Hyme med mangehovedede
Hærskarer fare.

36. Fra Skuldrene Kedlen
ned han satte,
svang så Mjölne,
den myrdelystne,
og fældede alle
Fjældenes Jætter.

37. Ej længe de fore,
förend Hlorrides
Buk blev liggende,
lam og halvdød.
Skaglens Løber
var lam på Benet;
det havde den listige
Loke voldet.

38. Men hørt I have
— thi hver, som kender

34. Hankene må tænkes som Ringkeder.

til Gudernes Dåd,
véd derom Besked —
hvad Gengæld han fik
af Bonden på Fjældet,
der begge sine Börn
i Bøde gav.

39. Den stærke Thor
kom til Gudernes Thing
og havde Kedlen,
som Hyme ejed.
Godt Øl hos Øge
skal Aser drikke,
hvergang Hörren
høstes pȧny.

---

39. Hvergang Hörren høstes pȧny ɔ: hvert Efterår. Efter en anden Læsemåde:

hvert År om Vintren, når Ormene dø.

Lokes Ordstrid eller Øges Gilde.

Øge, som også kaldtes Gyme, havde lavet Øl til Aserne, da han havde fåt den store Kedel, som nu er fortalt. Til dette Gæstebud kom Odin og Frigg, hans Hustru. Thor kom ikke, thi han var på Østfart; Siv, Thors Hustru, var der; ligeså Brage og hans Hustru Idun. Ty var der; han var énhåndet; Fenrisulven sled hans Hånd af ham. da den var bunden. Der var Njörd og hans Hustru Skade, Frey og Frøja, Odins Sön Vidar. Loke var der og Freys Tjenere, Byggve og Bøla. Der var mange Aser og Alfer.

Øge havde to Tjenere, Fimafeng og Elde; der var lysende Guld istedetfor Ildslys; Øllet bar sig selv frem, og der var fredhelligt. Man roste meget Øges Tjeneres Fli nkhed; det kunde Loke ikke høre på og dræbte Fimafeng. Da rystede Aserne deres Skjolde og opløftede et Råb mod Loke og jog ham ud i Skoven, men selv satte de sig til at drikke. Loke kom tilbage og traf Elde udenfor; til ham sagde Loke:

1. Sig du mig, Elde!
för du et eneste
Fjed går frem:
Hvad Tale derinde
ved Øllet føre
Sejrgudernes Sönner?

Elde.

2. Om deres Våben de dömme
og om Dåd i Kamp,
Sejrgudernes Sönner.
Af Aser og Alfer,
som her inde ere,
er ingen i Ord din Ven.

Loke.

3. Ind vil jeg gå
i Øges Haller
på den Svir at se;
Skælden og onde Ord
bringer jeg Asernes Sönner
og blander dem Mén i Mjøden.

Elde.

4. Véd du, at om ind du går
i Øges Haller
på den Svir at se,
og øser Spot

over de hulde Aser,
så tørre de det af på dig selv.

Loke.

5. Véd du det, Elde!
at om vi to skulle
med Smædeord skændes,
da skal du få
fuldtop af Gensvar,
om formeget du mæler.

Derpå gik Loke ind i Hallen, men da de, som var der, så, hvo der var kommen ind, tav de alle.

Loke.

6. Tørstig jeg her
til Hallen kom
— lang Vej jeg vandred —
for Aser at bede,
om én mig vil unde
en Drik af den dyre Mjød.

7. Hvi tie I, Guder!
og sidde så tvært?
Har jert Mæle I mistet?
Giv mig Sæde
og Plads ved Gildet,
eller viser mig væk.

Brage.

8. Plads ved Gildet
og Sæde dig give
Aserne aldrig.
Vel vide Aser,
hvem de ville
Gammen ved Gildet give.

Loke.

9. Husker du, Odin!
da vi i årle Tider
blandede Blod sammen?
Aldrig vilde
Øl du smage,
når ej for os begge det bares.

Odin.

10. Rejs dig da, Vidar!
og lad Ulvens Fader
være Gæst ved Gildet,
at ikke Loke
os laste skal
her i Øges Hal

Da stod Vidar op og skænkede for Loke, men för Loke drak, hilste han på Aserne:

11. Hil eder, Aser!
hil jer, Asynjer!

og alle hellige Guder!
undtagen den ene As,
som sidder derinde
på Bænken, Brage.

Brage.

12. Hest og Sværd
vil jeg dig skænke;
så bøder dig Brage med Gods,
at ej du skal Aser
Avind gælde.
Væk ej Gudernes Vrede.

Loke.

13. Hest og Armringe --
altid du monne
til begge trænge, Brage!
Af Aser og Alfer,
som er herinde,
er du mest fejg i Fare
og mest sky for Skud.

Brage.

14. Jeg véd, at om ude jeg var,
mens nu jeg mon være
inde i Øges Hal,
da bar jeg dit Hoved
i min Hånd;
helt lidt, må du tro, er det löjet.

Loke.

15. Djærv er du i Sædet;
sligt skal du ej göre,
Brage Bænkepryder!
Gå du og hug,
hvis vred du er.
Den kække agter intet.

Idun.

16. Jeg beder dig, Brage!
ved vore Börn
og alle de elskede Sönner,
at ej Loke du ægger
med lastende Ord
her i Øges Hal.

Loke.

17. Ti du, Idun!
Du er af alle Kvinder
den mest mandlystne;
du favned i hvide,
velvadskede Arme
din Broders Bane.

Idun.

18. Ej ægger jeg Loke
med lastende Ord

her i Øges Hal.
Jeg vil dæmpe Brage,
thi Drikken ham hidser;
ej vil jeg, at I kæmpe i Vrede.

Gevjon.

19. Hvi vil to Aser
i Hal her inde
skændes med sårende Ord?
Ej véd Loft,
at Legen blir ham hård;
ham hade alle Guder.

Loke.

20. Ti du, Gevjon!
Derom vil jeg tale,
hvordan til Lyst dig lokked
den hvide Svend,
da han Smykket dig gav;
han lå nok fast i din Favn.

Odin.

21. Vild er du, Loke!
og uden Vid,
om Gevjons Vrede du vækker.
thi Slægters Skæbne
tilfulde jeg tror hun skönner
så sikkert, som jeg selv.

---

19. Loft ɔ: Loke.

Loke.

22. Ti du, Odin!
Aldrig forstod du
at dömme Mændenes Dåd.
Ofte de sløvere
Sejr du gav,
skönt ej du det skulde.

Odin.

23. Véd du, om de sløvere
Sejr jeg gav,
skönt ej jeg det skulde:
under Jord du var
i otte Vintre.
en kómalkende Kvinde; .
der har du Afkom avlet.
Så usselt et Væsen du var.

Loke.

24. Men du drev Sejd
på Samsø,
sysled med Gift som Gyger;
lig en Troldmand du for
over Folket hen;
så usselt et Væsen du var.

Frigg.

25. Aldrig I skulde
om eders Skæbne
sige Sagn til Mænd,
hvad i årle Oldtid
I to Aser virked.
Mænd skal ej tale om svundne Tider.

Loke.

26. Ti du, Frigg!
Du er Fjörgyns Datter;
altid du mandlysten er.
Ve og Vile
lod du, Vidres Hustru!
begge ved Barm dig hvile.

Frigg.

27. Véd du, at om her jeg havde
i Øges Hal
slig Sön som Balder,
da kom du ej ud
fra Asers Sönner;
da blev du Spotter vel slagen.

Loke.

28. Vil du, Frigg!
høre endnu flere

af mine onde Idrætter?
Det råder jeg for,
at ej du ser ride
Balder siden til Sale.

Frøja.

29. Gal er du, Loke!
at om jer lede
Færd du fortæller.
Vel tror jeg, at Frigg
al Skæbne véd,
skönt hun ej selv den siger.

Loke.

30. Ti du, Frøja!
Fuldtvel jeg dig kender;
ej er du fattig på Fejl.
Aser og Alfer,
som ere her inde,
have alle din Elskov nydt.

Frøja.

31. Falsk er din Tunge;
jeg tror, at snart
den dig Vanheld vil volde.
Vrede er dig Aser
og vrede Asynjer;
ynkelig bliver din Udgang.

Loke.

32. Ti du, Frøja!
du falske Hex!
Af Men er der meget ved dig,
siden de blide Guder
traf dig hos din Broder.
Da blev du forfærdet, Frøja!

Njörd..

33. Ej er det et Under,
om Kvinder få Ægtemænd
eller vinde sig Venner,
men Under det er, at den usle
As er kommen herind.
Fordum fødte han Börn.

Loke.

34. Ti du, Njörd!
En Tid mod Øst
du sendtes som Gidsel til Guder,
og Hymes Møer
brugte din Mund til Trug,
hvergang de lod deres Vand.

Njörd.

35. Det er mig en Trøst,
at da langthen jeg drog,
sendt som Gidsel til Guder,

da avled jeg en Sön,
som ingen hader;
en Ædling han tykkes blandt Aser.

Loke.

36. Stop nu, Njörd!
og styr din Tale;
ej længer skjules det skal
Med din Søster
du avled den Sön.
Dog er han ej værre, end man vented.

Ty.

37. Frey er den bedst
af bolde Ryttere
i Asernes Gårde.
Ej bedrøver han Mø
eller Mands Kvinde
og løser af Lænker alle.

Loke.

38. Ti du, Ty!
Du turde vel aldrig
kæmpe en Kamp med tvende.
Det er om din höjre
Hånd jeg vil tale;
fra din Arm sled Fenre den af.

Ty.

39. Hånd mig fattes;
dig fattes Fenre;
begges Savn er svart.
Ej har Ulven det bedre,
som i Bånd
skal bie på Ragnarok.

Loke.

40. Ti du, Ty!
Tænk på din Hustru;
til den Sön, hun fik, var jeg Fader.
Aldrig du arme
fik Alen eller Penge
til Bøde for Brøden.

Frey.

41. Ulv ser jeg ligge
ved Åens Munding,
til Guder forgå.
Snart skal du også
bindes, om ej du nu tier,
du onde Uheldstifter.

Loke.

42. For Guld du købte
Gymes Datter

---

39. Ulven Fenre er Sön af Loke og Angerbode.

og skænked bort dit Sværd,
men når Muspels Sönner
over Mörkved ride,
véd du ej, Stakkel, hvormed du vil slå.

Byggve.

43. Om Slægt jeg ejed
som Ingunar Frey
og sad så höjt i Hal,
mindre end Marv
jeg dig maled, du Ménkrage!
Hvert Lem i dit Legem jeg brød.

Loke.

44. Hvo er den lille,
som jeg ser logre
og snappe Smuler og slikke?
Altid ved Freys
Ører du er,
og ved Kværn du klynker.

Byggve.

45. Byggve jeg hedder;
Guder og Helte
give mig Ros for min Raskhed.
Her er det min Ros,
at Hrofts Sönner
alle drikke Øl sammen.

Loke.

46. Ti du, Byggve!
aldrig var du bold
til at dele Mad blandt Mænd.
I Bænkenes Strå
var du svær at finde,
når Kæmper yppede Kiv.

Hejmdal.

47. Drukken er du, Loke!
Drikken tog dit Vid.
Lad dog af, Loke!
thi altformegen Drik
volder altid en Mand
at ej han sandser, hvad han siger.

Loke.

48. Ti du, Hejmdal!
I årle Tider
et ledt Liv dig bestemtes.
Med våd Ryg
må du altid vente
og våge, du Guders Vogter.

Skade.

49. Kåd du er, Loke!
men ej længe sådan.

skal du lege med løs Hale,
thi til Klippens Ås
skulle Aser dig binde
med Reb af den rimkolde Söns Tarme.

Loke.

50. Véd du, at om til Klippens Ås
Aser mig binde
med Reb af den rimkolde Söns Tarme,
så var jeg den förste
til blodig Færd,
dengang vi Thjasse tog.

Skade.

51. Og var du den förste
til blodig Færd,
dengang I Thjasse tog,
da skal fra mine Gårde
og fra mine Vange
altid kolde Råd dig komme.

Loke.

52. Lindere i din Tale
var du mod Løvøs Sön,
da du lod til dit Leje mig byde.
Sligt må vi nævne,
når ret vi skulle
opregne alle vore Lyder.

Da gik Siv frem, og skænkede Mjød for Loke i Sølvbægeret og sagde:

53. Hil dig nu, Loke!
og hold ved Sølvkalken;
af Fortids Mjød er den fuld.
Lad hende ene være
blandt Asernes Sönner
uden Lyde og Last.

Han tog ved Hornet og drak.

Loke.

54. Om du det var,
var ene du
kydsk og knibsk mod Mænd.
En jeg dog véd,
så vidt jeg tror
der brød Hlorrides Ægteskab;
og det var den lumske Loke.

Bøla.

55. Fjældene skælve;
på Rejsen sig skynder
fra Hjemmet Hlorride.
Han skaffer Fred
for den frække Spotter,
som ægger Aser og Mænd.

Loke.

56. Ti du, Bøla!
du er Byggves Kvinde,
og megen Men er der ved dig.
Et værre Utyske
kom aldrig til Asers Sönner;
helt skiden du er, du Skøge!

Da kom Thor til og sagde:

57. Ti, du fejge Vætte!
På dig skal min vældige Hammer
Mjölne Munden stoppe.
Dit Hoved jeg hugger
af din Hals;
så er med dit Liv det ude.

Loke.

58. Jordens Sön
i Salen er kommet;
hvi skælder så skrapt du, Thor?
Da er du ej så kæk,
når med Ulv du skal kæmpe,
og han sluger Sejrfader helt.

Thor.

59. Ti, du fejge Vætte!
På dig skal min vældige Hammer

Mjölne Munden stoppe.
Op jeg dig kaster
ad Øster til,
og ingen skal se dig siden.

Loke.

60. Om dine Rejser mod Øst
skulde du aldrig
mæle til Mænd,
siden du sad på Hug
i Handskens Tommeltot;
da tyktes du ej at være Thor.

Thor.

61. Ti, du fejge Vætte!
På dig skal min vældige Hammer
Mjölne Munden stoppe.
Med höjre Hånd
jeg dig hugger med Hrungnes Bane,
så at hvert Ben i dig brydes.

Loke.

62. Jeg tænker, jeg skal leve
så lang en Tid,
om du end høder med Hammer.
Skrappe tyktes dig
Skrymes Remme.
Ej mægted du nå den Mad;
af Sult den stærke forsmægted.

Thor.

63. Ti, du fejge Vætte!
På dig skal min vældige Hammer
Mjölne Munden stoppe.
Hrungnes Bane
til Hel skal dig sende
langt under Liggærdet ned.

Loke.

64. Til Aser jeg sagde,
til Asers Sönner jeg sagde
alt, hvortil min Hu mig hidsed.
For dig ene
jeg ud vil gå;
jeg véd vel, at du slår.

65. Øl laved du, Øge!
men aldrig siden
skal Gilde du göre.
Over alt dit Eje,
som er her inde,
Lue lege
og brænde dig på din Bag.

Men efter dette skjulte Loke sig i Frånangs Fos i en Lakses Lignelse; der tog Aserne ham; han lå da bunden med sin Sön Nares Tarme, men hans Sön Narve blev til en Ulv. Skade tog en Edderorm og fæstede den op over Lokes Ansigt;

fra den dryppede Edder. Sigyn, Lokes Hustru sad der og holdt en Skål under Giften, men når Skålen var fuld, bar hun Giften ud, og imidlertid dryppede Giften på Loke. Da for det sådan i ham, at al Jorden skælvede deraf. Det kaldes nu Jordskælv.

11

Sangen om Thrym eller: Hamren hentes.

1. Vred var Vingthor,
   der han vågned
   og Hamren sin
   monne savne.
   Skæget han rysted;
   hans Hovedhår skjalv.
   Jordens Sön
   søgte omkring sig.

2. Sålunde allerförst
   tog han til Orde:
   „Mærk du nu, Loke!
   hvad jeg mæler,
   hvad ingen véd
   hverken på Jord
   eller i höjen Himmel:
   Hamren er stjålen.“

3. Gik de til Frøjas
fagre Bolig.
Der tog til Orde
han først sålunde:
„Vil du mig, Fröja!
Fjerhammen låne,
om jeg min Hammer
måtte hente?“

Frøja.

4. „Jeg gav dig den gerne,
var end den af Guld;
jeg rakte den straks,
og var den af Sølv.“

5. Flöj da Loke
— Fjerhammen suste —
ud han flöj
af Asers Gårde,
ind han flöj
i Jætters Hjem.

6. Thrym sad på Höjen,
Thursekongen,
snoede Guldbånd
til Hundene sine,
redte i Mag
Hestenes Manke.

Thrym.

7. Hvad er med Aser?
Hvad er med Alfer?
Hvi kommer du ene
til Jøtunhejm?

Loke.

Ilde er det med Aser,
ilde med Alfer.
Har du Hlorrides
Hammer fjælet?

Thrym.

8. Jeg har Hlorrides
Hammer fjælet
otte Raster
under Jorden.
Ingen Mand
henter den atter,
uden han fører mig
Frøja til Brud.

9. Flöj da Loke
— Fjerhammen suste —,
ud han flöj
af Jætters Hjem,
ind han flöj

i Asers Gårde.
Mødte ham Thor
midt i Gårde
og tog til Orde
allerförst.

10. „Har du orket
dit Ærind at røgte,
sig da i Luften
lange Budskab.
Ofte er det småt
med siddendes Sagn.
og Lögnen råder
i liggendes Tale.“

Loke.

11. „Vel har jeg orket
Ærind at rögte.
Thrym har din Hammer,
Thursekongen.
Ingen Mand
henter den atter,
uden han fører ham
Frøja til Brud.“

12. Gik de den fagre
Frøja at finde;
tog han til Orde
da allerförst:

„Bind dig, Frøja!
i Brudelin.
Så jævnt vi da age
til Jøtunhejm“.

13. Vred blev Frøja,
og hun fnyste,
så Asers Sal
skælve måtte.
Brisingemen
brast, det tunge.
„Da måtte jeg være
mandlysten Mø,
om med dig jeg aged
til Jøtunhejm.“

14. Mødtes da alle
Aser på Thinge,
til Møde alle
Asynjer gik.
Råd da lagde
de rige Guder,
hvordan de finge
på Hamren fat.

15. Ord tog da Hejmdal,
den hvideste As
— fremvís var han
som Vaner alle —:

„Binde vi Thor
i Brudelin;
Brisingemen
må han tage.

16. Lad ham Nögler
om Lænden klinge
og Kvindedragt
over Knæet falde.
På Brystet vi sætte
brede Stene
og snildelig Håret
sætte vi op.

17. Mælte da Thor
den mægtige As:
„Spotte mig alle
Aser vilde,
om jeg lod mig binde
i Brudelin.“

18. Mælte da Loke,
Løvøsönnen:
„Ti du, Thor!
med sådan Tale.
Snart monne Jætter
i Asgård bygge,
om du din Hammer
ej atter henter.

19. Bandt de da Thor
i Brudelin;
Brisingemen
måtte han tage;
lod de ham Nögler
om Lænden klinge
og Kvindedragt
over Knæet falde.
På Brystet satte de
brede Stene
og snildelig Håret
satte de op.

20. Mælte da Loke,
Løvøsönnen:
„Vel må jeg hos dig
Terne være;
age vi både
til Jötunhejm."

21. Hjem da bleve
Bukkene drevne,
spændte i Skagler;
— ile de skulde.
Bjergene brast,
Jorden brændte,
Odins Sön
til Jøtunhejm aged.

22. Mælte da Thrym,

Thursekongen:
„Stå op og bred
mig Bænke, Jætter!
Fører mig nu
Frøja til Brud,
Njörds Datter
fra Noatun.

23. Køer med Guldhorn
gå her i Gårde,
sorte Øksne,
Jætten til Gammen;
rig er på Gods jeg,
rig på Gaver.
Frøja, tykkes jeg,
ene mig fattes.“

24. Tidligt på Kvælden
kom de alle;
Øl blev båret
op for Jætten.
En Okse han åd,
otte Laks
og alt Lækkeri,
som for Kvinderne lagdes;
dertil Sivs Mand
drak tre Mål Mjød.

25. Mælte da Thrym,
Thursekongen:

„Hvor så du Brude
hvassere bide?
Ej så jeg Brude
æde så meget
og aldrig Mø
drikke mere Mjød.“

26. Sad der den snilde
Terne ved Siden
og tog til Orde
ved Jættens Tale:
„Intet åd Frøja
i otte Nætter;
så længtes hun hid
til Jøtunhejm.“

27. Han luded bag Linet,
lysted at kysse,
men ud han for
op gennem Salen:
„Hvi ere Frøjas
Öjne hvasse?
Af Öjnene tykkes mig
Ild at brænde.“

28. Sad der den snilde
Terne ved Siden
og tog til Orde
ved Jættens Tale:
„Ej sov Frøja

i otte Nætter;
så længtes hun hid
til Jøtunhejm.“

29. Ind kom hin arme
Jættesøster,
om Brudegave
hun bede turde:
Giv af din Hånd
de røde Ringe,
om du vil vinde
Venskab af mig,
Venskab af mig
og alt Huld.“

30. Mælte da Thrym,
Thursekongen:
„Bringer mig Hamren
Bruden at vie.
Lægger Mjölne
i Møens Knæ;
vier os sammen,
i Vårs Navn.“

31. Lo da Hlorrides
Hu i Brystet;
hård i Sind

---

30. **Vår ɔ: en Gudinde, som våger over Ægteskab.**

Hamren han kendte.
Först slog han Thrym
Thursekongen,
knuste så al
den Jætteæt.

32. slog den gamle
Jættesøster,
hende som bad om
Brudegave;
Smæk hun fik
for Skillinger
og Hammerhug
for Ringehob.
Så kom Odins Sön
atter til Hamren.

Alvis' Tale.

Alvis.

1. Bænke de brede;
   nu skal Brud med mig
   Vejen hjemad vandre.
   For Svogerskab har jeg ilet,
   det må alle sige;
   hjemme mig Hvilen ej røves.

Thor.

2. Hvad er det for en Svend?
   Hvi er du så hvid om Næsen?
   Lå du i Nat hos Lig?
   Lig en Thurs
   tykkes du mig at være.
   Hel ynkelig Brudgom du er.

Dværgen Alvis vil eje Thors Datter.

Alvis.

3. Alvis jeg hedder;
under Jord jeg bor;
under Sten er mit Sted.
Vognenes Herre
besøge jeg vilde.
Ingen skal bryde sin Ed.

Thor.

4. Jeg vil bryde,
thi for Bruden
får jeg råde som Fader.
Fjærnt var jeg fra Hjemmet,
da hun fæstet dig blev.
Kun jeg blandt Guder kan hende give.

Alvis.

5. Hvad Mand er du,
som over den strålende Mø
tror med Rette at råde?
Du er kun kendt af få,
og de er Fjanter.
Hvo gav dig vel Rigdom og Ringe?

Thor.

6. Vingthor jeg hedder;
vide jeg vandred.

Jeg er Sidgranes Sön.
Ej med mit Minde
skal Ungmøen du eje
og til Fæstemø få.

Alvis.

7. Din Vilje
skal snart jeg vinde
og hende til Fæstemø få.
Heller vil jeg eje
end være uden
den unge snehvide Mø.

Thor.

8. Møens Elskov
ej skal dig negtet
vorde, du vise Gæst!
hvis du kan sige
om alle Verdner
alt, hvad vide jeg vil.

Alvis.

9. Spörg kun, Vingthor!
da dig lyster at vide.
Prøv, hvortil Dværgen duer.
Gennem alle ni Verdener
vandret jeg har;
helt vel jeg alting véd.

Thor.

10. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Sig Navn på den Jord,
som ligger for Slægternes Sönner
i hver en Verden.

Alvis.

11. Jord den hedder hos Mænd,
men hos Aser Fold;
Vaner kalde den Veje,
Jætter Igrön,
Alfer Groende;
Dværge kalde den Dynd.

Thor.

12. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder Himlen,
den höje Himmel,
i hver en Verden?

Alvis.

13. Himmel den hedder hos Mænd,
Hlyrne hos Guder,

Vaner kalde den Vindvæver,
Jætter Ophejm,
Alfer Fagertag,
Dværge Drypsal.

Thor.

14. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder Månen,
som Mændene se,
i hver en Verden?

Alvis.

15. Månen den hedder hos Mænd,
Mylin hos Guder,
Hos Hel det rullende Hjul,
hos Jætter Skynde,
hos Dværge Skin;
Alfer kalde den Årtæller.

Thor.

16. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder den Sol,
som Slægternes Sönner se,
i hver en Verden?

Alvis.

17. Sol den hedder hos Mænd,
Sunne hos Guder.
Dværge kalde den Dvalins Leg,
Jætter Æglo,
Alfer Fagerhjul,
Asers Sönner Alskær.

Thor.

18. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedde de Skyer,
som med Byger er svangre,
i hver en Verden?

Alvis.

19. Sky den hedder hos Mænd,
Skursvanger hos Guder,
Vaner kalde den Vindflod,
Jætter Vandsvanger,
Alfer Værkraft;
hos Hel kaldes den den hyllende Hjælm.

Thor.

20. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne

venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder den Vind,
som videst farer,
i hver en Verden?

Alvis.

21. Vind den hedder hos Mænd,
Våvud hos Guder,
Vaner kalde den Vrinsker,
Jætter Hyler,
Alfer Dønfarer;
hos Hel kaldes den Hvidud.

Thor.

22. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder den stille Luft,
som roligt skal ligge,
i hver en Verden?

Alvis.

23. Stille Luft hedder den hos Mænd,
Lugn hos Guder,
Vaner kalde den Vindslut,
Jætter Ovly,
Alfer Dagslummer;
Dværge kalde den Daghvile.

Thor.

24. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder det Hav,
hvor Mændene ro,
i hver en Verden?

Alvis.

25. Sø det hedder hos Mænd,
Silægje hos Guder,
Vaner kalde det Våg,
Jætter Ålhjem,
Alfer Lagastav;
Dværge kalde det det dybe Hav.

Thor.

26. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder den Ild,
som brænder for Slægternes Sönner,
i hver en Verden?

Alvis.

27. Ild den hedder hos Mænd,
Fune hos Aser,

Vaner kalde den Vag,
Jætter Frek,
Dværge Forbrænder;
hos Hel den hedder Hrödud.

Thor.

28. Sig mig, Alvis!
alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder den Skov,
som vokser for Slægternes Sönner,
i hver en Verden?

Alvis.

29. Skov den hedder hos Mænd,
Slettens Manke hos Guder;
hos Hel kaldes den Höjtang,
hos Jætter Ildfader,
hos Alfer Fagergren;
Vaner kalde den Vånd.

Thor.

30. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd:
Hvad hedder Natten,

som Nör behersker,
i hver en Verden?

Alvis.

31. Nat den hedder hos Mænd,
Njol hos Guder
Grime hos gode Vaner,
hos Jætter Ulys,
hos Alfer Sövngammen;
Dværge kalde den Drömvæver.

Thor.

32. Sig mig, Alvis!
Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd.
Hvad hedder den Sæd,
som Slægternes Sönner så,
i hver en Verden?

Alvis.

33. Byg den hedder hos Mænd,
Bar hos Guder,
Vaner kalde den Vækst,
Jætter Æde,
Alfer Lagastav;
hos Hel den kaldes Hængeax.

Thor.

34. Sig mig Alvis!

Alle Slægters Skæbne
venter jeg, Dværg! at du véd.
Hvad hedder det Øl,
som Ætternes Sönner drikke,
i hver en Verden?

Alvis.

35. Øl det hedder hos Mænd,
hos Aser Bjor;
Vanerne kalde det Vejg,
Jætter Klardrik;
Mjød det hedder hos Hel
og Sumbl hos Suttungs Sönner.

Thor.

36. I ét Bryst
aldrig jeg så
mer Kløgt og Kundskab.
Med stor Svig
blev du dog svegen.
Oppe er du, Dværg! i Dagslys;
Sol skinner i Sal.†)

†) Thor har altså med sine Spörgsmål holdt Dværgen sålænge tilhage, at han ved Solskinnet bliver til Sten.

Sangen om Vegtam eller Balders Drömme.

1. Mødtes da alle
   Aser på Thinge,
   alle Asynjer
   gik til Ordstævne.
   Råd da lagde
   de rige Guder
   alt om Balders
   onde Drömme.

2. Op stod Odin,
   den gamle Ordfører.

Mellem 1 og 2 indskydes i nogle Håndskrifter følgende nyere Vers:

**1. Så svar en Dröm
om Guden svæved;
Held i Sövne
syntes svundet.
Guder spurgte
fremvise Spådomme,
om det monne
Ondt forkynde.**

**2. Spådomme svared,
at Ulls Slægtning
var dødsens, af alle
den mest elskede.
Sorg det voldte
Frigg og Svavne
og de andre Guder.
Råd de ypped.**

2. Svavne ɔ: Odin.

Sadlen fæsted
han om Slejpne;
red han da deden
ned til Nivlhejm.
Hunden han mødte,
som kom fra Hel.

3. Blodig var den
foran på Brystet,
(på mordgrisk Kæft
og på hængende Kæve.
Den gøed ham imøde
og gabed svart);
ad Galdrens Fader
den glammed længe.
Red da Odin
— Markerne runged —,
kom så til Hels
höje Hus.

4. Da red Odin
østen for Dören,
der hvor han vidste

---

3. **Ud skulde sendes**
alle Ånder
om Fred at bede
og ej Balder at skade;
alle Eder svores
ham at skåne.
Frigg tog alskens
Ed og Fæste.

4. **Valfader frygter,**
at alt var ej vel,
at de gode Ånder
havde Afsked taget.
Aser han kalder,
Råd af dem kræver.
Der blev ved Målstevnet
meget mælet.

Vølvens Gravhöj.
Der for den vise
han Valsang kvad,
(mod Nord han skued,
Stave lagde,
Sange sagde,
Sandsagn begjæred),
til nødig hun sig rejste
og Ligord nynned.

5. „Hvo er den Mand
— ej jeg ham kender —
som kalder mig mødige
op fra Mulde?
Sne føg på mig
Regnen slog mig,
Dug drev over mig —
død var jeg længe.

Odin.

6. Vegtam hedder jeg,
Sön af Valtam,
så vís på Verden,
som du er vís på Hel.
For hvem ere Bænke
bredte med Ringe,
prægtige Sæder
smykkede med Guld?

Vegtam ɔ: Odin.

Vølven.

7. Her for Balder
brygget er Mjøden,
den skære Drik
— Skjoldet den dækker.
Mægtige Aser
må fortvivle.
Nødig talte jeg;
nu vil jeg tie.

Odin.

8. Ej tie du, Vølve!
thi jeg vil spörge,
til alt jeg véd.
End vil jeg vide:
Hvo monne Balders
Bane blive
og røve Odins
Ætling Livet?

Vølven.

9. Hid bærer Höd
den höje berömte
Gud. Han Balders
Bane vorder
og røver Odins
Ætling Livet.

---

9. Höd volder, at Balder kommer til Hel. Hid ɔ: til Hel.

Nødig talte jeg;
nu vil jeg tie.

Odin.

10. Ej tie du, Vølve!
thi jeg vil spörge,
til alt jeg véd.
End vil jeg vide:
Hvo giver Höd
Hevn for Had?
Hvo skal Balders Bane
på Bålet bringe?

Vølven.

11. Rind føder Vale
i Vestens Sale.
Den Sön af Odin
skal natgammel slå.
Hånd han ej tor
eller Hoved kæmmer,
för Balders Fjende
på Bål han bærer.
Nødig talte jeg;
nu vil jeg tie.

Odin.

12. Ej tie du, Vølve!
thi jeg vil spörge,

til alt jeg véd.
End vil jeg vide:
Hvo er de Møer,
som efter Tykke monne
græde og kaste mod Himlen
Halsenes Slør?

Vølven.

13. Ej er du Vegtam,
som jeg ménte;
heller er du Odin,
den gamle Ordfører.

Odin.

Ej er du Vølve
eller vís Kvinde;
heller er du trende
Thursers Moder.

Vølven.

14. Hjem ride du, Odin!
rask og frejdig. —
Da först vække du
Vølven atter,
når Lænker løsnes
brat om Loke,
når Verden raver
i Ragnarok.

Sangen om Rig.

Så sige Mænd i gamle Fortællinger, at en af Aserne, som hed Hejmdal, for på Rejse langs med en Strand ved Søen; han kom til et Bo og kaldte sig Rig. Om dette Sagn fortælles i dette Kvæde.

1. Engang gik
ad grönne Stier
den ældgamle, stærke,
kyndige As.
Vældig og rask
vandrede Rig.

2. Videre gik han
midt ad Vejen.
Til et Hus han kom.
Lukket var Lågen.
Ind han gik.
Ild var på Gulvet;
et gråhærdet Ægtepar
sad ved Arnen,
Å og Edda
med Hætte om Hoved.

3. Rig forstod
dem Råd at give;
så han sig midt
på Bænken satte,
og til begge Sider
sad Salens Folk.

4. Da tog Edda
så dröj en Lev,
tung og tyk,
med tætte Såer.
Mad bar hun frem
midt på Borde.
Suppe i Bolle
på Bord hun satte.
En søden Kalv
var den bedste Sulmad.

5. Rig forstod
dem Råd at give.
Op han da stod
for til Sengs at gå.
Midt paa Lejet
han sig lagde;
til begge Sider
lå Salens Folk.

6. Så blev han der
tre samfulde Nætter,
gik saa videre
midt ad Vejen.

Ni Måneder
mon forløbe.

7. Et Barn fik Edda;
med Vand de det øste;
sort var det i Huden.
Træl lod de det hedde.

8. Drengen voksede;
vel han trivedes.
På Hænderne havde han
rynket Hud,
knuddrede Knoer
og tykke Fingre.
Fælt var hans Ansigt,
Ryggen ludende
og Hælene lange.

9. Snart han lærte
sin Styrke at prøve,
Bast at binde,
Byrder berede;
end bar han Ris til Huse
den hele Dag.

10. Til Gården kom
en Pige gående.
Sårede var Fødderne;
Armen var solbrændt;

Næsen var böjet.
Thy hun nævntes.

11. Midt på Sædet
hun sig satte,
og hos hende sad
Husets Sön.
De snakked og hvisked,
og Seng sig redte
Træl og Thy
i de tunge Dage.

12. Börn de fik
og i Glæde de bode.
Jeg tror, de héd
Hrejm og Fjosne,
Klu og Klegge,
Kefse, Fulne,
Drumb og Digvald,
Drött og Hösve,
Lut og Leggjald.
Gærder de lagde,
Marker de gøded
og var glade ved Svin;
Geder de vogted
og Törv de grove.

13. Døttrene vare
Drumbe og Kumbe,
Økkvinkalve,

Arinnevje,
Ysje og Ambåt,
Ejkintjasne,
Tötryghypje
og Trönubejne.
Deden er avlet
Trællenes Ætter.

---

14. Vandred da Rig
ad de rette Veje
og kom til en Hal.
Dören stod på Klem.
Ind han gik;
Ild var på Gulvet.
Et Ægtepar sad der
og sysled med Arbejd;
Ave og Amma
Huset ejed.

15. Manden snitted
en Stok til Væven,
Skæget var plejet;
fra Panden faldt Håret.
Skjorten sad stram;
på Gulv stod Kisten.

16. Kvinden sad der
og svinged sin Rok,

i vidtbredt Favn
bar hun Uld på Væven.
Slør var på Hovedet,
Særk for Barmen,
en Dug om Halsen,
på Akslerne Knapper.

17. Rig forstod dem
Råd at give;
så han sig midt
på Bænken satte,
og til begge Sider
sad Salens Folk.

18. Da tog Amma . . .*)

19. Rig forstod dem
Råd at give;
op stod han fra Bord
for til Sengs at gå.
Midt på Lejet
han sig lagde;
til begge Sider
lå Salens Folk.

20. Så blev han der
tre samfulde Nætter,
gik så videre

*) Skildringen af Måltidet er her udfalden.

midt af Vejen.
Ni Måneder
mon forløbe.

21. Et Barn fik Amma;
med Vand de det øste.
Karl de det kaldte.
Rød af Hår og Kinder
i Lin blev han svøbt.
Hans Öjne spilled.

22. Drengen voksede;
vel han trivedes,
lærte Øksne at tæmme,
Plov at tømre,
Huse at danne
og dertil Lader,
Karrer at lave,
Plov at køre.

23. Hjem de aged en Mø
med Nögler ved Midje
i Gedeskindskjortel;
med Karl de hende gifted.
Snar hun hedder;
under Lin hun sig satte.
Der de da bode
og Ringene delte,

---

23. Ringene ɔ: Ejendommen.

Lagner bredte,
satte Bo.

24. Börn de fik,
og i Glæde de bode:
de hed Hal og Dreng,
Höld, Thegn og Smed,
Bred og Bonde,
Bundenskæg,
Bo og Bodde,
Bratskæg og Segg.

25. End hed Døttrene
med andre Navne:
Brud og Svanne,
Svarre, Sprakke,
Fljod, Sprund og Viv,
Fejma og Ristil.
Deden er komne
Karlenes Ætter.

---

26. Deden gik Rig
ad de rette Veje.
Til en Sal han kom;
mod Syd vendte Dören.
Åben den stod;
en Ring sad i Stolpen.

27. Ind han da gik;
Gulvet var strøt.
Et Ægtepar sad der,
så hinanden i Öje,
— Fader og Moder —
med Fingrene leged.

28. Husfader sad
og snode en Streng,
Elmen han böjed,
Pile skæfted.
Husfruen sad
og så på sine Arme,
strøg Klædningen glat
og snörede Ærmer.

29. Med Hovedtöj hun knejste;
på Barm sad Halssmykket;
langt var Slæbet,
Særken blåstribet;
Brynet var klarere,
Brystet lysere,
Halsen skærere
end den rene Sne.

30. Rig forstod
dem Råd at give;
så han sig midt
på Bænken satte,

og til begge Síder
sad Salens Folk.

31. Da tog Moderen
den mønstrede Dug,
bredte den hvide
Hördug over Bordet.
Derpå tog hun
de tynde Brød,
lagde de hvide
Hvedebrød på Dugen.

32. Fulde Skåler,
sølvbeslagne,
stegte Fugle
og Flæsk hun bragte.
Der var Vin i Kanden
og kostbare Bægre.
De drak og talte,
mens Dagen helded.

33. Rig forstod dem
Råd at give.
Da rejste sig Rig
og redte sit Leje.
Midt på Lejet
han sig lagde;
til begge Sider
lå Salens Folk.

34. Saa blev han der
tre samfulde Nætter,
gik så videre
midt ad Vejen.
Ni Måneder
mon forløbe.

35. Moder fødte en Svend,
som i Silke hun svøbte.
Med Vand de ham øste;
Jarl lod de ham hedde.
Lyst var hans Hår,
lyse hans Kinder,
skarpt var Öjet
som Ormens Afkoms.

36. Jarl vokste op
der i Hjemmet;
Spyd han svang,
Strænge han snode,
Elm han böjed,
Pile skæfted,
Spydet slynged.
Landser svang,
red på Heste,
hidsed Hunde,
Sværde svang,
i Vandet svømmed.

37. Fra Skovens Rige
Rig kom vandrende,
Rig kom vandrende
og Runer ham lærte.
Sit Navn han ham gav,
sin Sön han ham nævned
og bød ham eje
Arv og Lande,
Arv og Lande
og ældgamle Bygder.

38. Fra Hjem ad mörke
Skov red Jarl,
over rimklædte Höjder,
til Hallen han fandt.
Da svang han Landsen
og rysted Spæret,
spored Hesten
og Sværdet svang.
Drab han voldte,
så Vangen rødmed,
Fjender han vog
og Land sig vandt.

39. Så råded han ene
for atten Boer.
Gods han delte;
til alle han gav
kostelige Smykker
og slanke Heste;

Rigdom han spredte,
hug Ringen sønder.

40. Sendemænd ad våde
Veje aged;
til en Hal de kom,
hvor Herse bygged.
En Mø han ejed,
midjeslank,
hvid og vís,
den væne Erna.

41. Til hende de fried,
og hjem hende førte.
Med Jarl de hende gifted;
under Lin hun gik.
Sammen de bygged
og Slægten øged;
deres Alder de nød
og elsked hinanden.

42. Bur var den ældste
og Barn den anden;
Jod og Adel,
Arve, Afkom,
Nid og Nidjung,
Sön og Svend
lærte at svømme
og Brætspil lege.

Knud hed én;
Kon var den yngste.

43. Op dér voksede
Jarlens Sönner;
Heste de styred,
Skjolde de böjed,
Pile de skrabed,
Sværde de svang.

44. Men den unge Kon
kendte til Runer,
Tidsruner
og Aldersruner.
Dertil han mægted
Mænd at bjerge,
Sværdsodder døve,
Sø at lægge.

45. Fuglesang lærte han,
Ildsluer at lægge,
Sind at dulme,
Sorger at dysse;
Styrke han ejed
som otte Mænd.

46. Med Rig Jarl han
om Runer stredes
og Kunster øved;
Kon var visest.

Sådan han vandt,
at han altid siden
Rig blev kaldt
og Runer kendte.

47. Unge Kon red
gennem Krat og Skove;
Spyd han slynged
og Småfugle jog.

48. Kvad da en Krage,
som sad på Kvist:
„Skal du, unge Kon!
efter Småfugle jage?
Heller du skulde
på Heste ride,
svinge Sværde
og Hæren slå.

49. Dan og Danp
eje dyre Haller
og bedre Odel,
end I besidde.
Fuldtvel de kunne
paa Kølen ride;
Sværd de kende
og Sår de slå."

Digtets Slutning er ufuldstændig. Man ser, at Rigs Æt sættes i Forbindelse med de ældgamle Konger af Navnet Dan. Efter Snorre var Dan Mikillate Rigs (ɔ: Kons) Sönnesön.

Sangen om Hyndla.

Frøja.

1. „Vågn op, o Mø!
vågn, min Ven,
Søster Hyndla,
som bor i Hulen.
Nu råder Mörket,
og vi skal ride
til det höje Valhal,
til den hellige Bolig.

2. Hærfader vil vi bede
i vor Hu at bo;
til Lön han giver
Guld til sit Følge.
Han gav Hermod
Hjælm og Brynje,
og Sigmund gav han
det skarpe Sværd.

---

1. **Frøja kommer med den unge Ottar til Vølven Hyndlas Bolig. Ottar er omskabt til en Galt, som Frøja rider på.**
2. **I vor Hu at bo ɔ: at være os nådig.**

3. Sejr giver han Sönnerne
og somme Rigdom,
mange Veltalenhed,
Mændene Rigdom,
Krigerne Medbør,
Skjaldene Syner,
mangen Kæmpe
Mod og Manddom.

4. Til Thor vil hun blote
og ham bede,
at han altid vil
huld dig være,
skönt ilde ham huer
Jættens Møer.

5. Tag nu din Ulv
ud af Stalden
og lad ham gå
med Galten min.“

Hyndla.

„Sén er din Galt
til Gudvej at træde;
ej vil jeg sadle
min stolte Ganger.

---

4. Hun ɔ: jeg, Fröja.

6. Falsk er du, Frøja!
at du mig frister
og sådan på os
med Öjne skuer;
Din Elsker er skjult
i Galtens Skikkelse,
Ottar den unge,
Instejns Sön."

Frøja.

7. „Du er en Dåre, Hyndla!
Jeg tror, du drömmer,
når du mener, at i Hammen
en Mand sig dølger,
i den glindsende Galt
med gyldne Børster,
i Kampens Svin,
som de kløgtige Dværge
Dåin og Nabbe
dannet have.

8. Lad os tale fra Sadlerne.
Vi skulle sidde
og mæle Ord
om Fyrsters Ætter,
om de gæve Mænds,
som fra Guder stammed.

9. Ottar den unge
og Anganty

strides om Arv
af de vælske Skatte.
Så må vi det föje,
at den unge Fyrste
får efter Frænder
sin Fædrenearv.

10. Et Alter han bygged mig
op med Stene
— ret som Glas
monne Stenene glindse —
rødt Oksers friske
Blod der rinder;
altid Ottar
Asynjer trode.

11. Nævn du nu alle
de gamle Ætter
og de fordum
fødte Slægter:
nævn mig Skjoldunger,
nævn mig Skilvinger,
nævn mig Ødlinger,
nævn mig Ylvinger,
nævn mig de fribårne,
nævn mig de adelbårne,
de ypperste Mænd
i Midgårds Bo."

Hyndla.

12. „Du er, Ottar!
Sön af Instejn,
og Instejn var Sön
af Alv den gamle,
Alv af Ulv,
Ulv af Sævar,
men Sævar var Sön
af Svan den røde.

13. Moder din
var guldsmykket Mø;
Hledis hed
den höje Præstinde.
Frode var hendes Fader
og Friant hendes Moder.
Herskere var alle
Ættens Mænd.

14. Åle var forhen
ypperst blandt Mændene
og Halvdan fordum
höjest blandt Skjoldunger;
vide spurgtes de Slag,
som Heltene sloge;
hans Værker rygtedes,
såvidt Himlen sig hvælver.

15. Ømund var hans Måg,
den ypperste Mand;
Sigtryg slog han

med svale Egge.
Almvejg han ægted,
den ædle Kvinde.
De avled og ejed
atten Sönner.

16. Deden stamme Skjoldunger,
deden Skilvinger,
deden Ødlinger,
deden Ylvinger,
deden de fribårne,
deden de adelbårne,
de ypperste Mænd
i Midgårds Bo:
det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

17. Hildigun var
hendes Moder,
Barn af Svåva
og Søkongen.
Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!
Vel bör det mærkes.
Vil mere du vide?

18. Dag ejed Thora,
Moder til Drenge;
i den Æt avledes
de ypperste Kæmper:
Fradmar, Gyrd

og begge Freker,
Åne, Jøsurmar,
Alv den gamle.
Vel bör det mærkes.
Vil mere du vide?

19. Ketil var deres Ven,
Klyps Arving,
Moders Fader
til Moder din;
Frode fødtes
för end Kåre,
og Alv blandt Brødrene
ældst mon være.

20. Næst var der Nanna,
Nøkkves Datter;
hendes Sön
var din Faders Slægtning.
Det er Oldtids Slægtskab,
men end ældre jeg véd.
Jeg kendte både
Brodd og Hörve.
Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

21. Isolv og Åsolv,
Sönner af Ølmod
og af Skurhild,
Skekkils Datter:
fra mange Ædlinge

skal din Æt du regne.
Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

22. Gunnar med Skjoldet,
Grim den Plovsmed,
Thore med Jernskjold,
den gabende Ulv.

---

23. Hervard, Hjörvard,
Hrane, Angantyr,
Bue og Brame,
Barre og Rejvne,
Tind og Tyrving
og tvende Haddinger.
Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

24. Østpå i Bolm
bårne vare
Arngrims og
Øfuras Sönner.
Ondt da voldte
Bersærkers Vildhed
over Lande og Hav,
som om Luen rased.
Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

25. Jeg kendte både
Brodd og Hörve,
raske Hirdmænd
hos Rolf den gamle.
Alle de stammed
fra Jörmunrek,
Sigurds Måg,
— lyt til min Saga! —
den vilde Kæmpes,
som Favne vog.

26. Den Fyrste var
en Ætling af Völsung;
Hjördis stammed
ned fra Hrødung
og Ølime
fra Ødlingers Æt.
Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

27. Gunnar og Høgne
var Gjukes Arvinger;
så var og Gudrun,
deres Søster.
Ej var Guthorm
af deres Æt;
dog var han Broder
til begge hine.

---

27. Guthorm var Halvbroder til Gunnar og Högne.

Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

28. Harald Hildetand
fødtes Hrørek
Slöngvanbøge;
Sön var han af Ød.
Ød den rige
var Ivars Datter,
men Radbard var
Fader til Randve.
Af Guder signede
var de gæve.
Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

---

29. Elleve i Tallet
Aserne vare,
da Balder segned
på Dødningbålet.
Vale viste sig
værdig at hævne det;
brat han Broderens
Bane slog.
Det er alt din Æt,
Ottar Tåbe!

Versene 29—44 synes at være satte ind i dette Digt ved en Fejltagelse og at have dannet en Del af et andet Digt, kaldet „den kortere Vølvespådom."

30. Balders Fader
var Burs Arving.
Frey ejed Gerd;
hun var Gymes Datter,
af Jætters Æt,
født af Ørbode.
Dertil var Thjasse
deres Frænde;
prægtigt var hans Skrud;
Skade hed hans Datter.

31. Meget jeg dig siger,
og mere jeg mindes.
Vi vogte over Ordet.
Vil mere du vide?

32. Hake var bedst
af Hvednas Sönner,
og Hjörvard var
Hvednas Fader.
Hejd og Hrosthjov
vare Hrimnes Börn.

33. Alle Vølver
stamme fra Vidolv;
alle Troldmænd
er Vilmejds Æt;
alle Sejdmænd
er Svarthøveds Sönner;
alle Jætter
er Ymes Æt.

34. Meget jeg dig siger,
og mere jeg mindes.
Vi vogte over Ordet.
Vil mere du vide?

35. En blev født
i årle Tider;
Kraften blev øget
for Guders Ætling.
Jættemøer ni
ved Jordens Rand
fødte den væbnede,
vældige Gud.

36. Meget jeg dig siger,
og mere jeg mindes.
Vi vogte over Ordet.
Vil mere du vide?

37. Gjalp ham fødte,
Grejp ham fødte,
Ejstla ham fødte
og Ørgjava,
Ulvrun ham fødte
og Angöja,
Imd og Atla
og Jernsakse

---

35. Thor er fodt af ni Jettemøer.

38. Vækst han tog
af Jordens Vælde;
af den svale Sø
og det sonende Blod.

39. Mere jeg dig siger,
og mere jeg mindes.
Vi vogte over Ordet.
Vil mere du vide?

40. En Ulv avled Loke
med Angerbode;
selv fødte han Slejpne
ved Svadilfare.
Et Uhyre tyktes
rædsomst af alle;
det var et Barn
af Bylejsts Broder.

41. Loke fandt
et ved Luen halvstegt
Kvindehjerte,
og til Kvinde blev han.
Da undfanged Loke
ved den onde Mø.
Derfra stamme alle
de onde Kvinder.

---

40. Dette Uhyre er Midgårdsormen Bylejsts Broder ɔ: Loke.

41. Dette Vers er meget dunkelt og Teksten usikker. Det synes, at Loke har skiftet Natur ved at spise et halvstegt Kvindehjerte.

42. I Bølger slår Havet
mod selve Himlen
og strömmer ind over Land;
Luftkredsen forgår.
Deden komme Snefog
og snare Vinde.
Da er det Skæbnens Råd,
at det ej skal regne.

43. Én blev født,
den största af alle;
han fik Vækst
af Jordens Vælde.
Han er herligst
af Herskerne alle,
en Ven af Siv
og af alle Slægter.

44. Da kommer en anden,
som end er större;
hans Navn jeg vover
dog ej at nævne.
Få skue længer
frem i Tiden
end til Odins
Møde med Ulven."

---

42. — at det ej skal regne — men sne og fryse.
43. En ɔ: Thor.

Frøja.

45. „Giv nu Mindets
Øl til Galten,
at han alle
de Ord må huske,
din hele Tale
om trende Morgener,
når han og Anganty
deres Ætter skal tælle."

Hyndla.

46. „Drag din egen Sti;
mig lyster at sove.
Lidet Venskab
må af mig du vente.
Ude du løber
ved Nattetid, Elskede!
ret som en Ged
efter Bukke render.

47. Efter Od du løb,
syg af Attrå,
men flere Elskere
have dig favnet.
Ude du løber
ved Nattetid, Elskede!
ret som en Ged
efter Bukke render."

---

45. Galten ɔ: Ottar.

Frøja.

48. „Ildens Skin
jeg om Skovkvinden lægger.
Ej skal du komme
ud herfra."

Hyndla.

49. „Ild ser jeg brænde
og Jord at flamme.
Mangen må løse
sit Liv af Vånde.
Bær nu Ottar
Øl til Hånde.
Det er blandet med Edder;
Ondt det ham varsler."

Frøja.

50. „Dit onde Varsel
skal intet virke,
Jættekvinde!
om end ilde du spår.
Drikke han skal
den dyre Drik.
Alle Guder
skal Ottar skærme."

DEN ÆLDRE EDDA.

ANDEN AFDELING.

OLDNORDISKE HELTESANGE.

DEN ÆLDRE EDDA

OVERSAT AF

H. G. MØLLER.

ANDEN AFDELING:
HELTESANGE.

KØBENHAVN.
CHR. STEEN & SÖNS FORLAG.
I. COHENS BOGTRYKKERI.
1870.

Sangen om Vølund.

Nidud hed en Konge i Svithjod; han havde to Sönner og én Datter, der hed Bødvild. Der var tre Brödre, Sönner af Finnekongen; den ene hed Slagfinn, den anden Egil, den tredje Vølund. De løb på Skier og jagede Dyr. De kom til Ulvedale og byggede sig der et Hus; der er et Vand, som hedder Ulvesø. En Morgen tidlig fandt de ved Søens Strand tre Kvinder, der spandt Hör. Hos dem lå deres Svanehamme; det var Valkyrjer. Der var to Døtre af Kong Lødve, Hladgud, kaldet Svanhvide, og Hervör, den alvidende; den tredje var Alrun, Kjårs Datter af Valland. Brödrene toge dem hjem med til deres Hytte. Egil fik Alrun, Slagfinn Svanhvide og Vølund Alvid. De boede der i syv Vintre; da flöj Kvinderne ud at søge Kampe og kom ikke tilbage. Da fór Egil ud på Skier, at lede efter Alrun, og Slagfinn ledte efter Svanhvide, men Vølund sad i Ulvedalene

han var den kunstfærdigste Mand, som Mænd vide af at sige i gamle Sagn. Kong Nidud lod ham fange med Vold, således, som her nu fortælles:

1. Gennem mörke Skove
flöj Møer fra Sønden;
til Val de søgte,
for Skæbnen at råde.
Ved Søens Strand
de sig satte til Hvile,
de sydlandske Kvinder;
dyrt Lin de spandt.

2. Monne hos en af de
fagre Møer
Egil hvile
ved hvide Bryster;
Svanhvide var den anden,
som i Svaneham flöj.
Den tredje Mø
af de trende Söstre
favnede Vølunds
hvide Hals.

3. Siden sad de
syv Vintre sammen;
i den ottende
Attråen vågned;
i det niende År
den tvang dem alle.

Møerne længtes
til mörke Skov.
For Skæbnen den unge
Alvid vil råde.

4. Hjem kom skarpöjet
Skytte fra Jagten.
Slagfinn og Egil
fandt øde Sale.
De gik ud og ind
og så sig om.
Mod Øst skred Egil
efter Alrun,
Slagfinn mod Syd
efter Svanhvide.

5. Ene sad Vølund
i Ulvedale,
hamred det røde Guld
i den glødende Esse.
Ringenes Led
Til Lænke han föjed.
Sådan han vented
på den væne
Kvinde, om atter
hun komme turde.

6. Spurgte da Nidud,
Njarernes Fyrste,
at Vølund sad ene

i Ulvedale.
Om Natten kom Mænd
med naglede Brynjer;
deres Skjolde blinked
i Halvmånens Skær.

7. Af Sadel de steg
ved Salens Gavl,
gik så ind
op gennem Salen.
Ringe på Bånd
af Bast så de dragne,
syvhundred i alt.
Vølund dem ejed.

8. Af Bånd de dem drog,
og på Bånd de dem trak,
én undtagen,
som ej de trak på.
Da kom skarpöjet
Skytte fra Jagten;
Vølund vendte hjem
fra den lange Vej.

9. Gik han Kød af den brune
Björn at stege.
Der flammed det törre
Fyrreris;
vindtört Ved
brændte for Vølund.

10. Paa Björneskind Alfers
Mester sig bænked
og paa Ringene skued;
én han savned.
Han trode, at Lødves
lyse Datter,
Alvid den unge,
var atter kommen.

11. Sad han så længe,
til han slumred,
og atter han vågned
uden Gammen.
Om Hænderne lå
Lænker tunge,
og Fødderne var spændte
fast i Bånd.

12. „Hvo er de mægtige,
som Ringenes Vogter
mægted med Bast
og Bånd at binde?"

13. Mælte da Nidud,
Njarernes Fyrste:
„Hvor har du, Vølund!
Alfernes Viser!
fundet vort Eje
i Ulvedale?"

---

13. „Viser" — som man taler om Biernes Viser. Vølund kal-

14. „Guld var der ikke
på Granes Vej;
fjærnt, tror jeg, er vort Land
fra Rhinens Fjælde.
Mere Rigdom
vi ejed, jeg mindes,
da endnu i Fred
vi var hjemme alle.

15. Hladgud og Hervör
var Börn af Lødve,
og kendt var Alrun,
Datter af Kjår."

16. Ude står Kongens
kløgtige Kvinde,
og ind hun gik,
op gennem Salen.
På Gulvet hun stod
og talte stille:
„Ej skuer den mildt,
som fra Skoven kommer."

---

des Alfernes Viser eller Fører, fordi han er ligeså kunstfærdig som de. Nidud anser sig for Ejer af hvad der findes i Ulvedalene.

14. Vølund mener med sit Svar: jeg kan ikke have fundet det her, thi her findes jo intet Guld som ved Rhinen, hvor Sigurd fandt den store Skat, som han læssede paa sin Hest Grane.

15. Dronningen står ved Kongsgården og ser den fangne Vølund føres ud af Skoven.

Kong Nidud gav sin Datter Bødvild den Guldring, han drog af Basten hos Vølund, og selv bar han det Sværd, som Vølund ejede. Dronningen kvad:

17. „Hans Öjne ere
som den skinnende Orms;
Tænder han skærer,
når Sværdet han skuer.
Bødvilds Ring
end bedre han kender.
Skære I over
Senernes Styrke,
og fører ham siden
til Sævarsted.“

Da bleve hans Sener skårne over i Haserne, og han blev sat ud på en Holm, som lå der udenfor Landet og hed Sævarsted. Der smedede han alskens Kostbarheder til Kongen. Ingen Mand turde komme til ham uden Kongen. Vølund kvad:

18. „Der skinner ved Niduds
Bælte et Sværd;
selv jeg det hvæssed,
så skarpt jeg kunde;
med Kunst jeg vidste
Klingen at hærde.
Aldrig skal jeg skue
det skinnende Glavind;
til Vølunds Esse
det aldrig bringes.

19. Nu bærer Bødvild
min væne Bruds
røde Ringe; —
ej Bod jeg ændser."

20. Der sad han; ej sov han;
med Hamren han slog.
Ondt mod Nidud
snart han øved. —
Da søgte Niduds
Sönner tvende
til Sævarsted;
gennem Dör de så.

21. Til Kisten kom de
og Nöglerne kræved.
Ondt var deres Åsyn,
da alt de skued.
Mange Smykker
Ynglingene så,
det røde Guld
og kostbare Ringe.

22. „Kommer alene
en anden Dag.
Da giver jeg eder
Guldet i Eje.
Sig ej til Møer
eller Mænd i Sale,

siger til ingen,
at mig I søgte."

23. Snart sagde den ene
Svend til den anden:
„Lad os gå
Guldet at skue."
Til Kisten kom de
og Nöglerne kræved.
Ondt var deres Åsyn,
da alt de skued.

24. Svendenes Hoveder
hugged han af;
deres Kroppe i Dynd
under Bælgen han kasted.
Håret han skilte
fra Pandernes Skaller;
i Sølv han dem slutted,
til Nidud dem skænked.

25. Ædelstene
fra Öjnenes Huler
han sendte til Kongens
kløgtige Kvinde.
Af de tvendes
Tænder han danned
Brystringe prægtige
og til Bødvild dem sendte.

26. Bødvild roste
den skönne Ring
. . . .
. . . .
. . . .
til Vølund hun bragte
den brustne Ring:
„Ej tör jeg det sige
uden ene til dig.“

Vølund kvad:

27. „Guldets Brøst
bøder jeg så,
at du tykkes din Fader
fagrere vorden;
meget skönnere
skal du synes din Moder
og dig selv
på samme Vis.“

28. Så skænked han hende Øl,
listig i Sinde,
så at på Sædet
i Sövn hun faldt.
„Nu har jeg hævnet
al min Harm
undtagen den ene
værste Ondskab.“

29. „Ret så,“ kvad Vølund:
„Vær rask på Fode,
skönt Niduds Kæmper
Kraften mig røved.“
Leende Vølund
i Luften sig hæved;
grædende Bødvild
gik fra Øen,
frygted sin Elskers,
sin Faders Vrede.

30. Ude står Kongens
kløgtige Kvinde,
og ind hun gik
op gennem Salen.
Vølund på Tag
til Hvile sig satte.
„Våger du, Nidud!
Njarernes Fyrste?“

31. „Altid jeg våger
uden Glæde.
Mindst sover jeg, siden
mine Sönner døde.
Koldt er mit Hoved
og kolde dine Råd.

---

29. Vølund har dannet sig Vinger, hvormed han nu stiger opad.

30. De to sidste Linjer ere Dronningens Ord.

Nu jeg vil
med Vølund tale.

32. Sig du mig Vølund!
Alfernes Viser!
Hvad Skæbne fik
mine raske Sönner?"

Vølund kvad:

33. „Först skal du mig alle
Eder sværge,
ved Skibets Bord,
ved Hestens Bov,
ved Skjoldets Rand
og ved Sværdets Egg,
at ej dræbe du vil
Vølunds Kvinde
og ej min Brud
Bane volde,
om end I kende
den Kvinde, jeg ejer,
om end jeg Barn
her i Hallen ejer.

34. Gå du til Smedjen,
den, som du gjorde;
der finder du Bælgene
med Blod bestænkte.
Dine Svendes Hoveder

hugged jeg af;
deres Kroppe i Dynd
under Bælgen jeg kasted.

35. Håret jeg skilte
fra Pandernes Skaller;
i Sølv jeg dem slutted,
til Nidud dem skænked.
Ædelstene
fra Öjnenes Huler
jeg sendte til Kongens
kløgtige Kvinde.

36. Af de tvendes
Tænder jeg danned
Brystringe prægtige
og til Bødvild dem sendte.
Jeg voldte, at Bødvild
er nu med Barn,
den eneste Datter
af eder begge.“

Nidud kvad:

37. „Ej du mælte et Ord,
som mer mig bedrøved;
værre jeg vil ej
Vølund ønske.
Ingen Mand er så höj,
at tilhest han dig tager;

så rask er ingen,
at med Pil han dig rammer
der, hvor du svæver
i Sky deroppe."

38. Leende Vølund
i Luften sig hæved;
sorgfuld Nidud
sad forneden.

Nidud kvad:

39. Thakråd, stå op!
bedste blandt Trælle.
Byde du Møen,
den lyse Bødvild,
smykket at gå
til sin Faders Sæde.

40. Er det sandt, Bødvild!
som man mig sagde:
Sad du og Vølund
paa Holmen sammen?

Bødvild kvad:

41. Sandt er det, Nidud!
som han dig sagde.
Jeg sad med Vølund
på Holmen sammen

i Ulykkesstund
— gid ej jeg den kendte —.
Ej jeg mod ham
mægted at kæmpe;
ej jeg mod ham
vidste mig Råd.

Sangen om Helge, Hjörvards Sön.

Hjörvard hed en Konge; han havde fire Koner: den ene hed Alvhild; deres Sön hed Hedin; den anden hed Snærejd; deres Sön hed Humlung; den tredje hed Sinrjod; deres Sön hed Hymling. Kong Hjörvard havde gjort det Løfte at eje den væneste Kvinde, han vidste. Han spurgte, at Kong Svavne havde en Datter, der var fagrest af alle. Hun hed Sigrlin. Idmund hed hans Jarl; hans Sön var Atle, der rejste for at fri til Sigrlin for Kongen. Han var en Vinter hos Kong Svavne. Franmar hed en Jarl der; han var Sigrlins Fosterfader. Hans Datter hed Alof. Jarlen forårsagede, at Møen blev Kongen nægtet, og Atle drog hjem. Atle Jarlesön stod en Dag ved en Lund, men en Fugl sad i Grenene over ham og havde hørt, at hans Mænd kaldte de Koner de væneste, som Kong Hjörvard ejede. Fuglen kvidrede, og Atle lyttede til, hvad den sagde. Den kvad:

1. „Så du Sigrlin,
Svavnes Datter,
den fagreste Mø
i Munarhejm?
om end Hjörvards
Hustruer agtes
væne af de gæve
i Glasislund.“

Atle.

2. „Mon du til Atle,
Idmunds Sön,
viseste Fugl!
vel mere vil mæle?“

Fuglen.

„Ja, hvis mig Ædlingen
Offer under,
og i Kongsgård jeg vælger,
hvad hélst jeg vil.“

Atle.

3. „Ej vælge du Hjörvard,
og ej hans Sönner,
heller ej Fyrstens
fagre Brude,
ikke de Brude,
Ædlingen ejer.

Med Skæl vil vi købslå,
som Venner det sömmer."

Fuglen.

4. „Offergård vælger jeg,
Altre mange,
Køer med Guldhorn
fra Kongens Gård,
hvis ham Sigrlin
sover i Arm
og gerne følger
den gæve Konge."

Dette hændtes, för Atle drog bort, men da han kom hjem, og Kongen spurgte ham om Tidende, da sagde han:

5. „Arbejd vi havde,
skönt ej Ærindet endtes.
På höje Fjæld
blev Hestene trætte,
og siden vi måtte
gennem Sæmorn vade.
Så blev os nægtet
Svavnes Datter,
ringprydet Mø,
som vi mente at vinde."

Kongen ønskede, at de skulde rejse derover end en Gang, og selv drog han med. Men da de

kom op på Fjældet og så ud over Svåveland, så de det brænde vidt og bredt og store Støvskyer som af Heste. Kongen red fra Fjældet ned i Landet og tog Natteleje ved en Å. Atle holdt Vagt og fór over Åen; han kom til et Hus. Ovenpå det sad en stor Fugl for at holde Udkig, men den var falden i Sövn. Atle traf Fuglen med sit Spyd, så det blev dens Bane, og i Huset fandt han Sigrlin, Kongens Datter, og Alof Jarledatter. Han førte dem begge bort med sig. Franmar Jarl havde omskabt sig i Örneskikkelse og værget dem mod Hæren med sine Troldkunster. Hrodmar hed en Konge, som friede til Sigrlin; han dræbte Svåvernes Konge og havde hærjet og brændt i Landet. Kong Hjörvard fik nu Sigrlin og Atle Alof. Hjörvard og Sigrlin fik en stor og væn Sön; han var tavs af sig og havde intet egentligt Navn. Han sad engang på en Höj og så ni Valkyrjer ride. En var ypperst iblandt dem; hun sagde:

6. „Sent monne du, Helge!
for Ringe råde,
rige Helt! og for
Rødulsvange,
hvis evig du tier
— Örn galer årle —,
om end du er Helt
i det hårde Stævne."

Helge.

7. „Hvad Gave følger
med Helgenavnet?

lyse Brud!
da sligt du mig byder.
Vel du vogte,
hvad Ord du mæler.
Jeg vil ej Navnet,
hvis dig jeg ej vinder."

Valkyrjen.

8. „Sværde véd jeg ligge
på Sigars Holm,
fire mindre
end fem Gange ti.
Af dem alle
er ét det bedste,
Skjoldekløveren
guldbeslagen.

9. Ring er i Hjaltet,
Mod i Midten,
Skræk i Odden
for den, som det ejer.
Langs Eggen ligger
blodfarvet Slange;
om Valens Hærger
den Halen slynger."

Ølime hed en Konge; hans Datter var Svåva. Hun var Valkyrje og red gennem Luft og Hav. Hun gav Helge dette Navn og frelste ham ofte siden i Kamp. Helge sagde:

10. „Ej er du, Hjörvard!
retvis Hersker,
Folkets Leder,
berömt i Leding.
Ild lod du æde
Ædlingers Bolig,
skönt ingen Ve
de dig mon volde.

11. Skal nu Hrodmar
for Ringe råde,
dem, som vore
Venner åtte.
Lidet den Fyrste
for Livet frygter;
døde Mænds Arv
tror han at eje."

Hjörvard svarer, at han vilde give Helge en Hær, hvis han vilde hævne sin Morfader. Da søgte Helge det Sværd, som Svåva havde vist ham. Fór han og Atle da hen og fældede Hrodmar og udførte store Bedrifter. Han dræbte Jætten Hate, der sad på et Bjerg. Helge og Atle lå med deres Skibe i Hatefjord. Atle holdt Vagt den förste Del af Natten. Hrimgerd, Hates Datter, sagde:

12. „Hvo ere de Helte
i Hatefjord?
Med Skjolde ere
Skibene tjældede.

Kække I tykkes;
föje Faren I ændse.
Nævner mig Kongens Navn."

Atle.

13. „Helge han hedder.
At skade Helten
mægter du ej, du onde!
Jernborge værne
om den vældiges Flåde.
Jættemøer ængste os ej".

Hrimgerd.

14. „Hvad Navn har du?
du vældige Kriger!
Hvordan kalde dig Kæmperne?
Fyrsten tror dig,
siden han lader i fagre
Stavn dig bo."

Atle.

15. „Atle jeg hedder;
Ve jeg dig volder.
Troldkvinder true jeg tör.
På våde Stavn
stod jeg helt ofte.
Kvældridere kvalte jeg tidt.

---

15. Kvældridere ɔ: Troldtöj, som rider gennem Luften om Aftenen.

16. „Hvad hedder du,
liggrådige Hex?
Hvilken Fader dig fostred?
Ni Röster skulde du
synke i Jorden ned
og Græs gro ud af din Barm."

Hrimgerd.

17. „Hrimgerd jeg hedder;
Hate hed min Fader,
den vældigste Jætte, jeg vidste.
Han røved mangen
Mø af Gårde,
förend Helge ham hug."

Atle.

18. „Lede Kvinde!
Jeg så dig ligge
i Fjorden for Fyrstens Skibe.
Til Rans Huse
vilde Helte du sende.
Med Stang vi stødte dig bort."

Hrimgerd.

19. „Dum er du nu, Atle!
I Drömme du taler.
Brynet synker ned for dit Blik.
Min Moder lå
for den mægtiges Skibe;
jeg drukned i Sø Hlödvars Sönner.

20. Vrinske vilde du, Atle!
hvis ej gildet du var.
Hrimgerd rejser sin Hale.
Du bærer, Atle!
i Bagen dit Hjerte forvist,
skönt du har en vrinskende Røst."

Atle.

21. „En Hingst monne jeg tykkes dig,
hvis du prøve det tör,
og jeg stiger af Sø på Land.
Da slår jeg dig sønder,
om så det mig lyster,
og du sænker din Svans, Hrimgerd!"

Hrimgerd.

22. „Gå i Land, Atle!
om på din Styrke du lider.
I Varins Vig vil vi mødes.
Bryde jeg skal
dine Ribben isønder, Mand!
hvis du kommer i mine Klør."

Atle.

23. „Ej monne jeg gå,
för Mændene vågne
og holde over Herskeren Vagt.
Ej uventet er det,
når Utysker komme
og svømme op under vort Skib."

Hrimgerd.

24. „Vågn op, Helge!
Giv Bod til Hrimgerd,
hvis Fader Hate du hugged.
Én Nat hun kan
hos Kongen sove;
så har for sin Sorg hun Bod."

Helge.

25. „Lodin hedder din Elsker.
Led er du for Mandkön.
På Thollø bor den Thurs,
den vise Jætte,
den værste af Fjældfolk.
Slig Mand sig sömmer for dig."

Hrimgerd.

26. „Hende vil du heller, Helge!
som Havnene skued
nu i Nat med Mændene.
Den guldprydede Mø
tyktes mig mægtigst af alle.
Her steg hun i Land fra Hav
og frelste så eders Flåde.
Ene hun vølder,
at ej jeg kan
sænke eders Flåde i Sø."

Helge.

27\. „Hør du nu, Hrimgerd!
Hvis jeg bøder din Harm,
sig da til Kongen forsand:
var det én Kvinde,
som frelste Ædlingens Skibe,
eller fore de flere i Tal?“

Hrimgerd.

28\. „Tre Gange ni var i Flok.
Én red foran;
hjelmklædt var hun og hvid.
Hestene stamped;
af deres Manker stænked
Dug i dybe Dale,
Hagl i höje Skove.
Det giver Folket frugtbart År.
Ledt var mig det Syn, som jeg så.“

Atle.

29\. „Se nu mod Østen, Hrimgerd!
Med Dødsord sendte dig
Helge til Hel.
På Land og på Hav
bjerget er Høvdingens Flåde
og Kongens Kæmper med den.

30\. Dag er det, Hrimgerd!
For længe du dvæled.
Atle dit Liv monne øde.

Et latterligt Mærke
tykkes du mig:
Som en Sten i Havnen du står."

Kong Helge var en vældig Kriger; han kom til Kong Ølime og friede til hans Datter Svåva. Helge og Svåva gave hinanden Troskabsløfte og elskede hinanden overmåde höjt. Svåva var hjemme hos sin Fader, og Helge var på Hærtog. Svåva var endnu Valkyrje ligesom för. Hedin var hjemme i Norge hos sin Fader, Kong Hjörvard. Hedin vendte en Juleaften alene hjem fra Skoven og traf på en Troldkvinde. Hun red på en Ulv og havde Orme til Tömme. Hun tilbød Hedin sit Følgeskab. Nej, sagde han. Hun sagde: det skal du undgælde ved Bragebægeret. Om Aftenen aflagde man Løfter. Sonegalten blev ført frem; på den lagde Mændene deres Hænder, og da aflagde Mændene Løfter ved Bragebægeret. Hedin svor, at han vilde besidde Svåva, Ølimes Datter, hans Broders Elskede, og angrede han det så meget, at han drog bort ad vildsomme Stier til Landene mod Syd og traf Helge, sin Broder. Helge sagde:

31. „Hil dig, Hedin!
Hvad har du at sige?
Hvad nyt véd du
fra Norges Rige?
Hvi monne du fare
af Landet, Fyrste!
og kommer ene
med os at tale?"

Hedin.

32. „Meget större Brøde
mig har hjemsøgt.
Jeg har kåret
den kongebårne,
kåret din Brud
ved Bragebæger.“

Helge.

33. „Du har ingen Skyld.
Sande monne vorde
de Ord, vi tvende
ved Bæger talte.
Mig har til Stranden
Kongen stævnet.
Om trende Nætter
vi dér vil træffes.
Hvis ej jeg vender
atter tilbage,
da ske til det gode
sligt, om det skal.“

Hedin.

34. „Du sagde, Helge!
at Hedin var
værdig til godt
og til store Gaver.

Dig det sömmer
at göre Sværde røde
og ej dine Fjender
Fred at give."

Helge.

35. „Der red en Kvinde
på Ulv i Kvæld;
Hedin vilde
til Huse hun følge.
Hun vidste vel,
at vejes skulde
Sigrlins Sön
på Sigarsvang."

Det sagde Helge, fordi han anede, at hans Død var nær, og at hans Fylgjer havde besøgt Hedin, da han så Kvinden ride på Ulven. Alv hed en Konge, Sön af Hrodmar. Han havde afstukket en Kampplads med Hasler for Helge på Sigarsvang med tre Nætters Frist. Der var en stor Kamp, og der fik Helge Banesår.

36. Sendte da Helge
Sigar at ride
til Ølimes
eneste Datter.
„Byd hende brat
sig at berede,
om hun vil finde
Fyrsten i Live."

Sigar.

37. „Mig har Helge
sendt herhen
for med Svåva
selv at tale.
Dig vilde den mægtige
end éngang møde,
för Ånden forlod
den ædelbårne.“

Svåva.

38. „Hvad er med Helge,
Hjörvards Sön?
Tunge Sorger
til mig søge.
Hvis Sår ham traf,
eller Sværd ham bed,
da vil jeg de Mænd
Mén forvolde.“

Sigar.

39. „Her faldt imorges
ved Frekastén
den vakkreste Helt,
som var under Solen.
Alv mon råde
for Sejren ene.
Gid han ej gjorde det
denne Gang.“

Helge.

40. „Hil være dig, Svåva!
Sorg jeg dig volder.
For sidste Gang
vi ses på Jorden.
Af Fyrstens Sår
Blodet strömmer.
Nær til Hjertet
har Sværdet nåt.

41. Jeg beder dig, Svåva!
— græd ej, min Brud! —
Om du vil lyde
mit sidste Ord,
så lader for Hedin
du Lejet berede,
og du vil elske
den unge Konge.“

Svåva.

42. „Det Løfte jeg gav
i mit liflige Hjem
forhen, da Helge
med Ringe mig fæsted,
at aldrig jeg vilde,
når Ædlingen blegned,
ukendt Fyrste
tage i Favn.“

Hedin.

43. „Kys mig, Svåva!
Ej kommer jeg för
til Roghejm hjem
og til Rødulsfjælde,
för jeg har hævnet
Hjörvards Sön,
den vakkreste Helt,
som var under Solen.“

Det er blevet sagt, at Helge og Svåva bleve genfødte.

Förste Sang om Helge Hundingsbane.

1. Årle var det i Tiderne,
da Örnene skrege;
hellige Vande randt
fra Himmelfjælde.
Da havde Borghild
i Brålund båret
Sönnen Helge,
den höjsindede Helt.

2. Nat blev det i By;
Norner kom;
Ædlingens Skæbne
råde de skulde.
Vidspurgt Hersker
bød de ham vorde
og tykkes den förste
blandt Fyrster alle.

3. Da monne i Brålund
   Borge brydes;
   mægtige Møer tvandt
   Skæbnens Tråde.
   Udslagne Guldbånd
   de ordned med Snille,
   fæsted dem midt
   under Måne-Sal.

4. Fra Øst til Vest
   udspændte de Båndet,
   gave alt det Land
   i Ædlingens Eje.
   Mod Nord en Kæde
   Nornen slynged:
   evig bød hun
   det Bånd at holde.

5. Én Ting ængstede
   Ylvingers Ætling,
   ængstede Borghild,
   som Barnet fødte:
   Ravn kvad til Ravn
   i det höje Træ
   — Æde de vented —:
   „Jeg véd noget.

---

4. De udspændte Bånd betegne Udstrækningen af de Riger, som Skæbnen bestemte Helge.

5. Ylvingers Ætling ɔ: Sigmund, Helges Fader.

6. Sigmunds Sön
   stander i Brynje,
   én Dag gammel.
   Dagen er kommen.
   Hvast han skuer
   somKampens vældige.
   Han er Ulvenes Ven,
   en Vellyst for Ravne."

7. Herlig tyktes
   Helten at være;
   gode År
   Guderne sendte.
   Selv gik Kongen
   fra Kampens Bulder
   med helligt Løg
   til den unge Helt.

8. Helge han kaldte ham,
   skænked ham Hringsted,
   Solfjæld, Snefjæld,
   Sigersvange,
   Hringsted, Håtun,
   Himinvange
   og et prægtigt Sværd
   til Sinfjötles Broder.

---

7. Løgets Overrækkelse var en symbolsk Handling, som man i Oldtiden foretog, når man overdrog Grundejendom fra Hånd til Hånd.

8 Sinfjötle var Sigmunds ældre Sön.

9. Væn blandt Venner
monne han vokse,
den ædle Yngling,
yndig at skue.
Med gylden Gave
gæve han lönned;
stormodig Fyrste
på Skatten ei spared.

10. Ej længe Kongen
at kæmpe tøved.
Da femten Vintre
Helten fyldte,
blev han den hårde
Hundings Bane,
som længe råded
for Land og Mænd.

11. Siden kræved
Hundings Sönner
Skat og Ringe
af Sigmunds Ætling,
fordrede Bod
for slagen Fader
og alt det Gods,
den gæve raned.

12. Ej Drabet at sone
Fyrsten agted

eller til Slægten
for Slag at bøde.
Heller han stævned
til stålgrå Landsers
vældige Uvær,
til Odins Vrede.

13. Folkenes Styrere
stævne til Sværdkamp,
drage af Lande
til Logafjælde.
Frodes Fred
mellem Fjender brødes;
Vidris Hunde'
til Valplads ile.

14. Under Örnesten
Ædlingen sad.
Ulv og Øjolv
havde han fældet,
Hjörvard og Havard,
Hundings Sönner
Heden var faret
Heltens Slægt.

15. Over Logafjælde
brat det lysned;
ud af Lysningen

---

13. Vidris Hunde ɔ: Odins Hunde, Ulvene.

Lynglimt fore.
Hjelmklædte Kvinder
over Himlen rede;
Brynjer de bare
blodbestænkte;
blanke Stråler
fra Spydsodd stod.

16. Fluks da spurgte
Folkenes Fører
mellem Ulves Skarer
Diser fra Sønden:
om vel i Natten
hjem de vilde
med Helte drage.
Landserne döned.

17. Men fra Hesten
Högnes Datter
— Gnyet forstummed —
til Kongen sagde:
„Andet Arbejd
vi tykkes mig have
end med Ringbryder
Øl at drikke.

18. Til den grumme
Sön af Granmar

---

17. Ringbryder kaldes den gavmilde Konge, der uddeler af sine Skatte.

har min Fader
sin Datter fæstet.
Jeg har, Helge!
skældet Hödbrod,
den stolte Konge,
Sön af en Kat.

19. Om få Nætter
Fyrsten kommer,
hvis ej du ham viser
til Valens Stævne
eller fra den mægtige
Møen røver."

Helge.

20. „Ikke du frygte
Isungs Bane.
För vil med Fjender jeg kæmpe,
hvis ej Døden mig kalder."

21. Sendte den mægtige
Sendebud deden
gennem Land, over Hav,
til Leding at byde.
Meget Guld han
Mændene skænked;
Havets Glans
han gav deres Sönner.

22. „Byd dem i Skynding
til Skibene gange,
møde fra Brandø
i Brynje klædte.“
Der tøved Fyrsten.
Didhen droge
utallige Helte
fra Hedins Ø.

23. Hist fra Strande
og fra Stævnsnæs
Hærskibe skrede
skinnende af Guld.
Helge spurgte
Hjörvard så:
„Véd du de kække
Kæmpers Tal?“

24. Tog den unge
Konning til Orde:
„Sént var det at tælle
langstavnede Skibe.
Fra Traneøre
ad Örvasund
stod de til Land
med Mænd i Stavne,

25. tolv Gange hundred
trofaste Mænd.
Dog er i Håtun

Hælvten flere
af Kongens Kæmper.
Til Kamp er vi vant.“

26. Brat monne Styreren
Stavntjældet løsne,
så at de vakre
Helte vågned,
og djærve Kæmper
Daggry skued.
Sejlene hejste
höjt i Mast
Høvdingers Flok
i Varins Fjord.“

27. Årerne larmed,
Jernet gnyed,
Skjold runged mod Skjold,
Vikinger roede.
Skummende stævned
under Ædlinges Skare
Fyrstens Flåde
fjærnt fra Land.

28. Så var det at høre
da sammen kom
de lange Køle

---

26. Skibsteltene tages af Helges Skibe.

med Kolgas Søster,
ret som om Bjerge
og Brænding brødes.

29. Höjere bød Helge
Sejl at hejse.
Hans Mænd ej svigted
i Bølgernes Møde,
da Gud Øges
gramme Datter
trued at styrte
den stolte Rejsning.

30. Men over Vandene
Sigrun værned,
den mandige Mø,
om Mændenes Rejse.
Ran af Hænde
rev hun med Vælde
Fyrstens Sødyr
ved Gnipalund.

31. Ved Aften lå han
i Unavåg;
den fagre Flåde
flød på Bølge.
Fra Svarinshöj
Fyrsterne selv

28. Kolga er Datter af Øge. Kolgas Søster er Bølgen.
30. Ran — Havgudinden.

med Harme i Hu
Hæren skued.

32. Spurgte da Gudmund,
den gudbårne Hersker:
„Hvo er den Fyrste,
som Folket styrer
og Fjenders Flok
til Landet fører?“

33. Sinfjötle svared
— i Rå han hejste
det røde Skjold
med gylden Rand.
En Vogter var der,
som vidste at tale
og med Ædlinge
Ord at skifte —:

34. „Sig du iaften,
når Svin du fodrer
og lokker Tæver
til Ædetruget,
at Ylvinger ere
fra Østen komne,
fra Gnipalund.
Til Kamp de længes.

35. Der monne Hödbrod
Helge finde
midt i Flåden;

Flugt han ej kender.
Ofte har han
mættet Örne,
mens du ved Kværnen
Trælkvinder kyssed."

Gudmund.

36. „Lidet til Fortids
Frasagn du kender,
usandt taler
om ædle Helte.
Du har dig kvæget
ved Ulves Kost,
Brödrene dine
Bane voldet.
Med svale Mund
Sår du suged,
da i Hulen du leved,
led for alle."

Sinfjötle.

37. „En Vølve du var
på Varins Ø;
listige Kvinde!
Lögn du taled.
Ingen Mand,
ej brynjeklædt Høvding
eje du vilde
uden Sinfjötle.

38. Ulykkebringer
Ond og led,
vild Valkyrje
var du i Valhal.
Snart du voldte,
snedige Kvinde!
at alle Ejnherjer
om dig kæmped.

39. På Sågas Næs
ni Börn vi havde.
Ulve vi avled;
deres Fader var jeg."

Gudmund.

40. „Ej var du Fader
til Fenrisulve,
de ældste af alle,
om jeg mindes,
siden dig gilded
ved Gnipalund
Thursekvinder
på Thorsnæs Strand.

41. Du var Siggejrs Stedsön.
I Skov derude
til Ulvehyl vant
bag Væg du lured.
Alle Ulykker

over dig kom,
da i Broders Bryst
dit Sværd du bored.
Berømt er du vorden
ved Nidingsværk."

Sinfjötle.

42. „Du var Hranes Brud
på Bråvallahede;
guldbidslet var du,
gæv til at rende.
I mangt et Løb
red jeg dig mat.
Under Sadlen du stönned
på bratte Skrænter."

Gudmund.

43. „En uselig Svend
forsand du tyktes,
dengang du Gullnes
Geder malked.
En anden Gang var du
en Jættetøs
i Pjalter hyllet.
Vil mere du høre?"

Sinfjötle.

44. „För jeg vilde
ved Frekastén

give dit Ådsel
til Ravne at æde
end lokke jere Tæver
til Ædetruget
eller fodre Galte. —
Til lede Vætter du gå!“

Helge.

45. „Bedre det sömmed
sig eder, Sinfjötle!
Kamp at øve
og Örne at glæde,
end med unyttige
Ord at kives,
om end med Had
Herskerne mødes.

46. Ej tykkes mig Granmars
Sönner gode,
men Fyrster det sömmer
sandt at tale.
Vel man mærked
i Moinshejm,
at Mod de ej savne
til Sværd at svinge.“

47. Bud de sendte,
bød dem at ile.
Svipud og Svegjod

47. Svipud og Svegjod ere Navne på Heste.

til Solhejm fore
gennem duggede Dale,
over disige Höje.
Tågede Marker skalv
under Mændenes Ridt.

48. Ved Kongsgårdens Led
Kongen de mødte,
forkyndte Fyrsten
Fjendernes Komme.
Ude stod Hödbrod
hjelmbedækket;
så han da
sine Slægtninge ride:
„Hvi skue Nivlunger
vredt af Åsyn?“

49. „Hurtige Snekker
ved Strand sig vugge,
ringbærende Hjorte
og lange Rær,
utallige Skjolde
og glatte Årer,
Fyrstens glimrende Hær,
glade Ylvinger.

50. Femten Skarer
stige i Land;

---

49. **Ringbærende Hjorte ɔ: Masterne.**

dog ligge syvtusind
i Søen derude.
I Havnene ligge
for Gnipalund
blåsorte Sødyr,
smykkede med Guld.
På dem er de fleste
af deres Folk.
Nu stævner Helge
til Sværdenes Thing."

Hödbrod.

51. „Lad de bidslede Heste
hurtigt ile;
styrer til Thinge,
hvor Konger samles;
Sporvitne skal ile
til Sparinshede,
Melne og Mylne
ad Myrkvid til.
Ingen Mand
må sidde inde,
som Sårets Lue
forstår at svinge.

52. Byde I Högne
og Hrings Sönner,
Atle og Yngve,

---

51. **Sårets Lue ɔ : Sværdet.**

Alv den gamle!
Gerne de Kæmper
Kamp vil øve.
Gæve Fjender
skal Völsunger få.“

53. Da blev der et Brag,
da blege Lanser
sammen törned
ved Frekastén.
Altid var Helge
Hundingsbane
först i Flokken,
hvor Fjender kæmped.
Til Kamp han iled;
Flugt han ej ænsed;
så hårdt et Hjerte
den Fyrste havde.

54. Fra Himlen kom
de hjelmklædte Møer,
som værned om Kongen
— Våbengny voksed —.
Da talte Sigrun
— höjt hun svæved —
Ulven åd
af Ravnens Æde —:

55. „Hil Dig, Høvding!
Over Mænd du herske,
Yngves Ætling!

og Livet du nyde,
da fældet du har
Flugtens Hader,
Kongen, der voldte
Kæmpens Død.

56. Dig anstår det, Fyrste!
alt at eje,
de røde Ringe
og den rige Mø.
Hil dig, du bolde!
Nyde du både
Högnes Datter
og dertil Hringsted,
Sejr og Lande.
Så endtes Kampen."

---

55. Den Kæmpe, Hödbrod havde fældet, er vel Isung: s. V. 20.

Dette Digt om Helge Hundingsbane og alle de følgende Sange indtil Sangen om Hamde inclusive danne en sammenhørende Gruppe, idet de behandle Hovedbegivenhederne i den store Sagnkreds om Völsunger og Nivlunger, der i en fjærn Oldtid var meget udbredt blandt de germaniske Folk, og som vi genfinde i en middelalderlig romantiseret Form i det tyske Niebelungenlied. Hvo som ønsker et Overblik over den hele Sagnkreds, kan henvises til den islandske Völsungasaga, der er en prosaisk Omskrivning af de her oversatte samt af andre, nu tabte, Digte. Den er oversat på Dansk af Rafn i „nordiske Kæmpehistorier."

Anden Sang om Helge Hundingsbane.

Kong Sigmund, Völsungs Sön, havde til Hustru Borghild af Brålund. De kaldte deres Sön Helge op efter Helge Hjörvardssön. Hagal var Helges Fosterfader. Hunding hed en rig Konge; efter ham har Hundland fået sit Navn. Han var en stor Kriger og havde mange Sönner, som vare på Hærtog. Der var Ufred og Fjendskab imellem Kong Hunding og Kong Sigmund, og de dræbte hinandens Slægtninge. Kong Sigmund og hans Ætmænd kaldtes Völsunger og Ylvinger. Helge drog hemmeligt som Spejder til Kong Hundings Hird. Dengang var Kong Hundings Sön Heming hjemme. Men da Helge drog bort, fik han fat på en Hyrde og sagde til ham:

1. „Sig du til Heming,
at Helge mindes
den brynjeklædte,
som Kæmper fælded.

I ulvegrå Kofte
var han derinde.
Hunding mente,
at Hamal det var."

Hamal var en Sön af Hagal. Kong Hunding sendte Mænd til Hagal at lede efter Helge, og ikke kunde Helge undgå Faren anderledes end ved at tage en Trælkvindes Klædning på og gå hen at male. De ledte og fandt ikke Helge. Da sagde Blind, der kaldtes den snedige:

2. „Hvasse Öjne
har Hagals Terne;
ej er det Karleæt,
som ved Kværnen står:
Stenene revne;
i Møllen det ryster.

3. Hård er den Lod,
som Helten har fanget,
når Fyrsten skal male
Byggryn på Mølle.
For sådan Hånd
bedre sig sömmer
Sværdets Hjalte
end Møllens Sving."

---

1. Helge har altså været Vidne til en af sine Slægtninges Drab hos Hunding.

Hagal svarede og sagde:

4. „Ej er det Under,
om Møllen brager,
når en kongelig Mø
Kværnen drejer.
Höjt over Sky
svæved hun forhen,
voved at kæmpe
som Vikinger bolde.
Så tog Helge
hende til Fange.
Søster hun er
til Sigar og Högne.
Bistre Öjne
har Ylvingemø."

Helge slap da bort derfra og fór i Leding med Hærskibe.

Han fældede Kong Hunding og kaldtes siden Helge Hundingsbane. Han lå med sin Hær i Brunavågerne og øvede der Strandhug; dér åd de råt Kød. Högne hed en Konge; hans Datter var Sigrun. Hun var en Valkyrje og red gennem Luft og Hav. Det var Svåva, som var genfødt. Sigrun red til Helges Skibe og kvad:

5. „Hvo lader Skibe
ved Stranden flyde?
Hvor monne Heltene

Hjemstavn have?
Hvad vente I på
i Brunavåger?
Hvorhen lyster jer
Farten at vende?"

Helge.

6. „Hamal lader Skibe
ved Stranden flyde.
Hjemstavn eje
vi på Hlesø;
på Bør vi vente
i Brunavåger;
mod Øst os lyster
vort Løb at vende."

Sigrun.

7. „Hvor har du, Høvding!
leget Hilds Leg
og fodret Guns
Søstres Fugle?
Hvi er din Brynje
blodbestænket?
Hvi æde hjelmklædte Kæmper
Kødet råt?"

---

7. **Guns Søstre ɔ: Valkyrjerne; deres Fugle ɔ: Örne og Ravne.**

Helge.

8. „Det Arbejd havde nys
Ylvingers Ætling
vesten for Hav
— om dig lyster at vide —,
at jeg Björne fanged
i Bragalund
og med Sværdsodd mætted
Örnenes Slægt.

9. Nu véd du, Mø!
hvad det volder.
Stegt Kød åd jeg
sjælden tilsøs."

Sigrun.

10. „Drab du forkynder.
I Kamp mod Helge
måtte Kong Hunding
på Marken segne.
Strid der blev,
da I Slægtninge hævned,
og Blodet sprudled
om Sværdets Egge."

Helge.

11. „Hvor vidste du,
hvem vi monne være

— du snilde Mø! —
som Slægtninge hævned?
Mange stolte
Sönner af Fyrster
er så frejdige Kæmper
som vore Frænder."

Sigrun.

12. „Ej var jeg fjærn,
du Folkets Fører!
da Fyrsten imorges
faldt i Kampen.
Sigmunds Sön
er snild tilvisse,
taler i Valruner
om vilde Kamp.

13. Jeg så dig engang
på de lange Skibe,
da du havde Bo
i blodige Stavne,
og de kolde Søer
skylled om Dig.
Nu vil Fyrsten
sig for mig dølge,
men Högnes Datter
Helge kender."

---

12. Taler i Valruner ɔ: taler forblommet, i billedlige Udtryk, om Kampen.

Granmar hed en rig Konge, som boede på Svarinshöj. Han havde mange Sönner: den ene hed Hödbrod, den anden Gudmund, den tredje Starkad. Hödbrod var ved et Kongemøde og fæstede sig Sigrun Högnedatter, men da hun spurgte det, så red hun med Valkyrjer gennem Luft og Hav at søge Helge. Dengang var Helge ved Logafjælde og havde kæmpet med Hundings Sönner; der fældede han dengang Alv og Øjolv, Hjörvard og Hervard, og var han hel træt af Kampen og sad under Örnestén; der fandt Sigrun ham og kastede sig om hans Hals og kyssede ham og sagde ham sit Ærinde, som det hedder i det gamle Völsungekvad:

14. Sigrun søgte
den sejrende Helt;
Helges Hånd
hun drog med sin höjre;
hjelmklædte Konge
med Kys hun hilsed.
Til Kvinden Helges
Hu sig vendte.

15. Hun sagde sig elske
af al sin Sjæl
Sigmunds Sön,
för hun ham skued.

16. „For Hær jeg blev
til Hödbrod fæstet,

men en anden Høvding
jeg eje vilde.
Frænders Vrede,
Fyrste! jeg skuer,
siden jeg brød
min Faders Bud."

17. Ej talte Högnes
Datter usandt.
Helges Elskov
eje hun vilde.

Helge.

18. „Ej skal du agte
Högnes Vrede
eller din Æts
onde Hu.
Hos mig skal du leve,
du unge Mø!
Ej må du tro,
at din Æt mig ængster."

Da samlede Helge en stor Flåde og drog til Frekastén, men på Havet fik de et Uvær, der truede dem med Undergang. Der kom da Lyn over dem, og der faldt Stråler i Skibet. De så ni Valkyrjer ride i Luften og de kendte Sigrun. Da lagde Stormen sig, og de kom i Behold til Land. Granmars Sönner sad på et Bierg; da Skibene sej-

lede til Landet. Gudmund sprang op på en Hest og red op på Bjerget ved Havnen; da tog Völsungerne Sejlene ind. Da sagde Gudmund:

19. „Hvo er den Skjoldung,
som Skibene styrer
og sætter det gyldne
Krigsskjold i Stavnen?
Ej tykkes til Fred
det Tog at stunde.
Over Vikinger skinner
det røde Skjold.“

Sinfjötle.

20. „Her kan Hödbrod
Helge kende,
Flugtens Hader,
midt i Flåden.
Din Æts Eje,
Fjörsungers Arv,
har med Vælde
Fyrsten vundet.“

Gudmund.

21. Först vi skal
ved Frekastén

20. Fjörsunger må være et andet Navn for Hundings Slægt.

slutte Forlig
og om Sagerne tale.
Tid er det, Hödbrod!
Hevn at vinde.
Den svages Lod
for længe vi bar."

Sinfjötle.

22. „För må du, Gudmund!
Geder vogte,
klavre i Kløfter
på Klipper bratte
og føre i Hånd
en Hasselkæp.
Det er blidere Lod
end Sværdets Leg."

Helge.

23. Bedre det sömmer
sig dig, Sinfjötle!
Kamp at øve
og Örne at glæde
end unyttige
Ord at skifte,
om end med Had
Heltene mødes.

---

21. „Slutte Forlig og om Sagerne tale" er sagt ironisk. Han mener: „kæmpe".

24. Ej tykkes mig Granmars
Sönner gode,
men Fyrster det sömmer
sandt at tale.
Vel man mærked
i Moinshejm,
at Mod de ej savne
til Sværd at svinge;
raske Helte
må vel de hedde.“

Gudmund red hjem med Krigsbud; da samlede Granmars Sönner en Hær. Der kom mange Konger; der var Sigruns Fader Högne og hans Sönner Brage og Dag. Der var en stor Kamp, og alle Granmars Sönner faldt og alle deres Høvdinger undtagen Dag Högnesön, der fik Fred og svor Völsungerne Eder. Sigrun gik ud på Valpladsen og fandt Hödbrod, som var ved at dø. Hun sagde:

25. „Ej skal Sigrun
fra Sevafjælde,
i din Arm hvile,
du vældige Hödbrod!
Livet er ledet.
Der er nok af Lig,
o Granmars Sönner!
for Grådyrs Skarer.“

Da fandt hun Helge og blev meget glad. Helge sagde:

26. „Ej er du mægtig
i alt, du vise!
Dog have Nornerne
noget voldet.
Her faldt imorges
ved Frekastén
Brage og Högne;
jeg var deres Bane.

27. Men ved Styrklev
faldt Kong Starkad
og ved Hlebjerg
Hrolløgs Sönner.
Starkad, den vilde
Helt, jeg skued;
Kroppen foruden
Hoved kæmped.

28 Slagne ere
Slægtninge dine;
på Jord de ligge;
Lig er de vordne;
Skyld har du ikke.
Din Skæbne det var,
at du de vældiges
Strid skulde volde."

---

26. Vel er Granmars Sönner døde, men ogsaa Sigruns nærmeste.

Da græd Sigrun. Han sagde:

29. „Trøst du dig, Sigrun!
Strid har du os voldet.
Skjoldunger Skæbnen ej böje."

Sigrun.

„Nu ønsker jeg, at de leved,
hvis Liv er ledet;
kunde jeg blot i din Favn mig fjæle."

Helge tog Sigrun til Ægte, og de havde Sönner med hinanden. Helge var ikke gammel. Dag Högnesön offrede til Odin for at få Hevn for sin Fader. Odin lånte Dag sit Spyd. Dag traf sin Måg Helge på det Sted, som hedder Fjöturlund; han gennemborede Helge med Spydet. Der faldt Helge, men Dag red til Sevafjælde og bragte Sigrun den Tidende.

30. „Tungt er det mig, Søster!
Sorg dig at melde.
Nødig jeg voldte dig
Kummer, du være!
Imorges faldt
ved Fjöturlund
den bedste Ædling,
som Verden ejed.
Sin Fod han satte
på Fyrsternes Hals."

Sigrun.

31\. „Dig skal alle
Eder ramme,
de, som til Helge
du har svoret
både ved Lynets
lysende Vande
og ved Strömmens
klamme Sten.

32\. Ej skride det Skib,
som under dig skrider,
om end ønskelig Bør
efter det følger;
ej rende den Hest,
som under dig render,
om end du skal fly
dine Fjendεr gramme.

33\. Ej bide det Sværd,
som du mon svinge,
når ej om dit eget
Hoved det hviner.
Da var hævnet paa dig
den døde Helge,
om en Ulv du var
ude i Skoven,
uden Ejendom,
uden Gammen,
som ej slider anden
Æde end Lig."

Dag.

34. „Gal er du, Søster!
uden Samling,
du, som byder
din Broder Vanheld.
Odin ene
den Jammer volder;
hans Runer Fred
mellem Frænder brød.

35. Dig byder din Broder
de røde Ringe
og Vandilsve
og Vigdale.
Du og dine Sönner,
ringsmykkede Søster!
tage det halve Rige
til Bod for jer Harm."

Sigrun.

36. „På Sevafjælde
sent og tidlig
jeg sidder; lidet
ved Livet jeg glædes,
hvis ej Lysning fra Kongen
over Folket kommer,
hvis ej hurtigt Vigblær,
den guldbidslede Hest,
iler hid under Fyrsten,
så jeg atter ham favner.

37. Så havde Helge
slaget med Rædsel
alle Fjender
og Fjenders Frænder,
som når for Ulven
ængstede Geder
skræmte flygte
fra Fjældets Stene.

38. Så knejste Helge
over Heltene alle,
som den ædle
Ask over Tjörnen,
som den stærke Hjort,
af Duggen stænket,
der ypperst er
iblandt alle Dyr.
Mod Himlen selv
Hornene skinne."

En Höj blev kastet efter Helge; men da han kom til Valhal, da bød Odin ham at råde for alt i Forening med sig. Helge sagde:

39. „Du skal, Hunding!
til hver en Mand
Fodbad berede
og Flammen tænde,
Hunde binde
og Heste vogte,
give Svinene Foder,
för at sove du går."

Sigruns Terne gik om Aftenen ved Helges Höj og så, at Helge red til Höjen med mange Mænd. Ternen sagde:

40. „Er det en Svig,
som at se jeg tykkes,
eller Ragnarok?
— Dødninger ride;
Heste med hvasse
Sporer I hugge —.
Er Hjemlov givet
de gæve Helte?“

Helge.

41. „Ej er det Svig,
som at se du tykkes,
eller Tidernes Ende,
skönt os du skuer,
skönt vore Heste
med Sporer vi hugge,
men Hjemlov er givet
de gæve Helte.“

Ternen gik hjem og sagde til Sigrun:

42. Ud gå du, Sigrun
fra Sevafjælde!
om Folkets Hersker
at finde du lyster.
Höjen står åben.
Helge er kommen.

Sårene bløde;
Herskeren bad dig,
at du det strömmende
Blod vilde stanse."

Sigrun gik i Höjen til Helge og sagde:

43. „Så meget glædes
jeg nu ved vort Møde,
som Odins grådige,
griske Høge,
når Val de vide
med varme Brade,
eller når våde af Dug
de Dagning skue.

44. Nu vil jeg kysse
den døde Konge,
för du den blodige
Brynje kaster.
Helge! af Rím
dit Hår er stivnet;
med Blod er Helten
helt bestænket
og Hænderne klamme
på Högnes Måg.
Hvordan skal jeg, du bolde!
råde Bod derpå?"

Helge.

45. „Du volder, Sigrun
fra Sevafjælde!

at Helge vædes
af Tårens Væld.
Hæftig Gråd
du græder, du guldsmykte,
solklare Sydmø!
för at sove du går.
Som Blod falder Tåren
på Mandens Bryst,
klam, fra dit indre,
med Kummer svanger.

46. Vel skal vi drikke
den dyre Mjød,
skönt vi har Liv
og Lande mistet.
Ingen Mand skal
mig beklage,
om han end sér
mine Sår i Brystet.
Nu skjules Brude
bag Höjens Stene;
Heltenes Diser
hos Dødninge hvile."

Sigrun redte en Seng i Höjen:

47. „Her har jeg Hvilen
for Helge beredet,
uden Kummer,
du Ylvingeætling!

I din Favn
vil jeg sove, Fyrste!
som om jeg lå
i den levende Helts."

Helge.

48. „Nu er der intet,
der ej kan ventes
tidlig og silde
ved Sevafjælde,
da du i Arm
hos den døde sover
i Höj, du lyse
Datter af Högne!
skönt end du lever,
du ædelbårne!

49. Nu er Tid at ride
ad rødmende Veje,
lade den blege Løber
Luftsti træde.
Vesten skal jeg være
for Vindhjelms Bro,
för Salgovne
Sejrfolket vækker."

Helge og hans Folk red nu deres Vej, men Kvinderne gik hjem til deres Bo. Den næste Aften lod Sigrun Ternen holde Vagt ved Höjen, men

---

49. Salgovne ɔ: Valhals Hane.

ved Aften, da Sigrun kom til Höjen, da sagde Ternen:

50. „Nu var kommen,
hvis komme han vilde,
Sigmunds Sön
fra Odins Sale.
Håbet om Kongens
Komme svinder.
På Askegrene
Örne sidde,
og alle drage
til Drömmenes Hjem.

51. Vær ej så gal
ene at vandre
til Dødningers Huse,
du Skjoldungedis!
Mere mægter
i Nattens Mörke
Dødningers Hær
end ved Dagens Lys."

Sigrun døde snart af Sorg og Kummer. Det trodes i gamle Dage, at Mænd blev genfødte, men det kaldes nu Kærlingesnak. Helge og Sigrun siges at være genfødte. Han hed da Helge Haddingjaskate og hun Kåra Halvdansdatter, som fortalt er i Kåresangene; og var hun Valkyrje.

Sinfjötles Død.

Sigmund Völsungssön var Konge i Frankerland; Sinfjötle var den ældste af hans Sönner, Helge den anden, Hamund den tredje. Borghild, Sigmunds Hustru, havde en Broder, som hed Gunnar, men hendes Stedsön Sinfjötle og Gunnar friede begge til én Kvinde, og derfor slog Sinfjötle ham ihjæl. Men da han kom hjem, da bad Borghild ham at drage bort, men Sigmund bød hende Gods til Bøder, og det måtte hun tage imod. Men ved Gravøllet bar Borghild Øl frem. Hun tog et stort Horn fuldt af Gift og bar det til Sinfjötle, men da han så i Hornet, skönnede han, at der var Gift deri, og han sagde til Sigmund: „Drikken er uklar, du gamle!" Sigmund tog Hornet og drak det ud. Det er sagt, at Sigmund var så hårdfør, at Gift hverken kunde skade ham udenpå eller inde, men alle hans Sönner stod sig imod Gift, når den kom udenpå Legemet. Borghild bar et andet Horn hen for Sinfjötle og bad ham drikke, og det gik

ganske som för. Og endnu tredje Gang bar hun Hornet til ham, og hun talte også Smædeord til ham, hvis han ikke drak det ud. Han talte ligesom för til Sigmund, og Sigmund sagde: „Lad Skæget da si det, min Sön!" Sinfjötle drak og døde straks.

Sigmund bar ham en lang Vej i sin Favn og kom til en smal og lang Fjord; dér var et lidet Skib og en Mand derpå; han tilbød Sigmund at sætte ham over Fjorden. Men da Sigmund bar Liget ud på Skibet, da var Båden ladet. Manden sagde, at Sigmund skulde drage indenfor Fjorden. Manden skød Skibet ud og forsvandt straks Kong Sigmund forblev længe i Danmark i Borghilds Rige fra den Tid, da han fik hende til Ægte. Sigmund drog derpå sydpå til Frankerland til det Rige, som han ejede dér. Da fik han Hjördis, Kong Ølimes Datter, til Ægte. Deres Sön var Sigurd. Kong Sigmund faldt i Kamp mod Hundings Sönner, men Hjördis giftedes derpå med Kong Hjalpreks Sön Alv; Sigurd voksede op dér i sin Barndom. Sigmund og alle hans Sönner overgik langt alle andre Mænd i Kraft og Vækst og Mod og al Idræt. Sigurd var dog den ypperste af alle, og ham sige alle Mænd i gamle Sagn at have været udmærket fremfor alle og den herligste Hærkonge.

Förste Sang om Sigurd Fåvnesbane
eller: Gripes Spådom.

Gripe hed Ølimes Són, Hjördis Broder; han rådede over Lande og var den viseste af alle Mænd og spådomskyndig. Sigurd red alene og kom til Gripes Hal. Sigurd var let at kende; han fik udenfor Hallen en Mand i Tale, som kaldtes Gejte. Da henvendte Sigurd sig til ham og spörger:

1. „Hvo monne bygge
i disse Borge?
Hvad monne Kæmperne
Kongen kalde?“

Gejte.

„Gripe hedder
Fölkenes Hersker,
som mægtig styrer
Mænd og Land.“

Sigurd.

2. „Er den vise Hersker
hjemme i Landet,
og kan jeg den tapre
få i Tale?
Til vise Ord
trænger uvis Mand,
thi ønsker med Gripe
jeg Ord at skifte.“

Gejte.

3. „Den glade Konge
vil Gejte spörge,
hvo den Mand er,
som for Drotten vil stædes.“

Sigurd.

„Sigurd jeg kaldes,
Sigmunds Sön;
Hjördis hedder
Herskerens Moder.“

4. Gik da Gejte
for Gripe at stå:
„En ukendt Mand
venter derude.
Af Åsyn han tykkes
ædel at være.
Med Fyrsten han ønsker
Ord at skifte.“

5. Fra Salen Kæmpernes
Konge går
og hilser med Anstand
den fremmede Helt:
„Hil være dig, Sigurd!
Sent du kommer.
Og du, Gejte!
sörg du for Grane.“

6. Mælt der blev
og meget talt,
da de mødtes,
de rådsnilde Mænd.

Sigurd.

„Sig mig, om du det véd,
min Moders Broder!
Hvad Skæbne er lagt
for Sigurds Liv?“

Gripe.

7. „Du er herligst af alle
Helte under Solen,
ædlest båren
af alle Fyrster,
gavmild med Guld,
sén til Flugt,
ædel af Åsyn
og vís i Ord.“

Sigurd.

8. „Sig, kloge Konge!
bedre end jeg kan spörge,
sig til Sigurd,
hvis du tykkes at se det:
hvilken Færd skal
först jeg øve,
når jeg nu ganger
ud af din Gård?“

Gripe.

9. „Först skal du, Helt!
din Fader hævne
og tage Sone
for Ølimes Sorg.
De hårde Sönner
af Kong Hunding
skal kækt du fælde;
Sejr skal du få.“

Sigurd.

10. „Sig, ædle Konge!
sig mig, min Ætling!
med vise Ord,
mens i Venskab vi tale:
Sér du vel Sigurds
störste Bedrifter,
som höjest skal fare
under Himlens Telt?“

Gripe.

11. „Ene skal du dræbe
den skinnende Orm,
som ligger grådig
på Gnitahede;
begge skal du
Bane volde,
Regin og Fåvne.
Gripe taler ret.“

Sigurd.

12. „Rigdom jeg vinder,
hvis jeg volder
det Drab blandt Mænd,
hvorom du mæler.
Sé i din Tanke
og sig mig så,
hvad om min Skæbne
end du skuer.“

Gripe.

13, „Fåvnes Hule
skal du finde;
dér skal du fange
de fagre Skatte.
Med Guldet læsset
på Granes Bov
til Gjuke du rider,
du raske Kæmpe!“

Sigurd.

14. „End mere du skal
i venligt Møde
til Fyrsten sige,
du fremvise Høvding!
Jeg er Gjukes Gæst
og går af hans Gård.
Hvad véd du så endnu
om min Skæbne?“

Gripe.

15. „På Fjældet sover
Fyrstens Datter
lys i sin Brynje
efter Helges Bane.
Hugge du vil
med det hvasse Sværd,
skære Brynjen
med Fåvnes Bane.“

Sigurd.

16. „Brudt er Brynjen;
brat af Sövne
Kvinden vågner.
Ord hun kvæder.

15. „Helges Bane.“ Navnet Helge er her påfaldende. Brynhild var dysset i Sövn af Odin, fordi hun havde fældet Hjalmgunnar. Jævnfør Sangen om Sigdrive.

Hvad vil til Sigurd
den vise sige,
som for Helten
til Held kan vorde?"

Gripe.

17. „Dig, den rige,
vil Runer hun lære,
alle dem, som Slægterne
at eje ønsked,
og at tale i alle
Mændenes Tunger,
Råd og Lægedom.
Lev lykkelig, Konge!"

Sigurd.

18. „Nu er det endt;
nemmet er Visdommen,
og jeg er beredt
til bort at ride.
Se i din Tanke
og sig mig så,
hvad om min Skæbne
end du skuer."

Gripe.

19. „Hen du skal drage
hvor Hejme bor;
glad skal hos Kongen
som Gæst du være. —

Bort er nu faret,
hvad forud jeg vidste;
ej du spörge
om mere, Sigurd!"

Sigurd.

20. „Mén mig volder
det Ord, du mælte,
thi længer frem
ser du, Fyrste!
Du kender en Sorg,
som Sigurd rammer,
og ej du vil
om ondt fortælle."

Gripe.

21. „Lyst i Tanken
lå det for mig,
da om din Ungdoms
Alder jeg talte.
Med Rette kan ej
jeg rådvis kaldes,
ej heller fremvis.
Bort fór, hvad jeg vidste."

Sigurd.

22. „Ej kender jeg Mand
oven Mulde,
som monne fremvis være
fremfor dig.

Ej må du skjule,
om end ondt det er,
den Mén, som Skæbnen
mig mon volde."

Gripe.

23. „Ej dig til Skændsel
Skæbnen bestemte;
vel du det agte,
du ædelbårne!
Så længe Slægter
på Jorden leve,
skal dit Navn mindes,
du Kampens Drot!"

Sigurd.

24. „Værst det mig tykkes,
om på denne Vis
Sigurd fra Fyrsten
nu skal skilles.
Alt er jo bestemt,
min ædle Frænde!
Vís da, om du vil,
mig Skæbnens Vej."

Gripe.

25. „Nu vil til Sigurd
alt jeg sige,
siden Helten
hårdt mig tvinger.

Forvist du véd,
at ej det er löjet:
en Dag er dig
til Død bestemt."

Sigurd.

26. „Ej jeg Kongens
Vrede ønsker;
gode Råd jeg
hos Gripe søger.
Om end ondt det er,
jeg nu agter at vide,
hvilken Skæbne
Sigurd venter."

Gripe.

27. „En Mø er hos Hejme,
herlig at skue;
Brynhild monne
Mænd hende nævne,
Datter af Budle.
Den djærve Kvinde
fostres af Hejme,
den herlige Drot."

Sigurd.

28. „Hvad kommer det mig ved,
om en Mø,
fager at skue,
fostres hos Hejme?

Det skal du, Gripe!
mig nöje sige,
siden al Skæbne
grant du skuer."

Gripe.

29. „Al din Gammen
skal hun dig øde,
den fagre Kvinde,
som Hejme fostrer.
Ej Sövn du sover,
ej om Sager du dömmer,
ej Mænd du agter,
når ej Møen du ser."

Sigurd.

30. „Hvilken Trøst
véd du for Sigurd?
Sig mig, Gripe!
hvis du tykkes at se det:
Skal jeg Møen
med Skatte købe,
vinde den fagre
Fyrstedatter?"

Gripe.

31. „I skulle sværge
alle Eder;
fast skal I love;
lidt skal I holde.

En Nat hos Gjuke
Gæst har du været;
da glemmer du Hejmes
herlige Mø.“

Sigurd.

32. „Hvad er det? Gripe!
Sig mig dog det.
Ser du Letsind
i Kongens Sjæl,
siden jeg skal bryde
Løftet til Bruden,
som jeg tyktes at elske
af al min Hu?“

Gripe.

33. „Det skal du, Fyrste!
ved fremmed Svig.
Med List skal Grimhild
dig forlede.
Hun mon dig byde
den lyse Mø,
sin egen Datter;
med Svig hun dig dårer.“

Sigurd.

34. „Monne jeg Gunnars
Måg da vorde,
når jeg går
at ægte Gudrun.

Vel gift
vilde Fyrsten da være,
hvis ej onde Tanker
Anger mig voldte."

Gripe.

35. „Dig skal Grimhild
sådan dåre;
dig skal hun bede
at fæste Brynhild
som Brud for Gunnar,
Gotekongen.
Den ædles Moder
at ile du lover."

Sigurd.

36. „Skam er for Hånden;
klart jeg det skuer.
Ilde det står
med Sigurds Kløgt,
om bejle jeg skal
for en andens Skyld
til Møen, den ædle,
som jeg elsked så vel."

Gripe.

37. „Alle skal I
Eder sværge,
Gunnar og Högne
og du som den tredje.

Skabning skal I veksle,
når på Vej I ere,
Gunnar og du.
Ej lyver Gripe."

Sigurd.

38. „Hvortil sligt?
Hvi skal vi skifte
Åsyn og Lader,
når på Vej vi ere?
Dermed følger vel
anden Falskhed,
ond tilfulde.
Tal endnu, Gripe!"

Gripe.

39. „Gunnars Lød
og Lader har du,
men eget Ord
og egen Kløgt.
Fæste du skal
den stolte Mø,
som Hejme fostred.
Ingen det hindrer."

Sigurd.

40. „Værst det mig synes,
om Sigurd skal kaldes
ond blandt Mænd,
når sligt han øver.

Ej jeg ønsked
Svig at øve
mod Kongers Brud,
den ypperste jeg kender."

Gripe.

41. „Hvile du skal,
du stolte Styrer
af Hære! hos Møen,
som om din Moder hun var.
Derfor så længe
Slægter leve,
skal dit Navn mindes,
du Folkets Drot!"

Sigurd.

42. „Mon Gunnar, den herlige
Mændenes Hersker,
er vel gift,
— sig mig det, Gripe! —
skönt i trende Nætter
den tapres Brud
hos mig har sovet?
Sligt så man aldrig."

Gripe.

43. „Samme Dag begges
Bryllup skal drikkes,
Sigurds og Gunnars,
i Gjukes Sale.

Da skifte I Ham,
når hjem I komme;
hver dog ejer
sit eget Sind."

Sigurd.

44. „Skal det Slægtskab
siden blandt Mænd
Glæde volde?
Sig mig det, Gripe!
Mon for Gunnar
det Gammen vorder
siden i Tiden,
eller for mig selv?"

Gripe.

45. „Ederne mindes du;
tie du må;
godt Giftermål
Gudrun du under,
men Brynhild sig tykkes
usalig Brud.
På Hævn den kloge
Kvinde tænker."

Sigurd.

46. „Hvad vil til Bøde
Bruden tage
for den snedige
Svig, vi øved?

Af mig har hun
svorne Eder,
som ej jeg holdt,
og intet godt."

Gripe.

47. „Brynhild skal
til Gunnar sige,
at dine Eder
ej du holdt,
da den ædle Konge,
Gjukes Arving,
al sin Lid
til dit Løfte satte."

Sigurd.

48. „Hvad er det? Gripe!
Sig mig dog det.
Er det sandt,
hvad om mig blev sagt,
eller lyver hun,
den herlige Kvinde,
på mig og sig selv?
Sig mig det, Gripe!"

Gripe.

49. „I Vrede og Harm
ondt hun dig volder,
den rige Kvinde;
på Råd hun grubler.

Skönt du den ædle
aldrig krænker,
med Svig dog dåredes
Drottens Brud.“

Sigurd.

50. „Skal så Gunnar
og Guthorm og Högne
mod mig hidses
af hendes Ord?
Skal Gjukes Sönner
göre Sværdsodd rød
på mig, deres Slægtning?
Sig mig det, Gripe!“

Gripe.

51. „Harmfuldt vorder
Gudruns Hjerte,
da hendes Brødre
dig Bane volde.
Ingen Glæde
siden hun ejer,
den vise Kvinde.
Det volder Grimhild.“

Sigurd.

52. „Lad os skilles som Venner.
Ej Skæbnen man bryder.
Nu har du, Gripe!
gjort, som jeg bad dig.

Gerne du vilde
om Glæde tale
og Lykkens Kår,
hvis du det kunde."

Gripe.

53. „Dét trøste din Hu,
du Hærens Fører!
Så lagdes Skæbnen
for Kongens Liv:
Ej skal ædlere Mand
fødes over Mulde
under Solens Bolig,
end du er, Sigurd!"

Anden Sang om Sigurd Fåvnesbane.

Sigurd gik til Hjalpreks Stod og valgte sig deraf en Hest, som siden blev kaldt Grane. Da var Regin, Hrejdmars Sön, kommet til Hjalprek; han var dueligere til Arbejd end enhver anden Mand og af Vækst som en Dværg. Han var klog, ond og kyndig i Trolddom. Regin opdrog og underviste Sigurd og elskede ham meget. Han fortalte Sigurd om sine Forældre, og hvorledes det var sket, at Odin, Høner og Loke var komne til Andvarefos; i den Fos var mange Fisk. Der var en Dværg, der hed Andvare; han var længe i Fossen i en Geddes Lignelse og fangede sig der sin Mad. Odder hed vor Broder, sagde Regin; han fór ofte ned i Fossen i en Odders Lignelse; han havde fanget sig en Laks og sad på Åbredden og åd med lukkede Öjne. Loke slog ham ihjæl med en Sten; Aserne tykkedes sig at have været meget heldige og flåede Bælgen af Odderen. Samme

Aften toge de ind til Hrejdmar og viste deres Fangst. Da greb vi dem og bestemte de Løsepenge for deres Liv, at de skulde fylde Odderbælgen med Guld og ligeledes bedække den udenpå med det røde Guld. Da sendte de Loke afsted for at skaffe Guld tilveje; han kom til Ran og fik hendes Næt og drog da til Andvarefos og kastede Nættet ud for Gedden. Den løb i Nættet. Da sagde Loke:

1. „Hvad er det for en Fisk,
som render i Flod
og kan ej for Ve sig værge?
Løs nu dit Hoved
ud fra Hel;
skaf mig Flodens Flamme.“

Gedden.

2. „Andvare jeg hedder;
Oin hed min Fader;
i mangen Fos har jeg faret.
En ynkelig Norne
bestemte i Oldtid,
at jeg skulde i Vandet vade.“

Loke.

3. „Sig mig, Andvare!
om du vil eje
Liv i de levendes Sale:

---

1. Flodens Flamme ɔ: Guld.

Hvilken Straf få
Mændenes Sönner,
når de kæmpe med onde Ord.“

Andvare.

4. „Straf få tilvisse
Mændenes Sönner,
de, som i Vadgelme vade.
Usande Ord,
löjede anden Mand på,
ere Ris, som revse længe.“

Loke så alt det Guld, som Andvare ejede, men da han havde hentet det frem altsammen, da beholdt han endnu en Ring, men Loke tog den fra ham. Dværgen gik ind i Stenen og sagde:

5. „Dette Guld,
som Gust har ejet,
skal tvende Brødres
Bane vorde
og volde Kiv
mellem otte Konger.
Ingen skal nyde,
hvad jeg ejed.“

Aserne hentede da Guldet til Hrejdmar; de fyldte Odderbælgen og satte den paa Føddcrne. Da skulde Aserne stable Guldet op og skjule den. Men da det var gjort, gik Hrejdmar frem og så

et Læbehår og bød dem at skjule det. Da drog Odin Ringen Andvareseje frem og skjulte Håret. Loke sagde:

6. „Guld er dig givet;
gylden Bøde
du har for mit Hoved.
Ej bliver Skæbnen
god for din Sön.
Det vorder eder begge til Bane."

Hrejdmar.

7. „Gaver du gav,
men ej venlige Gaver,
gav ej med ærlig Hu.
Havde jeg vidst
eders onde Vilje,
jert Liv I havde bødet til Bod."

Loke.

8. „End er værre
— det tykkes jeg at vide —
Slægtninges Strid om en Mø.
End monne de Fyrster
ufødte være,
som Had skulle høste heraf."

Hrejdmar.

9. „For det røde Guld
skal jeg da råde,
så længe jeg lever.

Din Trudsel jeg agter
ej et Fnug.
Nu kan I gå jer Gang."

Fåvne og Regin krævede af Hrejdmar Slægtningebod efter deres Broder Odder; han sagde nej, men Fåvne gennemborede sin Fader Hrejdmar med et Sværd, medens han sov. Hrejdmar kaldte på sine Døttre:

10. „Lynghejd og Lovnhejd!
Mit Liv er ledet.
Meget er ondt, som ej ændres."

Lynghejd.

„Ej kan Søster af Broder,
selv om sin Fader hun misted,
tage Hævn for sin Harm."

Hrejdmar.

11. „Om end du ej føder
Fyrsten Sönner,
så avl en Datter,
du Ulv af en Kvinde!
Skaf Møen en Mand
— dertil meget hun trænger —;
din Harm engang
hendes Sön skal hævne."

Da døde Hrejdmar, men Fåvne tog alt Guldet; da gjorde Regin Fordring på sin Fædrenearv, men Fåvne sagde nej dertil. Da lagde Regin Råd op med Lynghejd, sin Søster, om hvorledes han skulde få sin Fædrenearv. Hun sagde:

12. „Blideligt skal du
din Broder bede
om Arv og höjmodig Hu.
Ej det sig sömmer
med Sværd i Hånd
Gods af Fåvne at fordre."

Dette fortalte Regin Sigurd. En Dag, da han kom hjem til Regin, blev han vel modtaget. Regin sagde:

13. „Hid er Sigmunds
Sön nu kommen,
den snarrådige Svend,
til Salene vore.
Mere Mod han har
end en gammel Mand;
grisk efter Kamp
er den grådige Ulv.

14. Jeg vil den kække
Konge føde;
til os er Ylvingers
Ætling kommen.

Han bliver den stolteste
Helt under Solen;
gennem alle Lande er spændt
hans Skæbnes Væv."

Sigurd var da stadig hos Regin, og denne sagde da til Sigurd, at Fåvne lå på Gnitahede og var i en Orms Lignelse. Han havde en Rædselshjelm, som alt levende ræddedes for. Regin gjorde Sigurd et Sværd, som hed Gram. Det var så hvast, at han holdt det ned i Rhinen og lod en Uldtot drive for Strömmen; det gennemskar da Uldtotten såvelsom Vandet. Med det Sværd kløvede Sigurd Regins Esse. Derpå æggede Regin Sigurd til at dræbe Fåvne. Sigurd sagde:

15. „Höjt ville le
Hundings Sönner,
de, som Ølimes
Liv har ødet,
hvis bedre det synes
Fyrsten at søge
de fagre Ringe
end Faderhævn."

Kong Hjalprek gav Sigurd Skibe og Folk, at han kunde hævne sin Fader. De fik en stor Storm og krydsede udenfor et höjt Næs. En Mand stod på Bjerget og sagde:

16. „Hvo rider der
Rævils Heste
over höje Bølger,
over brusende Hav?
Sejldyrene ere
svedbestænkte;
mod Vind kan ej Havets
Heste gå.“

Regin.

17. „Her er jeg og Sigurd
på Søens Træer.
Bør er givet
os til Bane.
Over Stævn den bratte
Brænding styrter;
Skuderne tumle.
Hvo er den, som spörger.“

Manden.

18. „Hnikar jeg hed,
da jeg Hugin glæded
efter Kamp paa Valen,
du unge Völsung!
Nu kan du kalde
Karlen på Bjerget
Feng eller Fjölne.
Med jer vil jeg fare.“

---

18 Hugin ɔ: Odins Ravn. Manden er Odin.

De lagde da til Land; Manden gik ombord på Skibet, og Været lagde sig. Sigurd sagde:

19. „Sig mig, Hnikar!
såsandt du kender
Varsler for Guder og Mænd:
hvilke Varsler
ere bedst på Val,
når Sværdene svinges?"

Hnikar.

20. „Om Mænd det vidste,
er der mange gode
Varsler, når Sværde svinges.
Følger den sorte
Ravn, da spår det forvist
Held for Sværdenes Svinger.

21. Det er det andet,
når ud du er vandret
og er til Rejsen rustet,
at du ser tvende
tapre Mænd
på Toft med hinanden tale.

22. Det er det tredje,
når du hører tude
Ulv under Askens Grene,

Sejr du da fanger
over hjelmklædte Fjender,
hvis du ser dem foran dig fare.

23. Ej skal man i Kamp
sit Åsyn vende
mod Månens sildigt
skinnende Søster.
Sejr da have
de kampglade Helte,
når se de kunne
eller fylke i Kile.

24. Da er der Fare,
hvis på Fod du snubler,
når til Slaget du stunder.
Onde Diser stå
ved dine Sider:
de ville dig såret se.

25. Kæmmet og tvættet
være den kloge Mand
og om Morgenen mæt.
Ej han véd,
hvor han om Aftenen er.
Ondt det varsler at ile.“

---

22. L. 6. dem ɔ: Ulvene.
23. Månens sildigt skinnende Søster ɔ: den lavtstående Sol.

Sigurd havde en stor Kamp med Lyngve Hundingssön og hans Brødre; dér faldt Lyngve og hans to Brødre. Efter Kampen sagde Regin:

26. „Nu er den blodige Örn
med Sværdets Egg
ristet på Bag
af Sigmunds Bane.
Ingen ædlere
Arving af Konger
gör Valen rød
og har glædet Ravn."

Sigurd drog hjem til Hjalprek. Da æggede Regin Sigurd til at dræbe Fåvne.

Sangen om Fåvne.

Sigurd og Regin drog op til Gnitahede og fandt Fåvnes Spor der, hvor han krøb til Vands. Der gravede Sigurd en stor Grøft over Vejen og steg ned deri. Men da Fåvne krøb fra Guldet, spyede han Edder, og den fór over Hovedet på Sigurd. Men da Fåvne krøb over Grøften, da stødte Sigurd sit Sværd i hans Hjerte. Fåvne vred sig og slog med Hoved og Hale. Sigurd sprang op af Grøften, og da så de hinanden. Fåvne sagde:

1. „Svend! Svend!
Hvilken Mand har dig avlet? Svend!
Med hvilke Mænd er en slig i Slægt?
Rødt er dit blinkende
Sværd af Fåvnes Blod.
Odden du jog i mit Hjerte.“

Sigurd skjulte sit Navn, fordi det var Folks Tro i gamle Dage, at en døende Mands Ord havde

stor Magt, når han forbandede sin Uven med Navn. Han sagde:

2. „Herligt Dyr jeg hedder;
vandret jeg har
som en moderløs Mand.
Ej jeg har Fader
som andre Mænds Sönner.
Ensom går jeg min Gang."

Fåvne.

3. „Havde Fader du ej
som andre Mænds Sönner,
af hvilket Under er du da avlet?"

Sigurd.

4. „Til min Æt
véd jeg at intet du kender,
og aldrig så du mig selv.
Sigurd jeg hedder;
Sigmund hed min Fader.
Med Våben jeg dig vog."

Fåvne.

5. „Hvo har dig hidset?
Hvi lod du dig hidses
til at volde mig Ve?
du skarpöjede Svend!
Skarp var din Fader.
Skönt sent født, du slægter ham på."

Sigurd.

6 „Min Hu mig hidsed;
mine Hænder det fuldbyrded
og dertil mit skarpe Sværd.
Få ere kække,
når Tiden kommer,
når de er bløde i Barndom.“

Fåvne.

7. „Om op du var vokset
ved dine Venners Bryst,
da sås du vel kæk i Kamp.
Nu er du en Fange
i Fejde taget;
altid må de bundne bæve.“

Sigurd.

8. „Du laster mig, Fåvne!
fordi fjærnt jeg er
fra min fædrene Rigdom.
Ej er jeg Fange,
skönt i Fejde jeg toges.
Selv følte du, at jeg er fri.“

Fåvne.

9. „Hadets Ord
tror du i alt at høre.

---

7. Fåvne sigter til, at Sigurd i sin Ungdom var hos Alv.

Et sandt Ord jeg dig siger:
Det klingende Guld,
den glødende Glans,
de Ringe skal blive din Bane.“

Sigurd.

10. „For Rigdom enhver
at råde ønsker,
indtil hin ene Dag;
thi éngang
skal dog alle
fare heden til Hel.“

Fåvne.

11. „Nornernes Dom,
om end du langs Næssene sejler,
venter dig, tåbelige Tosse!
I Vand du drukner,
når i Vind du ror.
Alt er for den dødsdömte ondt.“

Sigurd.

12. „Sig mig, Fåvne!
siden du agtes
vís at være:

---

11. Mening: Skæbnen rammer dig, selv om du forsigtig søger at undgå den ved at sejle langs Kysten og tage Sejlene ind i Storm.

Versene 12—15 synes at høre til et andet Digt og med Uret at være indsatte her.

Hvo ere de Norner,
som hjælpe i Nød
og komme til fødende Kvinder?“

Fåvne.

13. „Af mangfoldig Æt
tror jeg at Nornerne ere;
ej er de af samme Slægt.
Nogle stamme fra Aser,
nogle fra Alfer,
nogle ere Dvalins Døttre.“

Sigurd.

14. „Sig mig, Fåvne!
siden du agtes
vís at være,
hvad den hedder,
den Holm, hvor Surt
blander Blod med Aser.“

Fåvne.

15. „Oskopne den hedder;
der skal alle
Guder med Lanser lege.
Bilrøst brister,
når over Bro de fare;
gennem Strömmen Gangerne svømme.

16. Skrækkehjelm bar jeg
mod Mændenes Sönner,
så længe ved Skatten jeg lå.
Ej fandt jeg så mange
Mænd, at jeg jo tyktes
ene stærkere end alle."

Sigurd.

17. „Skrækkehjelmen
skærmer ikke,
hvor vrede Helte hugge.
Man finder vel,
når med flere man mødes,
at ingen er raskest af alle."

Fåvne.

18. „Edder jeg fnyste,
da på Arven jeg lå,
på min Faders rige Ringe."

Sigurd.

19. „Glinsende Orm!
Arrigt du hvæste.
Hård var du i Hu.
Vreden bliver större
blandt Mændenes Sönner,
når den Hjelm de have."

Fåvne.

20. „Jeg råder dig, Sigurd!
Tag du mod Rådet!
Rid du hjem heden.
Det klingende Guld,
den glødende Glans,
de Ringe skal blive din Bane.“

Sigurd.

21. „Råd har du rådet.
Nu vil jeg ride
til det Guld, som i Lyngen ligger.
Lig du, Fåvne!
i Livsnød,
til Hel dig har.“

Fåvne.

22. „Regin forrådte mig;
dig han forråder.
Han volder os begge Bane.
Nu sit Liv
Fåvne må lade;
forvist du den stærkere var.“

Regin var gået bort, medens Sigurd dræbte Fåvne, og kom tilbage, som Sigurd strøg Blodet af Sværdet. Regin sagde:

23. „Hil dig, Sigurd!
Sejr har du vundet;
Fåvne er fældet.
Blandt alle Mænd,
som træde på Muld,
ej fødtes kækkere Kæmpe.“

Sigurd.

24. „Uvist er det at vide,
når vi alle mødes,
Sejrfyrsternes Sönner,
hvo der er den kækkeste Kæmpe.
Mangen er rask,
skönt hans Sværd ej er rødt
af Blod fra hans Uvens Bryst.“

Regin.

25. „Glad er du, Sigurd!
og frydes ved Sejren,
mens Gram du törrer i Græsset.
Min Broder har du
til Bane såret,
og jeg selv er ej uden Skyld.“

Sigurd.

26. „Dit Råd det var,
at ride jeg skulde
hid over rimdækte Höjder.

Gods og Liv
ejed endnu den glinsende Orm,
hvis din Tvivl mig ej havde ægget."

Da gik Regin til Fåvne og skar Hjertet ud af ham med det Sværd, som hedder Ridil, og drak derpå Blod af Såret. Regin sagde:

27. „Sid du nu, Sigurd!
Jeg går at sove.
Hold Fåvnes Hjerte til Flammen.
Jeg vil da
Hjertet æde
efter denne blodige Drik."

Sigurd.

28. „Fjernt du flygted,
mens jeg i Fåvnes Blod
væded mit hvasse Sværd.
Mine Kræfter jeg øved
mod Ormens Magt,
mens du i Lyngen lå."

Regin.

29. „Længe måtte du ladet
i Lyngen ligge
hin ældgamle Jætte,
om ej Sværdet du ejed,
som selv jeg dig smedded,
hint skarpe Stål."

Sigurd.

30. „Mod er bedre
end Sværdets Magt,
hvor vrede Helte hugge.
Den raske Mand
så jeg modig vinde
Sejr med sløvet Sværd.

31. Modig er bedre
tilmode end fejg,
når Hildes Leg leges.
Glad er bedre
til hver en Gerning
end den, som hænger med Hoved.“

Sigurd tog Fåvnes Hjerte og stegte det på Spid. Da han syntes, at det var færdig stegt, og Blodet skummede ud af Hjertet, da rörte han derved med sin Finger og prøvede, om det var færdig stegt. Han brændte sig og stak Fingeren i sin Mund, men da Fåvnes Hjerteblod kom på hans Tunge, da forstod han Fuglenes Sprog. Han hørte, at nogle Fugle kvidrede i Krattet. Fuglen sagde:

32. „Der sidder Sigurd
blodbestænket;
Ormens Hjerte
ved Ild han steger.

Klog mig tyktes
Ringenes Kløver,
om han det skinnende
Hjerte åd."

Anden Fugl.

33. „Der ligger Regin;
på Råd han grubler;
svige han vil
den Svend, som ham tror.
Vred på onde
Ord han tænker;
lumsk vil han hævne
Broderens Helfart."

Tredje Fugl.

34. „Om han lod Gråskæggen
uden Hoved
fare heden til Hel —:
da kan han ene råde
for alt Guldet,
for alt, som under Ormen lå."

Fjerde Fugl.

35. „Vís han mig tyktes,
om vide han kunde
de gode Råd,
som I, Søstre! give;

sig selv han frelste
og Ravnen fryded.
En Ulv jeg venter,
når dens Øren jeg ser."

Femte Fugl.

36. „Ej er den vældige
fuldt så vís,
som jeg tænkte mig
Hærens Styrer,
hvis han frit
lader Regin fare,
skönt han Broderen
Bane voldte."

Sjette Fugl.

37. „Úklog han er,
hvis end han skåner
den falske Fjende.
Dér ligger Regin
og har ham forrådt.
Ej sér han sig for i sligt."

Syvende Fugl.

38. „Om han et Hoved kortere
gjorde den iskolde Jætte,
så de rige Ringe han misted —:

da monne han ene
eje det Gods,
som Ormen åtte."

Sigurd.

39. „Ej bliver Skæbnen så gram,
at Regin skal
min Banemand blive.
Begge Brødrene
skulle brat
fare heden til Hel."

Sigurd huggede Hovedet af Regin, og derpå åd han Fåvnes Hjerte og drak både Regins og Fåvnes Blod. Da hørte Sigurd, hvorledes Fuglene sagde:

40. „Bind du de røde
Ringe, Sigurd!
Ej pleje Konger
for alt at frygte.
En Mø jeg véd,
væn fremfor alle,
om du den guldsmykte
fik i Eje.

41. Til Gjuke føre
grönne Stier.

---

40. **Bind Ringene ɔ: bind dem sammen og tag dem.**

Vej viser Skæbnen
de vandrende Helte.
Der har den herlige Drot
en Datter avlet;
hende vil du, Sigurd!
med Skatte købe.

42. En Sal står på höje
Hindarfjæld,
udenom helt
i Ildsluer hyllet.
Den har de vise
Mestre dannet
af det lyse Guld,
af Bølgernes Glands.

43. På Fjældet kampdygtig
Kvinde sover;
over hende flagrer
den flammende Ild.
På Val hun fælded
dem, Odin ej vilde,
thi monne Ygg
med Torn hende stikke.

44. Du mægter at skue
den hjelmklædte Mø,

---

42. Bølgernes eller Strömmens Glands ɔ: Guldet.
43. Ygg ɔ: Odin. — Tornen volder hendes Sövn.

som på Vingskorne
red fra Valen.
Skjoldungeætling!
Skæbnen bestemte,
at Sigdrive ej
af Sövn må vågne."

Sigurd red efter Fåvnes Spor til hans Hule og fandt den åben; der vare Döre og Dörposter af Jern. Af Jern vare også alle Tømmerstokke i Huset, og det var gravet ned i Jorden. Der fandt Sigurd overmåde meget Guld og fyldte der to Kister. Der tog han Skrækkehjelmen og Guldbrynjen og Sværdet Hrotte og mange dyre Klenodier og belæssede Grane dermed, men Hesten vilde ikke gå, förend Sigurd steg op på dens Ryg.

---

44. Sigdrive, Sejrens Storm, et Valkyrjenavn for Brynhild.

Sangen om Sigdrive.

Sigurd red op på Hindarfjæld og vendte sig mod Syd ad Frankland til. På Fjældet så han et stort Lys, som om Ild brændte, og det skinnede op mod Himlen, men da han kom derhen, så stod der en Skjoldborg, og op af den ragede et Banner. Sigurd gik ind i Skjoldborgen og så, at der lå en Mand der og sov i fuld Rustning. Han tog först Hjelmen af hans Hoved; da så han, at det var en Kvinde. Brynjen sad fast, som om den var vokset til Kødet; da skar han med Gram fra Hovedåbningen ned igennem og således også ud gennem begge Ærmer. Da tog han Brynjen af hende; men hun vågnede, satte sig op, så Sigurd og sagde:

1. „Hvad bed Brynjen?
Hvi er jeg vågnet?
Hvo har mig løst
af de bleggrå Lænker?"

Sigurd.

„Sigmunds Sön.
(Nylig sled
i Ådsel Ravnen.)
Sigurds Sværd.“

Sigdrive.

2. „Længe jeg sov;
længe jeg slumred;
lang er Lidelsens Tid.
Odin volder,
at ej jeg mægted
de Runer at rokke.“

Sigurd satte sig ned og spurgte om hendes Navn. Hun tog da et Horn fuldt af Mjød og gav ham en Erindringsdrik.

3. „Hil dig, Dag!
Hil jer, Dags Sönner!
Hil jer, Nat og Nats Datter!
Skuer hid til os
med venlige Öjne,
og giver de siddende Sejr.

4. Hil jer, Aser!
Hil jer, Asynjer!
Hil dig, du hulde Jord!

---

1. Nylig sled i Ådsel Ravnen. Disse Ord sigte til Fåvnes Død.

Giv os to Ædlinge
Ord og Mandevid
og lægende Hånd, mens vi leve."

Hun kaldte sig Sigdrive og var en Valkyrje. Hun sagde, at to Konger kæmpede med hinanden: den ene hed Hjalmgunnar; han var dengang gammel og en udmærket Kæmpe, og Odin havde lovet ham Sejr, men:

Sigdrive.

„Den anden hed Agnar,
Ødes Broder,
han, hvem ingen
eje vilde.

Den kække Fyrste
lod vore Fjederhamme
(vi otte Søstres)
under Egen lægge.
Tolv Vintre var jeg,
om dig lyster at vide,
da Eder jeg svor
til den unge Konge.*)

Så lod jeg i Godthjod
den gamle Konge
(Hjalmgunnar hed han)
vandre til Hel.

*) Agnar gjorde sig Valkyrjerne lydige ved at røve deres Hamme og tage dem selv i Ed.

Sejr gav jeg den unge
Broder til Øde;
derved jeg vakte
Odins Vrede.

I Skatelund han stænged
mig tæt med Skjolde,
med røde og hvide,
mellem Skjoldenes Rande.
Den Mand bød han
min Sövn at bryde,
som aldrig i Verden
vidste til Frygt.

Omkring min Sal,
som mod Sönden vendte,
lod höjt han brænde
Vedets Hærger.*)
Én Helt bød han
over Ilden ride,
den, der bragte mig det Guld,
som under Fåvne gemtes."

Sigdrive fældede Hjalmgunnar i Kampen, men Odin stak hende med en Sövntorn for at hævne det og sagde, at hun aldrig siden skulde vinde Sejr i Kamp, og at hun skulde giftes. „Men jeg sagde ham, at jeg svor en Ed derimod, at jeg ikke

*) Vedets Hærger ɔ: Ilden.

vilde giftes med nogen Mand, som kunde ræddes." — Han svarer og beder hende lære sig Visdom, hvis hun havde Kundskab om alle Verdener. Sigdrive sagde:

5. „Øl jeg dig bringer,
du Brynjethings Hersker!
med Kraft og herlig
Hæder blandet.
Fuldt er det af Sange
og signende Ord,
af god Trolddom
og Gammensruner.

6. Sejrruner skal du riste,
om Sejr du vil have.
Skriv dem på Sværdets Hjalte,
somme langs Klingen,
somme nær Odden,
og nævn to Gange Ty.

7 Ølruner skal du kunne,
om du vil en andens Kvinde
göre tro mod dig, som hende tror.
På Horn skal de ristes
og på Håndens Ryg,
og „Nød" skal mærkes på Negl.

---

6. Ty — Krigsgudens Navn.
7. „Nød" ɔ: Navnet på Bogstavet N.

8. Bæger skal man signe,
se sig for mod Fare
og i Drikken lægge Løg.
Da véd jeg forvist,
at aldrig dig vorder
ménblandet Mjød.

9. Hjælpruner skal du kunne,
om hjælpe du vil
fødende Kvinder i Kvide.
I Hånd skal de ristes
og lægges rundt om Led.
Diser du bede om Bistand.

10. Brændingsruner du riste,
om du vil bjerge
Sejlheste i Sø.
På Stavn de ristes,
på Rorets Blad
og brændes med Ild i Åre.
Ej er Brænding så brat
eller Bølger så blå,
du kom dog helskindet af Hav.

11. Kvistruner skal du lære,
om Sot du vil læge
og vide at sörge for Sår.
I Bark skal de skæres,
i Skovens Træ,
hvis Løv luder mod Øst.

12. Målruner skal du kunne,
at ingen skal mægte
at lönne dig Harm med Had.
Dem du vinder,
dem du væver,
dem du sætter alle sammen,
når Mænd på Thinge
alle mødes,
at Folket Dom kan få.

13. Sindsruner skal du kunne,
om snildere du vil være
end alle andre.
Dem råded,
dem risted,
dem udtænkte Hroft
af den Drik,
som var dryppet
af Hejddrøpnes Hoved
og af Hoddrovnes Horn.

14. På Bjerget han stod
med Sværdet Brime,
havde Hjelm på Hoved.
Da mælte Mims Hoved
det förste fremvise Ord
og Sandhed sagde:

---

12. Målruner ɔ: Veltalenheds Runer.
13. Hroft ɔ: Odin.
Hejddrøpne og Hoddrovne ere Navne på Mime.
14. han ɔ: Odin.

15. „På Skjoldet er de ristede,
som står for den skinnende Gud,
på Årvaks Øre
og på Alsvins Hov,
på Hjulet, som ruller
under Rögnes Vogn,
på Slejpnes Tænder,
på Slædens Bånd,

16. På Björnens Lab
og på Brages Tunge,
på Ulvs Klør
og på Örnens Næb,
på blodige Vinger
og på Broens Ende,
på løsende Hånd
og på lindrende Spor,

17. På Glas og på Guld,
på gavnlige Smykker,
i Vin og i Øl
og på vante Sæde,
på Gungnes Odd
og på Granes Bryst,
på Nornens Negl
og på Uglens Næb."

---

15. Den skinnende Gud ɔ: Solen. — Årvak og Alsvin ɔ: Solhestene. — Rögne ɔ: Odin.
17. Gungne, Odins Spyd.

18. Alle Runer bleve afskrabede,
som vare indristede,
og blandede med den hellige Mjød
og sendte ad vide Veje.
De ere hos Aser,
de ere hos Alfer,
somme hos de vise Vaner,
somme hos Menneskenes Sönner.

19. Det er Bogruner,
det er Hjælpruner
og alle Ølruner
og dyre Trylleruner.
Hvo ej dem glemmer
og ej dem forvirrer,
han har dem til Held.
Nyd dem, om du nemmed,
til Guder forgå.

20. Nu skal du vælge,
da Valg dig bydes,
du hvasse Våbens Helt!
Vælg om Tale
eller om Tavshed du vil.
Alt ondt er af Skæbnen bestemt.“

Sigurd.

21. „Ej vil jeg fly,
om end ond er min Skæbne.
Ej blev til Fejghed jeg født.

Alle dine venlige
Råd vil jeg eje,
så længe som jeg lever.“

Sigdrive.

22. „Det er mit förste Råd,
at mod dine Frænder
du brødefri bliver,
at ej du hævner,
hvad Harm de dig volde.
Det er efter Døden bedst.

23. Det er mit andet Råd,
at Ed du ej sværger
uden slig, som er sand.
Svart skal revses,
hvo Tillid sviger.
Edbryder hades som Ulv.

24. Det er mit tredje Råd,
at ej du på Thinge
trættes med tåbelige Mænd.
Usnild Mand
taler ofte
værre Ord, end han véd.

25. Ej er det godt,
når du tier til Ordet.
Da tykkes det sandt at være sagt
eller du fejg at være født

Ilde får man høre i Huset,
når ej sit Rygte man agter.
Dræb Fornærmeren
næste Dag.
Så give du Lön for Lögn.

26. Det er mit fjerde Råd:
Bor der en falsk,
lastefuld Vølve ved Vej,
da er det bedre at gå
end Gæst at være,
om end Natten er nær.

27. Til spejdende Öje
trænge Mændenes Sönner,
når de gå kække til Kamp.
Onde Kvinder
sidde ofte ved Vej
og døve Sværd og Sind.

28. Det er mit femte Råd:
Om end fagre Brude
på Bænk du skuer,
lad ej Slægtninges Sølv
forstyrre din Sövn.
Lok ikke Kys af Kvinder.

---

28. Slægtninges Sølv —, som du nemlig kunde vinde ved Giftermål.

29. Det er mit sjette Råd:
Når Mænd i Rus
tale Ukvemsord,
skal ej du kives
med drukne Kæmper.
Vin stjæler mangens Vid.

30. Kiv og Øl
har ofte været
mangen til Mén,
somme til Bane,
somme til Skade.
Mange Ting volde Mændene ondt.

31. Det er mit syvende Råd:
Har du en Strid
med kække Kæmper,
da er det bedre
for djærve Mænd
at slås end at brændes i Bo.

32. Det er mit ottende Råd,
at for ondt du dig vogte
og frygte for falske Ord.
Dår ej Mø
eller Mands Kvinde.
Lok hende ej til Lyst.

33. Det er mit niende Råd,
at Lig du redder,

hvor du dem finder på Vej,
om de er døde af Sot
eller døde på Sø
eller døde på Val ved Våben.

34. Bad skal du lave
for dem, hvis Liv er ledet,
to deres Hænder og Hoved,
kæmme og törre ham,
för i Kiste han lægges
og byde ham sove saligt.

35. Det er mit tiende Råd,
at aldrig du tror
Ed af din Fjendes Ætling,
hvis Broders Bane du er,
eller hvis Fader du fælded.
Ulv bor i den unge Sön,
om end han er glad ved Guld.

36. Ej kan Strid
og Vrede dysses i Sövn
og Harm ej heller.
Til Vid og Våben
trænger forvist en Konge,
der fremmest skal være i Folket.

37. Det er mit ellevte Råd,
at for ondt du dig vogter
til hver Tid fra din Ven.

Længe, véd jeg,
skal Kongen ej leve;
tung er den Tvedragt, som truer."

Sigurd sagde: „Der findes ingen visere Mand, og det sværger jeg, at dig vil jeg eje, og du er efter mit Sind." Hun svarer: „Dig vil jeg helst eje, om jeg så skulde vælge blandt alle Mænd." Dette bekræftede de med Ed indbyrdes.

I Sange, som ikke ere bevarede, fortælles nu, hvorledes Dronning Grimhilds Trylledrik bringer Sigurd til at glemme Brynhild, og hvorledes hun påtager sig Gunnars Skikkelse og rider gennem Ilden om Brynhilds Borg for at fri til hende for Gunnar. Herom sige et Par bevarede Vers:

Ild flammed op,
og Jorden skælved;
den höje Lue
mod Himlen spilled.
Få af Kongens
Kæmper sig trøsted
at ride over Ilden
eller over den stige.

Sigurd Grane
slog med Sværdet;
Ilden sluktes
foran Ædlingen.
Luen sig lagde
for lovprist Helt.
Ridetöj blinked,
som Regin åtte.

Gunnar ægtede da Brynhild og Sigurd Gudrun, men da Brynhild opdagede den Svig, der var øvet, hidsede hun Gunnar til at dræbe Sigurd.

Brudstykke af en Sang om Sigurd.

Högne.

1. „Hvori har Sigurd
sig så forsyndet,
siden du Heltens
Liv vil have?“

Gunnar.

2. „Mig har Sigurd
svoret Eder,
Eder svoret
og Lögn var alt.
Han mig sveg,
mens han skulde
alle Eder
fuldtro holde.“

Högne.

3. „Brynhild har dig
i Vrede hidset
til Uret at göre
til ondt at volde.

Ej under hun Gudrun
det gode Ægteskab,
og dig hun ej under
hende selv at eje."

4. Ulv de stegte,
Orm de skar,
af Ulven gav de
Guthorm at æde,
förend de mægted
Mén at volde,
Hånd at lægge
på den vise Helt.

5. Dræbt blev Sigurd
sønden for Rhinen;
en Ravn fra Træet
råbte höjt:
„Atles Sværde
blive røde på eder;
svorne Fjender
skal Drabsmænd slå."

---

4. Eller efter en anden Tekst:
Somme tog Orme,
somme skar Ulvelig,
somme gav Guthorm
Kød af Gråben,
dertil Mundgodt
og meget andet —.

4. Gunnar og Högne hidse deres Broder Guthorm til at dræbe Sigurd.

6. Ude stod Gudrun,
   Gjukes Datter,
   og allerförst
   det Ord hun talte:
   „Hvor er nu Sigurd,
   Mændenes Styrer,
   siden mine Frænder
   forrest ride?"

7. Högne ene
   hende svared:
   „Med Sværd vi hugged
   Sigurd sönder.
   Gråhingsten hælder
   over død Drot sit Hoved."

8. Da sagde Brynhild,
   Budles Datter:
   „Vel skal I nyde
   Våben og Lande.
   Ene vilde Sigurd
   for alting råde,
   om lidt længer
   han levet havde.

9. Ej det sig sömmed,
   at så han råded
   for Gjukes Arv
   og for Goters Folk,

da Gjuke er Fader
til Sönner fem,
kamplystne Helte,
som Hær kan føre."

10. Da lo Brynhild
— det lød gennem Hallen —,
éngang lo hun
af al sin Hu:
„Længe skal I herske
over Land og Folk,
da Heltekongen
I fældet har."

11. Da sagde Gudrun,
Gjukes Datter:
„Forvist du taler
om store Ting.
Ve over Gunnar,
som Drabet voldte.
Hadefuld Hu
skal Hævn vel finde."

12. Sent var det på Aften;
meget Øl var drukket,
og munter Tale
havde Mændene ført.
Alle faldt i Sövn,
da i Seng de kom;
Gunnar ene
blandt alle våged.

13. Med Fod han stamped;
med sig selv han talte.
Derpå grunded
den sejrrige Drot,
hvad på Træet
varslet havde
Ravn og Örn,
da hjem de red.

14. Da vågned Brynhild,
Budles Datter,
den Skjoldungedis,
lidt för Dag:
„Hidser mig eller hindrer mig
— Harm er her voldet —
til min Sorg at skjule
eller at sige den ud.“

15. Alle tav de
til sådant Ord.
Få kunde fatte
Kvindens Færd,
da hun med Gråd
om den Gerning talte,
hvortil hun leende
Heltene drev.

Brynhild.

16. „Onde Drömme jeg så
i Sövne, Gunnar!

Koldt var det i Sal,
kold var min Seng,
og du, min Fyrste!
rider uden Fryd
fængslet med Lænke
i Fjendeskare.
Så skal alle
af Nivlungers Æt
kraftløst ende.
Edbrydere er I.

17. Ej mindes du, Gunnar!
for vel den Gang,
da I begge blanded
jert Blod i Sporet.
Nu har du for alt
ham ilde lönnet,
da den förste han vilde
blandt alle være.

18. Dengang sås det,
da han dristig
red til mig
for mig at begære,
hvordan Hærens Øder
forhen havde
holdt sin Ed
til den unge Konge.

---

17. — blanded Blod i Sporet ɔ: slutted Fostbroderskab.

19. Den ædle Konge
guldprydet Klinge
på Lejet mellem
os begge lagde.
Eggene vare dannede
i Ild foruden;
forinden var de hærdede
med Edderdråber."

I denne Sang er der fortalt om Sigurds Død, og her går det således til, som om de dræbte ham ude, men nogle sige, at de dræbte ham inde, sovende i sin Seng. Men de tyske Mænd sige, at de dræbte ham ude i Skoven, og således fortælles det i den gamle Sang om Gudrun, at Sigurd og Gjukes Sönner vare redne til Things, da han blev dræbt. Men det sige alle énstemmigt, at de sveg ham, da han intet anede, og sloge ham, da han lå og ikke havde sine Våben.

Förste Sang om Gudrun.

Gudrun sad over den døde Sigurd; hun græd ikke som andre Kvinder, men hun var nærved at briste af Græmmelse. Både Kvinder og Mænd kom for at trøste hende, men det var ikke let. Det fortælles, at Gudrun havde spist af Fåvnes Hjerte, og hun forstod derfor Fugletale. Dette er endnu sunget om Gudrun:

1. Dengang var Gudrun
   beredt til Døden,
   da sorgfuld hun sad
   over Sigurds Lig.
   Ej sad hun og græd
   og med Hænder slog;
   ej hun klynked
   som andre Kvinder.

2. Kloge Jarler
   til hende kom,

varligt de böjed
den hårde Vilje.
Dog kunde Gudrun
ikke græde;
så hun sörged,
som om briste hun skulde.

3. Hos sad Jarlers
ædle Hustruer,
smykkede med Guld,
ved Gudruns Side.
Hver af dem sagde
sin egen Sorg,
den bitreste, som hun
båret havde.

4. Da sagde Gjavløg,
Gjukes Søster:
„Blandt Folk over Mulde
er jeg fattigst på Glæde.
Fem Mænd jeg så
i Døden segne,
tvende Døttre,
trende Søstre,
otte Brødre.
Jeg ene lever."

---

2. De böjede varligt den hårde Vilje ɔ: at hun ikke dræbte sig selv.

5. Dog kunde Gudrun
ikke græde;
så mod var hun i Hu
over den døde Mand,
så fuld af Smerte
ved Fyrstens Ligfærd.

6. Da sagde Herborg,
Hunelands Dronning:
„Jeg har en hårdere
Harm at fortælle.
Fjærnt i Sønden
mine syv Sönner
faldt på Val
med deres Fader.

7. Med Fader og Moder
og fire Brødre
leged Vinden
på Havets Vove;
Bølgen slog
mod Skibets Planker.

8. Selv skulde jeg dem smykke,
selv dem begrave,
og selv for deres
Helfart sörge.
Alt det jeg led
i et eneste År,
og ingen talte
et Ord til Trøst.-

9. Siden jeg blev
i det samme År
fanget i Krig
og kastet i Lænker.
Hver en Morgen
måtte jeg Hersens
Hustru smykke
og Skoene binde.

10. Skinsyg var hun
og skrapt mig trued,
og med hårde
Hug hun slog mig.
Aldrig så jeg
en ædlere Herre,
og aldrig fandt jeg
en værre Frue."

11. Dog kunde Gudrun
ikke græde;
så mod var hun i Hu
over den døde Mand,
så fuld af Smerte
ved Fyrstens Ligfærd.

12. Da sagde Gullrönd,
Gjukes Datter:
„Ej du mægter,
Fostermoder!
skönt vís du er,
den unge Viv at trøste."

Ej lod hun tilhylle
Fyrstens Lig.´

13. Lagnet strøg hun
af Sigurds Legem,
vendte hans Kind
mod Gudruns Knæ:
„Se på din Elskte;
læg din Mund til hans Skæg,
som om du favnede
Fyrsten i Live.“

14. Én Gang Gudrun
end ham skued,
så Blodet, som Herskerens
Hår mon væde,
Fyrstens strålende
Öjne slukte,
Kongens Bryst
af Sværdet kløvet.

15. Gudrun tilbage
på Bolstret segned,
Lokkerne løstes,
Kinden rødmed,
Tårer som Regn
randt over Knæ.

16. Da græd Gudrun,
Gjukes Datter,

så Tårerne løb
fra Öjets Låg;
Gæssene skreg
dertil fra Gården,
de ædle Fugle,
som Møen ejed.

17. Da sagde Gullrönd,
Gjukes Datter:
„Eders var den störste
Elskov, jeg så
blandt alle Mennesker
oven Mulde.
Intet dig glæded
ude eller inde,
Søster min!
når ej hos Sigurd du var.“

18. Da sagde Gudrun,
Gjukes Datter:
„Så var min Sigurd
blandt Gjukes Sönner,
som Løget, der gror
op over Græsset,
eller den blinkende Sten,
der drages på Bånd,
som Ædelsten
over Ædlinges Skare.

19. Jeg monne Kongens
Kæmper tykkes

herligere end alle
Herjans Diser.
Nu er jeg så liden,
som Løvet er
på Buskene ofte,
thi den ædle er død.

20. For Borde jeg savner,
i Seng jeg savner
min fuldtro Fælle.
Gjukes Sönner,
Gjukes Sönner
volde min Ve,
volde deres Søsters
sorgfulde Gråd.

21. Folkets Land
I lægge øde,
thi ej I holdt
de svorne Eder.
Ej skal du, Gunnar!
Guldet nyde;
Ringene vil
dig Bane volde,
siden du Sigurd
Eder svor.

22. Ofte var Glæden
större i Gårde,
da min Sigurd
sadlede Grane,

og da de fore
til Brynhild at fri,
den usalige Kvind,
i Ulykkesstund."

23. Da sagde Brynhild,
Budles Datter:
„Aldrig hun Mand
og Börn skal eje,
som dig, Gudrun!
bød at græde
og dig imorges
Målruner gav."

24. Da sagde Gullrönd,
Gjukes Datter:
„Ti, forhadte!
med sådan Tale.
Ædlingers Norne
har altid du været.
Alle dig sky,
du Ulykkebringer!
syv Kongers
Sorgforvolder!
Mangen Kvindes
Mand du fælded."

---

23. **Brynhild taler om Gullrönd, som trøstede Gudrun för.**

25. Da sagde Brynhild,
Budles Datter:
„Atle volder
al den Vånde,
Budles Sön,
min egen Broder.

26. Da vi i Hallen
hos Hunefolket
så Slangelejets Ild
på Kongen skinne, —
for dét Syn
har jeg bødet siden;
altid det for
mit Öje stod.“

27. Ved Söjlen hun stod.
Sin Styrke hun samled.
Edder hun fnyste;
Ild i Öje
Brændte på Brynhild,
Budles Datter,
da hun skuede
Sigurds Sår.

---

26. **Slangelejets Ild ɔ: Guldet. — Atle havde drevet Brynhild til at gifte sig med Gunnar.**

Gudrun gik bort derfra til Skoven på Ødemarkerne og drog helt til Danmark og var der i syv Halvår hos Thora Hakonsdatter. Brynhild vilde ikke leve efter Sigurd; hun lod sine otte Trælle og fem Trælkvinder dræbe; så gav hun sig Banesår med et Sværd, således som det fortælles i den korte Sang om Sigurd.

Tredie Sang om Sigurd Fåvnesbane eller den korte Sang om Sigurd.

1. Fordum Sigurd
til Gjuke søgte —
den unge Völsung,
som Ormen vog.
Tro blev ham lovet
af tvende Brødre;
Eder svore
de stærke Konger.

2. En Mø de bød ham
og megen Rigdom,
Gudrun hin unge,
Datter af Gjuke.
Mangen Dag
drak og taled
den unge Sigurd
med Gjukes Sönner,

3. indtil de fore
at fri til Brynhild.
Sigurd red
sammen med dem,
den unge Völsung,
som Vejene kendte.
Hans Hustru hun var,
hvis Skæbnen det vilde.

4. Den sydlandske Helt
lagde et draget Sværd,
med Runer mærket,
mellem dem begge.
Ej han kyssed
den fagre Kvinde.
Ej tog Ædlingen
Møen i Arm.
Den væne for Gjukes
Sön han vogted.

5. Ej hun vidste
i ondt sig skyldig;
ved ingen Brøde
hun Skæbnen æsked;
ej Skændsel der var
eller tyktes at være,
men strenge Norner
for Skæbnen råded.

6. Ene sad hun ude
ved Aftentide,
og brat hun Ordet
ud mon tale:
„Sigurd den unge,
herlige Ædling,
ham vil jeg favne
eller hungre ihjel.

7. Et Ord jeg mælte;
Anger mig griber;
Gudrun er hans Hustru,
og jeg er Gunnars.
Lede Norner
bød os længe at lide.“

8. Ofte går hun ud
fyldt med ondt,
med Is og Jökler,
hver en Aften,
når Sigurd og Gudrun
gå til Senge,
når sin Hustru Sigurd,
den hunske Konge,
i Lagnet svøber,
til Elskov længes.

---

8. Is og Jökler betegner det vilde i hendes Sind.

9. „Ej fik jeg min Vilje,
ej Manden, jeg elsker.
Min Glæde jeg søger
i grumme Tanker.“

10. Af slig Harm
til Drab hun hidses:
„Du skal, Gunnar!
ganske glemme
alt mit Land
og mig selv tillige.
Ej kan jeg leve
og med Ædlingen glædes.

11. Atter jeg går
til mit gamle Hjem;
til mine Slægtninge
vil jeg søge.
Der vil jeg sidde
og stedse sove,
hvis du ej Sigurds
Bane volder
og selv bliver ypperst
blandt Konger alle.

12. Lad Sönnen fare
sammen med Faderen.
Ej skal den unge
Ulv man føde.

For hvilken Mand
monne Hævnen være
lettere at sone,
når Sönnen lever?"

13. Vred blev Gunnar
og sænked sit Hoved;
hele Dagen han sad
mörk i Sinde.
Rådvild var han;
ej han vidste,
hvad der sömmed
sig at göre,
hvad der blev nu
bedst at göre,
da han vidste,
at han Völsungen misted,
og at han Sigurd
hårdt vilde savne.

14. Længe i Tvivl
han sad og tænkte:
Ej det var
en ønskelig Færd,
at Kvinder forlod
deres Kongerige.
Om Råd han bad
sin Broder Högne;
i ham en fuldtro
Ven han havde.

15. „Brynhild ene
er mig ypperst af alle,
Budles Datter,
den bedste blandt Kvinder.
För jeg lade
vil mit Liv
end jeg Kvindens
Skatte vil øde.

16. Med Svig vil vi rane
Fyrstens Rigdom.
Godt er det at råde
for Rhinens Malm,
at leve i Glæde
og Gods at eje,
at sidde i Ro
og være sæl."

17. Gav da Högne
ham til Gensvar:
„Ej det sömmer sig os
sligt at göre,
med Sværd at bryde
svorne Eder,
svorne Eder
og givne Ord.

18. Ej leve over Mulde
lykkeligere Mænd,

---

16. Rhinens Malm ɔ: Guldet.

sålænge vi fire
for Folket råde,
og han, den hunske
Hærfyrste, lever;
ej er der större
Slægt på Jorden.

19. Kan vel vi fostre
vore Sönner fem,
da kan end vi øge
den ædle Æt.
Vel jeg véd,
hvad der volder alt;
forvist er det Brynhilds
vilde Klager."

Gunnar.

20. „Guthorm vil vi
Til Gerningen drive,
vor yngre Broder;
ej vís han er.
Ej har han Del i
de svorne Eder,
de svorne Eder
og givne Ord."

21. Let var det at ægge
den vilde Yngling.
Sværdet stod
i Sigurds Hjerte.

22. Helten i Salen
hævne sig vilde;
Våbnet han kasted
efter den vilde Yngling.
Fra Kongens Hånd
flöj med Kraft
Grams blinkende Jern
ind i Guthorms Side.

23. Fjenden i tvende
Stykker faldt.
Hænderne gik én Vej
og med dem Hovdet;
Føddernes Del
baglæns faldt.

24. Gudrun sov
i sin Seng
uden Sorg
ved Sigurds Side.
Gudrun vågned
glædeberøvet,
da hun svømmed
i Sigurds Blod.

25. Så svart hun slog
sine Hænder sammen,

---

22. **Gram er Sværdets Navn.**

at den stærke Helt
sig i Sengen rejste:
„Ej må du, Gudrun!
græde så vildt,
du unge Brud!
Dine Brødre leve.

26. Endnu er
for ung min Arving;
ej kan han fjærnes
af Fjendegård;
men dem selv
til Sorg og Skam
vorder de Råd,
som nys de råded.

27. Om end syv du føder,
skal med dem ej siden
til Thinge en sådan
Søstersön ride.
Fuldtvel jeg véd,
hvordan det går;
Brynhild ene
alt ondt har voldet.

28. Møen mig elsked
fremfor alle Mænd,
men ej mod Gunnar
jeg Uret gjorde.

Jeg vogted Slægtningers Ret
og svorne Eder.
Med Uret blev jeg kaldet
hans Kvindes Ven.“

29. Kvinden dåned;
Kongen døde.
Så svart i Sorg
sine Hænder hun slog,
så Bægrene klang
i Hallens Krog,
og Gæssene skreg
dertil fra Gården.

30. Da lo Brynhild,
Budles Datter;
éngang lo hun
af al sin Hu,
da hun til sit Leje
hørte lyde
Gjukes Datters
gjaldende Gråd.

31. Da sagde Gunnar,
Fyrsternes Drot:
„Ej du ler
lystig i Hal,
fordi Held dig varsles,
hævnlystne Kvinde!

Hvorfor svinder
din skære Farve?
Du Rædslers Volder!
Til Død er du viet.

32. Du var fremfor alle
Kvinder værdig
til at vi sloge Atle
for dine Öjne,
så du så din Broders
rindende Sår
og kunde forbinde
de blødende Vunder."

Brynhild.

33. „Dit Mod laster ingen,
du har myrdet nok,
men lidet Atle
din Trudsel agter.
Han skal leve
længst af jer begge
og altid være
stærkest af eder.

34. Jeg siger dig, Gunnar!
og selv du det véd,
hvordan fra först
I ondt har voldet.

Ung jeg var
og uden Kummer,
rig på Gods,
i min Broders Gård.

35. Ej jeg vilde,
at Mand mig ejed,
för I Gjukunger
red i Gårde.
Trende Konger
på Traverne sad;
gid aldrig did
de dragne vare.

36. Til mig ene
Atle sagde,
at aldrig Skattene
skifte han vilde,
hverken Guld eller Gods,
når ej jeg mig gifted,
ingen Del
af mit arvede Gods,
som han i min Ungdom
gav mig at eje,
som han i min Ungdom
af Skatten mig yded.

37. Uvis forsand
i Sind jeg var,
om på Val jeg skulde fælde
Kæmpernes Flok,

vældig i Brynje
for min Broders Skyld.
Det blev da vel
bekendt i Verden,
mangen Mand
til megen Kummer.

38. Sådan blev vor
Fred da sluttet.
Bedre mig tyktes
Rigdom at tage
og Sigurds Söns
røde Ringe.
Ej anden Mands
Skatte jeg ønsked.

39. Min Kærlighed gav jeg
til Folkets Konge,
som guldsmykt sad
på Granes Bove;
ej var han eder
lig af Öjne,
og ej af Legem
han jer ligned.
Dog tykkes I,
at I Konger ere.

40. Én jeg elsked
og ingen anden;

37. **Hun vidste ikke, om hun atter skulde blive Valkyrje elle gifte sig. — Det blev da vel bekendt ɔ: hendes Valg.**

ej havde Valkyrjen
vekslende Sind.
Alt det skal siden
Atle fornemme,
når han snart
min Helfart spörger.

41. Ej skal Hustru,
letsindig i Hu,
leve med en andens
Mand sit Liv.
Da får jeg Hævn
for al min Harm."

42. Op stod Gunnar,
Hirdens Høvding;
om Hustruens Hals
sine Hænder han lagde.
Alle de søgte
og hver og én
med venlig Hu
hendes Vilje at böje.

43. Fra Hals hun vristed
hver, som hende bad;
ej lod hun sig lokke
fra den lange Rejse. —
Om Råd han bad
sin Broder Högne;
i ham en fuldtro
Ven han havde.

44. „Alle vore Mænd,
både mine og dine,
skal i Salen gå
— stor er Trangen —,
om de kan hindre
min Hustrus Helfart,
til med Tiden
Tøven kommer.
For hvad der skal ske
må da Skæbnen råde.“

45. Högne gav
sådant Gensvar:
„Ingen hende råde
fra den lange Rejse,
og gid hun aldrig
atter må fødes!
Til Mén hun fødtes
af Moders Skød,
skabt for altid
ondt at stifte
og Sorg hel mangen
Mand at volde.“

46. Tungsindig Gunnar
Talen stansed,
gik did, hvor Brynhild
Skattene delte.
Hun så om al sin
Ejendom samlet

griske Trælkvinder,
Salens Terner.

47. Guldbrynjen drog hun på
— på godt hun ej tænkte —,
för hun i Sværdets
Egge sig styrted.
Ned til Siden
sank hun på Bolstret.
Såret af Sværdet
slige Ord hun sagde:

48. „Går nu med mig,
alle, som Guld
og mindre Gaver
af mig vil tage!
Hver jeg giver
et gyldent Halsbånd,
Broderi og Lagen
og lyse Klæder.“

49. Alle tav.
På Råd de tænkte.
Alle tilsammen
svared sålunde:
„Skönt efter Gods vi længes,
vil vort Liv vi beholde.
For Terner det sig sömmer
sig anstændig at te.“

---

48. Går med mig — nemlig i Døden.

50. Endelig sagde
den unge, linklædte
Kvinde de Ord,
hun i Tanken ejed:
„Ej vil jeg, at Manden
uvillig og nødig
for min Skyld
sit Liv skal miste.

51. På eders Ben
skal engang brænde
mindre Rigdom
og Menjes Mel,
når Helvej I gå
for mig at gæste.

52. Sæt dig, Gunnar!
Jeg dig siger,
at ej længe lever
din lyse Brud.
Med jert Skib det dog ej
på Havet er ude,
om jeg end lader
nu mit Liv.

53. Gudrun vil forsones
snarere, end du tror.

---

51. Menjes Mel ɔ: Guld.
52. Det er ej ude med jert Skib ɔ: I kan endnu have Lykke.

Den berömte Kvinde
skal hos Kongen
have tunge Minder
efter Mandens Død.

54\. Der fødes en Mø,
født af sin Moder;
Svanhild vorder
hvidere endnu
end den skære Dag,
end Solens Stråle.

55\. Gudrun vil en ædel
Kæmpe du give;
Mén skal hun volde
hel mange Mænd.
Ej vil hun gerne
med Helten giftes;
Atle skal have
hende i Eje,
Budles Sön,
min egen Broder.

56\. Vel jeg mindes,
hvormeget jeg led,
da I mig sveg
med Svig så såre;
Lykkeberøvet
var jeg i Livet.

57. Oddrun ønske
du vil at eje,
men Atle sit Minde
ej vil give.
Ilön skal Elskov
I dog øve;
hun skal dig elske,
som selv jeg det skulde,
om gunstig Skæbne
os var givet.

58. Ondt vil Atle
mod dig øve,
lukke dig inde
i Ormegård.

59. Ej skal lange
Tider lide,
för Atle sover
Dødens Sövn;
Lykken han mister
og hans Sönner Livet.
Gram er ham den,
som deler hans Leje;
Gudrun svinger
det skarpe Sværd.

60. Det sömmed sig bedre
vor Søster Gudrun
sin förste Mand
i Døden at følge,

om gode Mænd
gav hende Råd,
og Sind hun ejed
som en af os.

61. Langsomt mæler jeg nu:
ej hun miste
skal sit Liv
for Slægtninges Skyld.
Höje Bølger
skal hende hæve
did, hvor Jonakr
Landet ejer.

62. Der avler hun Börn,
Arvetagere,
Arvetagere,
Jonakrs Sönner.
Svanhild hun bort
af Landet sender,
hendes og Sigurds
skönne Datter.

63. Bikkes Råd
monne hende bide;
Jammer vil hende
Jörmunrek volde.
Da er uddød
Sigurds Æt;

da kan Gudrun
end mere græde.

64. Én Bön
vil jeg dig bede;
det være min sidste
Bön i Verden:
Lad slig en Borg
på Sletten bredes,
at der er lige
langt mellem alle
os, som med Sigurd
i Døden segned.

65. Tjæld så den Borg
med Tæpper og Skjolde,
med prægtigt Lagen
og mange Lig;
ved min Side den hunske
Helt I brænde.

66. Brænd ved den ædles
anden Side
mine prude Svende;
pryd dem med Kæder.
Læg to ved vort Hoved
og tvende Høge.
Så er alt
tilbørligt ordnet.

67. Mellem os skal end ligge
det ringprydede Malm,
det hvasse Jern,
just som det lå,
da i én Seng
vi begge steg,
og da vi nævntes
Ægtefæller.

68. Valhals prægtige
guldstrålende Porte
skal ej lukkes med Klang
bag Kongens Hæl,
når mine Folk
følge ham heden.
Ej skal vi fare
med fattigt Følge.

69. Thi fem Trælkvinder
skal med ham fare,
otte Tjenere
af ædel Byrd,
alt mit Tyende
og min fædrene Arv,
som Budle gav
sit Barn i Eje.

70. Meget har jeg talt;
mere vilde jeg tale,

hvis Sværdet gav mig mere
Tid til at mæle.
Min Stemme svigter;
Sårene svulme.
Sandt har jeg talet.
Nu er det sluttet."

Brynhilds Helfart.

Efter Brynhilds Død blev der gjort tvende Bål, det ene for Sigurd, og det brændte först, men Brynhild blev brændt på det andet, og hun var i den Vogn, som var tjældet med prægtige Tæpper. Det er fortalt, at Brynhild agede på Vognen ad Vejen til Hel og kørte over en Gård, hvor en Gyge boede Gygen sagde:

1. „Ej skal du
så dristigt age
gennem mine
stensatte Gårde.
Bedre det var
om Tæpper du væved,
end at du løber
efter en andens Mand.

2. Hvad kommer du
fra Valland at søge
i mine Huse?
hæsblæsende Kvinde!

Mandeblod har du
af Hænderne tvættet,
om du vil vide det,
guldsmykte Viv!“

Brynhild.

3. „Bebrejd mig ej,
du, som bor i Stenen,
at med jeg var,
hvor Vikinger kæmped.
Af os to
agtes jeg vel ypperst
af hver, som kender
vel til begge.“

Gygen.

4. „Du blev, Brynhild!
Budles Datter!
til værste Lykke
født til Verden.
Ondt du voldte
Gjukes Afkom;
Ædlinges Hjem
har du lagt øde.“

Brynhild.

5. „Fra Vognen skal
den vise fortælle
uvís Kvinde,
om hun ønsker at høre,

hvordan Gjukes Sönner
sligt mig voldte,
at min Elsker jeg misted,
og min Ed jeg brød.

6. I de klingende Dale
kaldte mig alle,
som hist mig kendte,
den hjelmklædte Hild.

7. På Grane red
den gavmilde Fyrste
til min Foster-
faders Rige.
Ene han tyktes
ypperst blandt alle,
den danske Viking,
i Drottens Hird.

8. Kærligt sov vi
i samme Seng,
som om Broder
og Søster vi vare.
I otte Nætter
ingen mægted
sin Arm at lægge
om den anden.

---

6. Hun boede i Hlymdale, de klingende lydende Dale, hos sin Fosterfader, Kong Hejme.

9. Gudrun mig lasted,
Gjukes Datter,
fordi jeg i Sigurds
Arm havde sovet.
Da fik jeg at vide,
hvad nødig jeg vilde,
at med Svig med Gunnar
gift jeg blev.

10. Altfor længe
til liden Lykke
fødes Karle
og Kvinder til Live.
Nu skulle vi to,
jeg og Sigurd,
leve sammen. —
Synk, du Gyge!"

Nivlungernes Drab.

Gunnar og Högne toge da alt Guldet, Fåvnes Arv. Der var dengang Ufred imellem Gjukungerne og Atle; han anså Gjukungerne for skyldige i Brynhilds Død. Det skulde da være Forlig, at de skulde give ham Gudrun til Ægte. De gave hende en Glemselsdrik at drikke, förend hun gav sit ja til at giftes med Atle. Atles Sönner vare Erp og Ejtil, men Svanhild var Sigurds og Gudruns Datter. Kong Atle bød Gunnar og Högne hjem til sig og sendte Vinge eller Knevröd efter dem. Gudrun kendte hans Rænker og sendte dem Bud med Runer, at de ikke skulde komme, og til Tegn sendte hun Högne Ringen Andvareseje og bandt et Ulvehår i den. Gudrun havde friet til Oddrun, Atles Søster, men fik hende ikke. Han fik da Glømvör, men Högne havde Kostbera til Kone; deres Sönner vare Solar og Snævar og Gjuke. Men da Gjukungerne kom til Atle, da bad Gudrun sine Sönner

om at bede for Gjukungernes Liv, men de vilde ikke. Hjertet blev skåret ud af Högne, og Gunnar sattes i en Ormegård; han slog Harpen og dyssede Ormene i Sövn, men en Slange stak ham i Leveren.

Den anden eller den gamle Sang om Gudrun.

Kong Thjodrek var hos Atle og havde der mistet så godt som alle sine Mænd. Thjodrek og Gudrun klagede indbyrdes deres Sag for hinanden. Hun kvad og sagde til ham:

1. „Mø jeg var.
   Min ædle Moder
   i Bure mig fostred.
   Mine Brødre jeg elsked,
   indtil Gjuke
   med Guld mig pryded,
   med Guld mig pryded
   og gav mig til Sigurd.

2. Sådan var Sigurd
   blandt Gjukes Sönner,
   som det grönne Løg,
   der over Græsset vokser,

som höjbenet Hjort
over de hurtige Dyr,
som glorødt Guld
over Sølvet det grå.

3. Ej mine Brødre
monne mig unde,
at jeg ejed en Mand,
der var ypperst af alle.
Ej kunde de sove
og om Sager tale,
för de fik Sigurd
slagen til Døde.

4. Grane løb til Thinge.
Et Gny blev hørt.
Ej kom Sigurd
selv til Møde.
Stænkede med Blod
var de sadlede Heste;
mødige var de redne
under Morderne.

5. Grædende gik jeg
med Grane at tale,
våd om Kind,
vilde alting vide.
Grane sænked
sit Hoved mod Græsset.
Hesten vidste,
at dens Herre ej leved.

6. Længe var jeg rådvild,
længe jeg tvivled,
för jeg Folkets Herre
om Helten spurgte.

7. Gunnar sit Hoved
sænked, men Högne
meldte om Sigurds
svare Drab:
„Fældet ligger
hinsides Floden
Guthorms Bane,
givet til Ulve.

8. Søg du efter Sigurd
på søndre Veje;
ret skal du da høre
Ravne skrige,
Örne skrige,
glade ved Æde,
Ulve tude
om din Ægtemands Lig.“

9. „Hvi vil du, Högne!
sådan Harm
sige til mig
sörgende Kvinde?
Gid Ravne slide
dit Hjerte sønder

vidt over Lande,
så du ej lever blandt Mænd."

10. Da sagde Högne
— kun den Gang gjorde
den store Sorg
ham gram i Sind —:
„Det volder dig, Gudrun!
end mere Gråd,
når Ravne slide
mit Hjerte sønder."

11. Ene gik jeg bort,
da vi Ord havde skiftet,
at samle, hvad Ulve
i Skoven levned.
Ej jeg hulked,
ej slog jeg med Hænder,
ej jeg jamred
som andre Kvinder,
da i Kval jeg sad
over Sigurds Lig.

12. Natten mig tyktes
mörk som Næ,
da jeg sörgende
sad over Sigurd.
Ulvene tyktes mig
allerbedst,

om det dem lysted
mit Liv at røve.
Gid jeg var brændt
som Birkens Ved.

13. Fra Fjældet jeg fór
fem samfulde Dage,
til jeg kendte Halvs
höje Hal.
Der sad jeg med Thora
i Halvår syv,
hist i Danmark,
hos Hakons Datter.

14. Med Guld hun syede
mig til Gammen
sydlandske Sale
og danske Svaner.
Vi syede med Kunst,
hvordan Kæmperne leged;
med Nål vi maled
Kongens Mænd,

15. røde Skjolde,
Sværdenes Svingere,
hjelmdækte Huner,
Heltens Følge.
Sigmunds Skibe
skred fra Lande.

---

14. Svaner. Dermed menes vel Skibe.

Guldhoveder stod
på udskårne Stavne.

16. På Tæppe vi syed
de tappres Kamp,
Sigars og Siggejrs,
sønder i Fyen.
Da spurgte Grimhild,
den gotiske Kvinde,
hvad jeg havde
for Tanker i Hu.

17. Sin Væv hun kasted
og kaldte sine Sönner;
med ivrig Hast
hun spurgte dem alle,
hvo der vilde til Søstren
for Sönnen bøde
eller for den slagne
Sigurd give Bod.

18. Gerne Gunnar
Guld vilde give;
Högne vilde Bod
for Brøden byde.
Grimhild spurgte,
hvo der vilde gå
Ganger at sadle,
Vogn at styre,

(Hest at ride,
med Høg at jage,
Pile at skyde
fra spændig Bue).

19. Valdar den danske,
dertil Jarislejv
og endnu Ejmod
og Jarisskare
skrede da ind
som Konger at skue.
Langbards Kæmper
havde røde Kjortler,
smykkede Brynjer,
støbte Hjælme,
Sværd ved Lænd,
lysbrunt Hår.

20. Da monne de byde mig
dyre Smykker,
dyre Smykker
og smigrende Ord,
om jeg vilde give dem
Fred og Glemsel
af al min Sorg,
men jeg trode dem ej.

---

18. De fire sidste Linjer ere måske fejlagtig indsatte her.

21. Grimhild bød mig
det fulde Bæger.
Det var koldt og bittert.
Da glemte jeg min Kummer.
Drikken var øget
med Jordens Urkraft,
med iskold Sø
og med sonende Blod.

22. Ristede i Hornet
var alskens Runer;
røde var de,
ej kunde jeg dem råde:
den lange Lyngorm
fra Haddingers Land.
uskåret Ax,
Udyrs Tarme.

23. Meget ondt
var i det Øl,
al Slags Plantesaft,
brændte Agern,
Sod fra Arnen,
vaskede Indvolde,
kogt Lever af Svin
for Strid at dysse.

24. Af Bægret jeg drak,
og brat jeg glemte

i Salen Fyrsten.
som var segnet for Jernet.
Trende Konger
for mig knælte,
og Grimhild til mig
sådan talte:

25. „Jeg giver dig, Gudrun!
Guld at tage
og fuldtop af Gods
efter din Faders Død,
røde Ringe,
rige Tæpper
og Hlödves Haller
efter den faldne Helt,

26. hunske Kvinder.
som kunstigt væve
og virke fagert i Guld,
så at det Gammen dig tykkes.
Ene skal du råde
for Budles Rigdom;
prydet med Guld
skal du gives til Atle.“

27. „Ej jeg agter
en Mand at ægte,
ej heller Brynhilds
Broder at eje.

---

25. **Hlødves Rigdom var i Gjukungernes Eje.**

Ej sömmer det mig
med Budles Sön
Ætten at øge
og Livet at elske."

Grimhild.

28. „Ej må du gengælde
ondt med ondt,
skönt vi Ve
voldet dig have.
Lad du nu,
som om begge leved,
Sigurd og Sigmund,
når Sönner du føder."

29. „Ej kan jeg, Grimhild!
juble i Glæde
eller håbe atter
en Helt at ægte,
siden Ligenes Æder,
Ulven, og Ravnen
grådig suged
Sigurds Hjerteblod."

Grimhild.

30. „Den ædleste i Slægt
af alle Konger,
den ypperste Fyrste
har jeg fundet.

Ham skal du eje
til Livets Ende,
men mandløs være,
hvis du dig vægrer."

31. „Ej skal du byde
mig så ivrigt
sådan Slægt,
som er svanger med Men.
Atle vil Gunnar
med ondt forfølge
og udrive Helten
Högnes Hjerte.
Ilter han
til Sværdlegen iler,
men ej jeg helmer,
för hans Liv jeg øder."

32. Grædende tog
Grimhild til Orde
(hun tænkte på Sönnernes
tunge Skæbne,
på ondt, som skulde
hendes Afkom ramme):

33. „Lande jeg dig giver
og gæve Mænds Følge,
Vinbjörg og Valbjörg,
om så du vil.
Til din Død du det eje
med Glæde, min Datter."

34. „Så vil jeg kåre
denne Konge
efter eders Råd,
skönt ej jeg det ønsker.
Ej får jeg Glæde
af Ægtemanden;
mine Brødres Skæbne
vil ej Börnene frelse.“

35. Siden sås Mænd
tilhest at sidde;
de vælske Kvinder
løftes på Vogne.
Syv Dage red vi
gennem Landet det svale;
syv Dage Havets
Bølger vi sloge;
i de følgende syv
op i Landet vi steg.

36. Brat monne Vogterne
på Borgen den höje
lukke Gitteret op,
för i Gården vi red.

---

37. Atle mig vakte;
jeg tyktes mig være
tung i Sind
over Slægtninges Død.

Atle.

38. „Nys mig vække
Norner af Sövne;“
(om den onde Spådom
spörge han mig vilde)
„du tyktes mig, Gudrun,
Gjukes Datter!
et forgiftet Sværd
i mit Hjerte at støde.“

39. „Ild det betyder,
når om Jern man drömmer,
Overmod og Vellyst,
når om Kvindes Vrede.
For det onde skal jeg
ved Ild dig helbrede,
lindre og læge,
om end led du mig er.“

Atle.

40. „Mig tyktes i Gården
de voksne Grene
at ligge på Jorden
(lidet det mig hued),
revne op med Rode,
røde af Blod.
De bares hen på Bænkene;
man bød mig dem tygge.

41. Mig tyktes Høgene
mig af Hænde at flyve;
Æde de ej havde;
til Helhejm de flöj.
Jeg tyktes mig deres Hjerter
med Honning at tygge;
af Blod de svulmed.
Sorg var i mit Sind.

42. Mig tyktes Hundene
mig af Hænde at fare.
Ej gøede de höjt,
men hyled ilde.
Mig tyktes, deres Legem
til Lig var vordet.
Nødtvungen Lig
nyde jeg måtte."

43. „Mænd skal om Fangst
af Fiske tale;
Hvidlingers Hoved
hugge de af.
Lidt för Dag
deres Dræt de fortære,
men med få Nætters
Frist skal de dø."

---

43. Atles Drömme indeholde et Varsel om den Død, der vil blive hans Sönner til Del. Gudrun søger ved dunkle Tydninger at lede hans Tanke andetsteds hen.

Atle.

44. „Så tyktes jeg mig at ligge
trodsig på Lejet.
Fj vilde jeg sove.
Det mindes jeg vel.“

---

43. Dette Vers er kun et Brudstykke. Atle fortæller endnu en Dröm.

Tredje Sang om Gudrun.

Herkja hed en af Atles Trælkvinder, som havde været hans Frille. Hun fortalte Atle, at hun havde set Thjodrek og Gudrun sammen. Atle var da meget misfornöjet. Da sagde Gudrun:

1. „Hvad skader dig, Atle,
Budles Sön?
Du er lidet glad.
Hvi ler du aldrig?
Bedre vilde det tykkes
de bolde Jarler,
om med Mænd du talte
og til mig du så."

Atle.

2. „Det ærgrer mig, Gudrun!
Gjukes Datter!
hvad Herkja mig her
i Hallen sagde,

13*

at du og Thjodrek
under Taget sov,
og at I lystne
i Lagen jer svøbte."

Gudrun.

3. „Om alt det vil jeg
dig Eder sværge
ved den hellige
hvide Sten,
at ej jeg tilstod
Thjodrek det,
som ej Mand og ej Viv
vel måtte øve.

4. Én Gang har jeg
hans Hals omfattet,
den ædle Helts,
Hærenes Herskers.
Andre Tanker
lå os på Sinde,
da vi kummerfulde to
talte fortroligt.

5. Her kom Thjodrek
med tredive Mænd;
af alle de tredive
ej en eneste lever.

Du slog mine Brødre
og de brynjeklædte Kæmper;
du slog dertil
mine Slægtninge alle.

6. Ej kommer nu Gunnar;
ej kalder jeg Högne;
ej ser jeg de kære
Brødre siden.
Med Sværd vilde Högne
hævne den Skændsel;
nu må jeg selv
den Spe vise bort.

7. Send Bud efter de sydlandske
Saksers Konge.
Han vie kan
den sydende Kedel."

8. Syvhundred Mænd
ind i Salen skrede,
för Kongens Viv
i Kedlen greb.

9. Brat hendes hvide
Hånd greb til Bunds,
og op hun tog

---

8. Gudrun beviser sin Uskyldighed ved at tage den hellige Sten op af en Kedel med sydende Vand.

de ædle Stene.
„Ser nu, I Mænd!
Skyldfri er jeg vorden.
Hellig er Kendelsen!
Se! Kedlen syder.“

10. Da lo Herskerens
Hu i Brystet,
da han Gudruns Hænder
hele så.
„Nu skal Kvinden
til Kedlen gå,
hun, som Gudrun
for Gerningen sigted.“

11. Ingen så Ynk,
som ej monne se,
hvorledes Herkjas
Hænder svedes.
De førte Møen ud
i den fule Mose.
Så tog Gudrun
Straf for sin Harm.

Oddruns Klage.

En Konge hed Hejdrek; hans Datter hed Borgny. Vilmund hed hendes Elsker. Hun kunde ikke føde, förend Oddrun, Atles Søster, kom. Hun havde været Gunnar Gjukesöns Elskede. Om denne Fortælling synges her:

1. Jeg hørte sige
i gamle Sagaer,
hvorledes Møen kom
til Morgenland.
Ingen på Jorden
kunde hjælpe
med Råd eller Dåd
Hejdreks Datter.

2. Det spurgte Oddrun,
Atles Søster,
at Møen led af
megen Sygdom.

Af Stald hun trak
den bidslede Traver
og lagde Sadlen
på den sorte.

3. Lod hun Hesten jage
over jevne Muldvej,
til hun kom til den höje,
knejsende Hal.
Sadlen hun tog
af den trætte Ganger;
ind hun gik
op gennem Salen,
og förat hun talte
følgende Ord:

4. „Hvilke Sagn
siges nu her?
Hvad nyt høres
i Hunaland?“

En Terne.

„Her ligger Borgny
helt værkbruden,
din Veninde, Oddrun!
Il du til Hjælp.“

Oddrun.

5. „Hvilken Hersker
har Skammen voldet?

Hvi har Borgny
så brat en Sot?"

Ternen.

„Vilmund hedder
Kongernes Ven.
Han lå hos Møen
i Lagnet det varme
fem hele Vintre.
For sin Fader hun det skjulte."

6. Ikke de mælte
mer med hinanden.
Mild hun sig satte
ved Møens Knæ.
Mægtigt sang Oddrun,
stærkt sang Oddrun
tryllende Ord
over Borgny.

7. Da kunde Svend og Mø
Muldvej betræde,
de glade Börn
af Högnes Bane.
Da mælte Møen,
som var mat til Døden,

---

7. **Svend og Mø ɔ: Börnene, som Borgny føder. Högnes Bane er Vilmund, der må have dræbt en Mand ved Navn Högne, der er forskellig fra Gunnars Broder.**

så at för hun intet
Ord monne tale:

8. „Så hjælpe dig alle
hulde Ånder,
Frigg og Frøja
og flere Guder,
som du nu fjærned mig
Fare af Hænde.“

Oddrun.

9. „Ej har jeg derfor
ydet dig Hjælp,
fordi du var
værdig til Hjælpen.
Jeg lovede og holdt
det Løfte, jeg har givet,
at hjælpe jeg vilde
allevegne.
Det loved jeg, da Ædlinge
Arven skifted.“

Borgny.

10. „Gal er du, Oddrun!
uden Samling,
siden du siger mig
sligt i Vrede.

Jeg har fulgt dig
som Ven på Jorden,
som om vi var Börn
af tvende Brødre.“

Oddrun.

11. „End jeg mindes,
hvad du mælte en Aften,
da jeg for Gunnar
Gildet beredte:
at ingen Mø
uden jeg
siden turde vove
sådan Gerning.“

12. Da satte hun sig ned,
den sörgende Kvinde;
af Kummer tynget
hun talte om sin Nød:

13. „Jeg fostredes op
i Fyrstesal
efter Folkets Råd;
de fleste mig elsked.
Der nød jeg min Ungdom
og mit fædrene Eje
ikkun fem Vintre,
mens min Fader leved.

14. Sådan talte
for sidste Gang
den mødige Drot
för i Døden han segned:
han bød dem give mig
Guldet det røde
og at sende mig sydpå
til Grimhilds Sön.

15. Hjelmklædt bød han
Brynhild vorde;
Valens Mø
skulde hun være.
Han sagde, at ingen
ypperligere Mø
i Verden leved,
om i Live hun blev.

16. Brynhild vævede
Tæpper i Bure;
Folk og Lande
om hende lå.
Jord og höjen
Himmel döned,
da Fåvnes Bane
Borgen skued.

17. Vel blev da hugget
med det vælske Sværd,

og Borgen blev brudt,
som Brynhild ejed.
Ej vared det længe —
kun en liden Stund,
da havde hun skuet
den hele Svig.

18. Hård forsand
var Hævnen, hun tog;
fuldtop af Modgang
fik vi alle.
Det Sagn mon fare
til alle Folk,
at i Døden hun sank
ved Sigurds Side.

19. Den ædle Gunnars,
Ringenes Givers
Brud blev jeg
i Brynhilds Sted.

20. Da bød de Atle,
min ædle Broder,
røde Ringe
og rige Bøder.
For mig bød end Gunnar
af Gårde femten

---

18. Den hele Svig — nemlig, at Sigurd havde påtaget sig Gunnars Skikkelse.

og Granes Byrde,
om det tyktes ham godt.

21. Men Atle svared,
at aldrig han vilde
brudsælge sin Søster
til Gjukes Sön.
Dog mægted vi ej
vor Elskov at tvinge;
til den ringbrydende Helt
mit Hoved jeg læned.

22. Da sagde mange
Slægtninge mine,
at os de så
i Elskov sammen,
men Atle sagde,
at ej jeg monne
synde i sligt
og Skam forskylde.

23. Aldrig skulde Mand
for anden borge
i sligt, hvor ene
Elskov råder.

24. Sendte da Atle
Svendene sine

---

20. Granes Byrde ɔ: Guld.

gennem mörke Skov
for mig at belure.
Brat de da kom,
hvor ej komme de skulde,
da vi to bredte
ét Lagen for begge.

25. Svendene røde
Ringe vi bød,
at ej de skulde
til Atle det sige.
Dog de ilte
til Atle med Budet;
hurtig de skyndte
sig til Huse.

26. Dog for Gudrun
Tingen de dulgte,
skönt hun var nærmest
til alt at høre.

27. Under guldskode Hove
hørtes det döne,
da Gjukes Arvinger
red i Gårde.
Hjertet skar de
ud af Högne
og satte den anden
i Ormegård.

28. Endnu var jeg faret
end en Gang
til Gejrmunds Bo
Gilde at berede.
Den vise Hersker
monne Harpen slå.
Det da vented
den ætstore Drot,
at jeg min Elsker
til Hjælp skulde komme.

29. Fra Læsø jeg kunde
Lyden høre,
hvordan Strengene toned
med smertelig Klang.
Da bød jeg mine Terner
sig brat at berede;
Fyrstens Liv
frelse jeg vilde.

30. Snekken vi lod
over Søen flyde,
til jeg skuede alle
Atles Gårde.

---

28. Oddrun er hos Gejrmund på Læsø, og helt derhen hører hun Gunnars Harpeslag.

Om disse Begivenheder tales i de følgende Sange.

31. Der kom Atles
usle Søster
snigende ud —
gid Sot hende tære! —
og grov sig ind
til Gunnars Hjerte.
Ej kunde jeg frelse
den ædle Helt.

32. Ofte, du guldsmykte
Mø! jeg undres,
at end jeg kan
eje Livet,
jeg, som elsked
som mit eget Liv
Sværdenes Konge,
den kampglade Helt.

33. Du sad og lytted,
mens jeg dig sagde
min og de andres
onde Skæbne.
Hver Mand lever
for egen Lyst.
Nu er Oddruns
Klage endt.

---

31. **Atles Moder er i Slangeskikkelse.**

Sangen om Atle.

Gudrun, Gjukes Datter, hævnede sine Brødre således, som det er bekendt. Hun dræbte först Atles Sönner, og derpå dræbte hun Atle og brændte hele Hallen og Hirden. Herom er denne Sang lagt:

1. Engang til Gunnar
Atle sendte
den kløgtige Rytter,
Knevrød ved Navn.
Han kom til Gjukes Gårde
og til Gunnars Hal,
til Bænkene om Arnen
og det gode Øl.

2. Tavse var de;
Vin der drak
Kongsmænd i Hal,
frygted Hunernes Vrede.

---

2. Hunernes Vrede —, thi Hunerne ere Gjukungernes Fjender siden Brynhilds Død.

Da talte Knevrød
med kold Røst,
den sydlandske Mand,
fra sit höje Sæde:

3. „Hid sendte mig Atle
sit Ærind at ride
på Bidslets Tygger
gennem tætte Vildskov
og byde eder, Gunnar!
til Gæst på hans Bænk,
om under hvælvede Hjelme
I did vil vandre.

4. Vælger der Skjolde,
skinnende Sværde,
guldstrålende Hjelme
og hunske Tjenere,
sølvprydet Sadeltöj,
kamprøde Særke,
Spydkvindens Hærstænger,
bidseltyggende Heste.

5. End byder han eder til Gave
Gnitahede den vide,
gjaldende Spyd,
gyldne Stavne,
dyre Skatte,

---

4. Spydkvindens (Valkyrjens) Hærstænger ɔ: Landser.

Danps Gårde,
den meget berömte Skov,
som Mænd kalde Mörkved."

6. Gunnar vendte Hovedet
og sagde til Högne:
„Hvad råder du os, du unge!
da sligt Ord vi høre?
Ej vidste jeg af Guld
på Gnitahede,
at ej vi monne eje
vel så meget.

7. Syv Sale vi eje
fulde af Sværd;
gyldne ere
alle deres Hjalter.
Min Ganger er væligst,
mit Glavind hvassest.
Buen pryder Bænken,
og Brynjerne er gyldne.
Hjelmen og det hvide Skjold
vandt jeg i Kjårs Hal.
Bedre Våben jeg har
end Hunerne alle."

Högne.

8. „Hvad tror du Kvinden råded,
da en Ring hun os sendte
i Ulvehår hyllet?

Jeg tror, hun bød os Agtsomhed.
Et Ulvehår fandt jeg
fæstet til den røde Ring;
svigefuld vist
er den Vej, vi skal ride.“

9. Ej råded Slægtninge
Gunnar til Rejsen,
ej runekloge Rådmænd,
ej rige Fyrster.
Da talte Gunnar
i Gildehallen,
den herlige Fyrste;
höjt var hans Mod:

10. „Rejs dig nu, Fjörne!
Lad Tjenerne række
de gyldne Bægere
på Bænkene om.“

11. Ulven mon råde
for Nivlungers Arv,
de gråpelsede gamle,
om Gunnar bliver borte.
Sorthammede Björne
vil bide med Rovtænder
og glæde Gråhunde,
hvis ej Gunnar kommer hjem.

---

11. **De gråpelsede gamle ɔ: Ulvene.**

12. De brave Folk
Herskeren fulgte
og græd, da Kæmperne
red af Gårde.
Da sagde den unge
Arving af Högne:
„Hil være eder, I kække!
hvor I så hen jer agte."

13. Heltene lod
de bidseltyggende Heste
ile paa Fødderne
hen over Fjælde,
gennem den vildsomme Mörkved.
Alt Huneland bæved,
hvor de bistre Kæmper fore;
under Slag fore Hestene
over Sletter grönne.

14. De så den vældiges Land
og Vagttårne i Dalene.
Bikkes Mænd stå
på Borgen den höje
De så Sydfolkets Sal,
omsat med Sæder,
med bundne Skjolde,
med blanke Skjolde.

15. Der drak Atle
med sine Ædlinge

Vin i Hallen;
Vogtere sad derude
for at værge mod Gunnar,
om han hid sig voved
med klingende Spær
til Kamp med Kongen.

16. Søsteren det mærked,
da ind i Salen tren
begge hendes Brødre;
ej var hun dåret af Bægret.
„Det er ude med dig, Gunnar!
Hvad kan du mægtige göre
mod Hunernes Svig?
Il ud af Hallen!

17. Bedre var det, Broder!
om i Brynje du dig klædte,
end med hvælvede Hjelme
at drage til Atles Hjem,
om i Sadler du sad
de solhede Dage
og lod Nornerne græde
over gustne Lig
og Hunernes Skjoldmøer
Harven styre
og Atle selv

---

17. **Nornerne er her de faldnes Fylgjer. — Harven styre, forrette Trællearbejd som Krigsfanger.**

i Ormegård stænges.
Nu er Ormegården
eder beredt."

Gunnar.

18. „For sent er det, Søster!
at samle Nivlunger,
for langt til at få
Folk til Følge,
raske Helte
fra Rhinens Bjerge."

19. Da greb de Gunnar
og lænked den gæve.
Borgundernes Ven
fast de bandt.

20. Syv slog Högne
med det hvasse Sværd;
den ottende han sparked
ind i Ilden den hede.
Så skal den kække
mod Fjender kæmpe.

21. Så kæmped Högne
Gunnar til Hånde. —
Da spurgte de Gunnar,
Goternes Fyrste,
om han nu vilde give
Guld for sit Liv.

Gunnar.

22. „Högnes Hjerte
skal i Hånd mig ligge
blodigt, af den bolde
Rytters Bryst,
af Kongesönnens,
med Sværdsegg skåret.“

23. Da skar de Hjertet
af Hjalles Bryst,
lagde det blodigt på Skål
og bar det for Gunnar.

24. Da sagde Gunnar,
Mændenes Drot:
„Her har jeg Hjalle
den fejges Hjerte,
uligt Helten
Högnes Hjerte;
stærkt det skælver,
mens på Skål det ligger,
halvt mere det bæved,
da det sad i hans Bryst.“

25. Da lo Högne,
da de udskar Hjertet
på den kække Hjelmhamrer.
Sidst tænkte han på at klage.
De lagde det blodigt på Skål
og bar det for Gunnar.

26. Da mælte den höje
Spydenes Hersker:
„Her har jeg Helten
Högnes Hjerte,
uligt Hjalle
den fejges Hjerte;
lidt det skælver,
mens på Skål det ligger,
end mindre det bæved,
da det sad i hans Bryst.

27. Så skal du, Atle!
fjærnes af Syne,
såvist som du aldrig
skal Skatten eje.

28. I min Vold ene
er alle de skjulte
dyre Skatte,
da Högne er død.
Altid var jeg i Tvivl,
mens vi tvende leved;
nu har jeg ingen,
da ene jeg lever.

29. Den vise Rhin for Kongernes
Splid skal råde,

---

29. Kongernes Splid ɔ: den Skat, som har vakt Kongernes Splid.

for Nivlungers Arv,
som Aser kende.
I det bølgende Vand
blinke de dyre Ringe.
Ej skal Hunernes Börn
bære Guld på Hånd.“

Atle.

30. „Kør bort med de rullende Vogne.
Nu er han bunden i Lænker.“
Bort da drog
Bidslets Ryster,
Kampens rige
Konge, til Døden.

31. Atle den rige
red på Traveren
mellem Skjolde
og skarpe Sværd.
Sejrfyrsternes
Søster Gudrun
gik i den gjaldende Hal
og tvang sin Gråd.

Gudrun.

32. „Så gå det dig, Atle!
alt efter de Eder,
som du ofte Fyrsten
fordum har svoret

ved Sydens Sol,
ved Sejrfaders Bjerg,
Odins Leje
og ved Ulls Ring."

33. Kæmpernes Skare
lagde Kongen
levende i Gården,
hvor lede Orme
i Bugter sig snoede.
Harmfuld i Sinde
Gunnar Harpen
slog med Hånd.
Strengene toned.
Så skal den tappre
Giver af Ringe
nægte Mændene Guld.

34. Atter til Gården
lod Atle den jerntyggende
Ganger ile,
da Mordet var endt.
Dön var der i Gårde,
fuldt af Gangere
og Våbenklirren,
da fra Heden de kom.

35. Ud gik da Gudrun
Atle imøde

med gyldent Bæger,
bød det til Kongen:
„Nyd nu, Hersker!
i din egen Hal
glad det slagtede
Småkvæg hos Gudrun.“

36. Skålerne klang;
skænket blev Vinen,
da Hunerne samledes
i Hallen alle.
Der mødtes raske
langskæggede Mænd.

37. For Bord gik den lyse Kvinde
og bar dem Drikke;
den vilde Dis ugerne
bød Mad til Øllet
og talte spottende Ord
til den blege Atle.

38. „Sværdenes Giver!
Dine Sönners Hjerter,
de ligblodige, har du
med Honning tygget.
Du modige kan döje
Menneskelig
til dit Øl og give
din Gæst af Braden.

39. Ej kalder du mere
til dine Knæ
Erp og Ejtil,
når ved Øl de glædes.
Ei sidder du siden
i Sædet og ser
dem uddele Guld,
spore Gangere,
skære Manker
eller skæfte Spyd."

40. Gny blev der på Bænkene,
vildt Bulder blandt Mændene,
Hyl blandt de smykkede
over Hunernes Börn.
Gudrun ene
aldrig græd
for de björnhårde Brødre
og de kære Börn,
de unge, uvoksne,
som med Atle hun havde.

41. Gudrun den svanehvide
Guld udspredte;
Huskarle med røde
Ringe hun glæded.
Skæbnen lod hun råde
og spredte det skinnende Malm.
Ej hun på Skatten
agted at spare.

42. Atle aned intet;
uvís havde han sig drukket,
havde ingen Våben;
ej vogted han sig for Gudrun.
Ofte var Legen bedre
for de Ædlinge tvende,
når òmt de hinanden
favned i Elskov.

43. Sengen gav hun Blod
at drikke med Sværdsodd
i mordgrisk Hånd.
Hundene hun løste.
For Hallens Dör
(Huskarlene hun vakte)
slynged hun den hede Brand.
Så hævned hun sine Brødre.

44. Til Ilden gav hun alle,
som inde vare
og vare komne fra Mörkhejm
fra Mordet på Gunnar.
Gamle Bjælker raved;
Skatkamre røg;
Skjoldmøers Liv
i Luer endtes;
Budlungers Borg
sank i den brændende Ild.

45. Nok er nu sagt;
sådan farer ingen
Mø siden i Brynje
for Brødre at hævne.
Trende af Folkets
Fyrster dræbte
den lyse Kvinde,
mens i Live hun var.

Endnu tydeligere fortælles det i den grönlandske Sang om Atle.

Den grönlandske Sang om Atle.

1. Vidt spurgtes Rædsler,
da de vældige fordum
Samråd holdt
og sluttede Forbund.
Ofte i Löndom de mødtes,
men til Undergang blev det
for dem og for Gjukes Sönner,
som med Svig de besnæred.

2. Fyrsternes Død de voldte
(dog var det Uret).
Ilde gik det for Atle,
skönt Kløgt han ejed.
En stor Støtte han fælded;
hårdt han stred mod sig selv.
Brat sendte han Bud,
at Brødrene skulde komme.

---

1. Her tales om Atle og hans Venner, der efterstræbe Gjukes Sönner.
2. Den Støtte, Atle fælder, er Gunnar og Högne. Drabet på dem volder hans egen Død.

3. Vís var Husfruen;
sit Vid hun øved.
Til Ordene hun lytted,
som i Lön blev talte.
Vanskeligt for den vise
var det at hjælpe.
Budene gik til Søs;
selv kunde hun ej følge.

4. Runer hun risted,
men Vinge dem retted,
för han dem afgav
(ondt han forvoldte).
Siden fore
Atles Sendemænd
ad den grenede Fjord,
hvor de gæve bygged.

5, Glade blev de,
Bål de tændte,
da de udsendte kom;
ondt de ej aned.
Gaverne tog de,
som de gæve dem sendte.
På Söjlen de dem hængte;
ej Svig de vented.

6. Der kom da Högnes
Hustru Kostbera;

---

4. Vinge ɔ: Sendebudet.

den høviske Kvinde
Budene hilsed.
Glad var og Glømvör,
Gunnars Hustru.
God Skik hun kendte,
sörged for Gæsternes Tarv.

7. De indbød Högne;
søgte Helten at lokke.
Svigen var åbenbar,
om Agt de havde givet.
Gunnar vilde fare,
hvis Högne vilde følge,
og Högne bifaldt,
hvad Broderen råded.

8. Ædle Kvinder bar Mjød;
Måltidet var gæstfrit.
Drikkehorn gik rundt,
til de nok havde drukket. —
Gunnar og hans Viv
gik til Hvile efter Tykke. —

9. Berömt var Kostbera;
Runer kunde hun råde.
Hun læste Skriften
ved Ilden den lyse.
Vogte måtte hun Tungen
vel i sin Mund;
Tegnene var vildsomme
og tunge at råde.

10. Siden ginge Högne
og hans Hustru til Lejet.
Der drömte den ædle Kvinde,
og ej hun det dulgte.
Den vise talte
til Fyrsten, da hun vågned:

11. „Du vil rejse, Högne!
Mit Råd du agte!
Få ere fuldkloge.
Opsæt du Færden!
Jeg råded de Runer,
som din Søster risted;
ej har den lyse
indbudt dig dennesinde.

12. Ét undrer mig mest;
end kan jeg ej fatte,
hvordan den vise
så vildt kunde riste.
Thi så var der skrevet,
som skulde det vorde
eder begge til Bane,
om brat I kom;
men et Tegn er ladt ude,
hvis ej andre det volde.“

Högne.

13. „Alle Kvinder er onde;
mit Sind er et andet;

ej søger jeg Svig,
når ej Gengæld skal øves.
Med Guldets Glød
vil den gæve os smykke.
Aldrig jeg ræddes,
om end Rædsel vi høre.“

Kostbera.

14. „Snublende ville I gå,
hvis didhen I stunde.
I gå ej dengang
til gæstfrit Gilde.
Jeg drömte, Högne!
Jer dølger det ikke.
Uheld jeg rammer.
Svart jeg ræddes.

15. Om dit Lagen mig tyktes
Ild at lege,
höj Lue at bryde
gennem Husets Længer.“

Högne.

16. „Her ligge Linklæder,
som lidet I agte.
Let kunne de brænde,
hvor du Lagenet så.“

Kostbera.

17. „En Björn, tyktes mig, var kommen herind,
som Bjælkerne brød;
sine Labber den rysted,
så vi ræddedes alle.
Den slæbte os i sin Mund;
vi mægted intet.
Vi brødes og kæmped,
som bedst vi kunde."

Högne.

18. „Et Uvær vokser;
snart vildt det raser.
En Hvidbjörn det dig tyktes,
men var en Regnstorm fra Øst."

Kostbera.

19. „En Örn tyktes mig flyve
ind gennem Huset;
det bliver så stor en Kvide;
den stænked os alle med Blod.
Atle mig tyktes
i Fugleham true."

Högne.

20. „Vi slagte ivrigt
og skue Blod.

Ofte betyder det Øksne,
når om Örne man drömmer.
Rent er Atles Sind,
hvad du så ser i Drömme."
Dermed de tav;
Talen stanser.

21. De ædelbårne vågned;
deres Ord var lig hines.
Glømvör mente,
At Drömmene ej var gode.
Gunnar håbed at vandre
begge Veje.

Glømvör.

22. „Mig tyktes, at en Galge var rejst,
og du gik at hænges,
og Orme åd dig,
skönt end du leved,
og Ragnarok kom.
Råd du nu Drömmen.

23. Et blodigt Sværd, mig tyktes,
droges ud af din Skjorte;
en ond Dröm det er
sin Ægtemand at sige.

---

21. De ædelbårne ɔ: Gunnar og Glømvör.
At vandre begge Veje ɔ: frem og tilbage. Han vented at komme godt fra Rejsen.

Mig tyktes et Spyd
at stå dig gennem Midjen,
og Ulve hyled
ved begge Ender."

Gunnar.

24. „Det er Hunde, som rende
og höjt monne gø.
Ofte betyder Hundeglam
Spydenes Uvær."

Glømvör.

25. „En Å tyktes mig løbe
ind gennem Huset;
den brusede vildt,
over Bænke sig styrted
og brød begge
jer Brødres Fødder.
Vildt fór Vandet frem.
Det varsler noget.

Gunnar.

26. „Agre bølge,
hvor Å du skued.
Avner fatte Fødderne,
når over Agren vi gå."

Glømvör.

27. „I Nat tyktes mig komme
døde Kvinder
i prægtig Dragt
for dig at vælge,
for brat dig at byde
til deres Bænke.
Forvist have Diserne
vendt sig fra dig."

Gunnar.

28. „For sent det er at tale,
da så det er besluttet.
Ej undgå vi Rejsen,
da vi agte den at göre.
Kan vel være, at vort Liv
ej langt skal vorde."

29. I årle Lysning
var alle på Færde.
Rask de sig rejse;
Råd de ej agted.
Fem var de i Følge,
og med dem fore
Huskarle ti
(ilde var det betænkt).
Der var Snævar og Solar,
Högnes Sönner;

Skjoldbæreren Orkning
endnu dem fulgte;
han var Beras
trofaste Broder.

30. De prude Kvinder fulgte,
til Fjorden dem skilte;
de ønsked, at de blev,
men Ord blev ej ændset.

31. Gunnars Hustru
Glømvör talte
det Ord til Vinge,
som hun agted at sige.
„Ej vèd jeg, om I lönne
os efter vor Vilje;
ond er Gæsts Ankomst,
når Ulykke sker.“

32. Med Eder Vinge
alt ondt sig ønsked:
„Gid Jætter ham eje,
hvis for eder han löj;
gid Galgen ham få,
hvis Fred han agted at bryde.“

33. Bera sagde,
blid i Sinde:
„Sejler med Lykke
og vinder Sejr!

Det gå, som jeg ønsker!
Nægt ej den Bön."

34. Högne svared
sine Slægtninge venligt:
„Trøst jer, vise Kvinder!
hvad der end sker.
Så tale mange;
dog er der megen Forskel.
Mangen ændser kun lidt,
med hvad Hilsen fra sin Arne han farer."

35. Så så de til hinanden
og gik hver til sin Side.
Der deltes deres Skæbner;
deres Veje skiltes.

36. Med Magt de roede,
så Kølen revned;
de böjed sig baglæns,
slog Bølgen med Iver:
Remmene gik sønder
og Toldene splintredes.
Ej fæsted de Skibet,
da fra det de ginge.

37. Lidet derfra
(det lider mod Enden)
et Bo så de stande,
som Budle åtte.

Höjt braged Hegnet,
da Högne banked på.
Da mælte Vinge et Ord,
som han ej skulde sagt:

38. „Iler fra Huset!
Ilde er det at gå nær.
Brat har jeg fanget jer;
nu skal I fældes.
Med fagre Ord jeg indbød,
men Falskhed var derunder.
Eller tøv nu her,
mens en Galge jeg tømrer.“

39. Det Ord sagde Högne
— ej blev han småmælende;
intet han ændsed,
når han agted at handle —:
„Tro ej, du os skræmmer.
Tænk sjælden på sligt.
Hvis et Ord du knyr,
vil din Kval forlænges.“

40. Så hugged de Vinge
og til Hel ham sendte;
med Økser de ham slog,
sålænge hans Ånde gisped.

41. Atles Hær flokkedes;
Brynjer de aksled.

Frem de gik;
Gerdet var i Midten.
Alle var vrede,
og Ord de veksled:
„Alt længe vi agted
jert Liv at røve.“

42. „Ej ser det ud til,
at alt I betænkte.
End er I ej rede.
En har vi fældet
og sendt slagen til Hel;
til jer Hær han hørte.“

43. Til Harme de hidsedes,
da de hørte sådant,
fattede Spydets
Rem med Fingre
og skøde skarpt,
mens med Skjold de sig dækked.

44. Ind kom da Bud
om hvad ude skete.
Höjt Trællen hørtes
i Hal det forkynde.

45. Vild blev da Gudrun,
da Ve hun hørte.
Af sin Hals hun rev
de rige Smykker

og slynged Sølvet,
så Ringene brast sønder.

46. Ud hun gik,
stødte Dörene op
(ej hun frygted)
og de fremmede hilsed,
sendte Nivlunger
sin sidste Velkomst.
Sandt hun det mente.
End sagde hun dette:

47. „Fra Hjemmet jeg råded
jer ej at rejse,
men ej tvinger man Skæbnen.
Her mødes vi skulle."
Forlig vilde den kloge
Kvinde mægle,
men de agted det ej;
nej svared de alle.

48, Den ædle skued
den skarpe Sværdeleg.
Kæk i Sinde
Kappen hun slængte
og slog med draget
Sværd for Slægtninge.
Hård var hun i Kampen,
hvor med Hånd hun ramte.

49. To Mænd dræbte
Gjukes Datter,
hug til Atles Broder,
så han bort måtte bæres
med afhugget Fod;
sådan frem hun fór.

50. Til en anden hun hug,
så han ej sig rejste.
Til Hel hun ham sendte;
ej skjalv hendes Hænder.

51. Kampbulder vaktes.
Vide det spurgtes
fremfor al anden Dåd,
som Gjukunger øved.
Så monne Nivlunger,
mens selv de leved,
til Sværdkamp stævne,
mens Brynjer sledes,
og kløve Hjelme
som kække Kæmper.

52. Mest de kæmped om Morgenen,
til Middag led,
fra årle Gry
til op ad Dagen.
Slaget var endt;
Sletten flød med Blod.

Atten var faldne.
Atles Mænd slog
to Sönner af Bera,
dertil hendes Broder.

53. Vred i Sind
tog den stærke til Orde:
„Ondt er det Skue,
som I har voldet;
tredive kampglade
Kæmper var vi;
elleve er i Live.
Ej lidt vi led.

54. Fem Brødre vi var,
da vi Budle misted.
Nu er Hælvten hos Hel;
to ligge hugne.

55. En Ædling jeg ægted;
ej jeg det skjuler,
du Ulykkeskvinde!
men ej blev det mig Glæde.
Fred havde vi sjælden,
siden vor Frue du blev.
Mine Frænder blev slagne;
for Gods blev jeg svegen;
min Søster til Hel I sendte;
den Sorg er den störste."

Gudrun.

56. „Siger du så, Atle!
Sligt har du gjort:
min Moder du myrded,
thi meget hun ejed;
min gæve Slægtning
i Hulen du sulted.
Latterligt det mig tykkes,
når om Uret du taler.
Guderne jeg takker,
når det går dig ilde."

Atle.

57. „Jeg egger eder, Jarler!
til at øge den stolte
Kvindes Smerte.
Sligt gad jeg skue.
Jammer og Ve
skal I Gudrun volde.
Gammen det er mig,
om hendes Glæde er liden.

58. Skær nu Högne
med Kniven den skarpe;
skær Hjertet ud;
skynder jer alle.

---

56. Om de Gerninger, Gudrun her tillægger Atle, vides ellers intet.

Bind til Galgen
den bistre Gunnar.
Så skal det være!
Lad Slangerne komme."

Högne.

59. „Gör, som dig lyster!
Glad jeg det venter.
Værre Ting har jeg prøvet,
thi skal Modet ej vige,
Hård var jer Kampen,
da end vi var hele,
men nu er vi sårede,
så du selv får råde."

60. Mælte da Bejte,
Atles Mand:
„Lad os tage Hjalle
og skåne Högne.
Det bliver halvgjort Værk.
Han er værd at dø;
ej han lever så længe,
at en lumpen Svend han jo kaldes."

61. Ræd blev Kedelsvenden
og rendte sin Vej;
i Krogene angest

---

60. **Halvgjort Værk,** nemlig forsåvidt som de ikke helt adlød Kongens Befaling.

ind han krøb.
Ilde han tyktes om Striden,
når han selv skulde bøde,
og tungt det ham syntes
fra sine Svin at dø
og fra al den Mad,
som han forhen ejed.

62. Så tog de Budles Kok,
og Kniven de svang.
Den usle hyled,
för Odden han følte.
Han vilde gøde
Haverne godt
og slide og slæbe,
når han blot fik slippe.
Glad vilde han være,
når blot Livet de ham gave.

63. Da tog Högne til Mæle
(så gör ej mange)
og bad, at Trællen
af Trængsel måtte slippe:
„Mig falder det lettere
med sådan Leg.
Hvi skal vi høre
på denne Hylen?“

64. Da greb de Fyrsten.
De gæve Helte

ej mer at forhale
Gerningen mægted.
Da lo Helge;
Heltene hørte det.
Helt vel han kunde
de Kvaler tåle.

65. Gunnar tog Harpen,
og Kvinderne græd
ved Harpeslaget;
med Tå han slog den.
Mændene klaged,
som Klangen hørte.
For Gudrun han sang,
så Bjælker sprang sønder.

66. Der døde de gæve
tidligt paa Dagen.
Deres Manddom leved
til Livets Ende.

67. Stor tyktes sig Atle,
da han steg over Ligene,
og talte bittert til den vise
Viv om sin Gerning:
„Det er Morgen, Gudrun!
Du har mistet dine Venner.
Selv mest du volder,
at sådan det gik."

Gudrun.

68. „Om Manddrab, Atle!
med Glæde du melder,
men Anger vil komme,
för alt du får prøvet.
Den Arv dig venter
(det vil jeg dig sige),
at ondt hos dig dvæler,
til jeg er død.“

Atle.

69. „Det kan vel ændres;
jeg véd et andet Råd,
som er éngang så godt;
men man er ofte stivsindet.
En Tærne jeg dig skænker
og skönne Smykker,
det snehvide Sølv,
som selv du vil det.“

Gudrun.

70. „Sone kan ej ventes.
Nej jeg siger.
Forlig har jeg brudt
for mindre Brøde.
För tyktes jeg vild;
nu bliver jeg værre.
Roligt jeg led,
mens Högne leved.

71, I ét Hus
er op vi fostret;
mangen Leg vi leged;
i Lunden vi voksed.
Grimhild os smykked
med Guld og Halsbånd.
Aldrig du mig bøder
for Brødres Bane;
ingen Gave du giver,
så Sorgen jeg glemmer.

72. For Mændenes Vold
må Kvinder vige;
Løvkronen kues,
når Kvistene visne;
Træet må rave,
når Roden kappes.
Ene må du, Atle!
råde for alt."

73. Tåbelig Kongen
trode Kvinden;
klar var hendes Falskhed,
om klog han havde været.
Lumsk var Gudrun;
listelig hun talte
og lod som intet,
leged med tvende Skjolde.

---

73. Lege med tvende Skjolde — en Talemåde, der betegner svigefuld Færd.

74. Til Gravøl hun bød
for de døde Brødre,
og ligervis Atle
for sine Slægtninge alle.

75. Ordskiftet endtes.
Alt var beredt.
Meget prægtigt
var det festlige Møde.
Vild var den stolte
i Strid med Budles Æt.
På rædsom Hævn
mod sin Herre hun tænkte.

76. Hun lokkede Börnene
(med Stok de leged);
ej græd de raske,
skönt Angest greb dem.
De fòr i Moderens Favn
og spurgte, hvad hun mente.

Gudrun.

77. „Spörg ej om det.
Jeg vil dræbe jer begge.
tlA længe mig lysted
jert Liv at øde.“

Drengene.

„Offre da dine Börn.
Ingen det hindrer,
men kort vil Vreden hvile,
hvis du det vover."

78. Den vilde Moder
Børnene myrded;
ilde hun handled;
deres Hals skar hun over.
Da spurgte Atle,
da han ej dem så,
om Gutterne vare
gangne at lege.

Gudrun.

79. „Nu agter jeg dristig
til Atle alt at sige.
Grimhilds Datter
vil intet dig dølge.
Mindst vil det dig glæde,
når grant du det kender.
Stor Ve du voldte,
da mine Brødre du vog.

80. Sjælden jeg sov,
siden de dræbtes;
hårdt jeg dig trued;
mindet dig har jeg nu.

Hvad om Morgenen du mig sagde,
det grant jeg mindes;
nu er en Aften kommet,
da du nyt skal spörge.

81. Du har mistet dine Sönner,
som mindst du skulde.
Du véd, at deres Pander
dine Drikkehorn vare,
og blandet jeg har
deres Blod i Drikken.

82. Jeg tog deres Hjerter
og paa Ten dem stegte.
Jeg gav dig dem, kaldte
dem Kalvehjerter.
Du ene det volder.
Intet du levned.
Lystent du tygged,
på Tænderne stoled.

83. Nu véd du Börnenes Skæbne.
Få ønske den værre.
Min egen Lod jeg volder;
lystelig er den ikke."

Atle.

84. „Grum var du, Gudrun!
at sligt du kunde göre,

at blande Börnenes
Blod i min Drik.
Slægtninge slog du,
som sidst du skulde;
mig selv har du voldet
Ve på Ve."

Gudrun.

85. „End havde jeg Lyst
dig Livet at røve;
slig Drot kan aldrig
få nok af ondt.
Du havde först øvet
en Rædsels Dåd,
hvortil Mænd ej vidste
Mage i Verden.
Nu har du end bedrevet,
hvad vi nylig hørte,
en grufuld Gerning
og drukket eget Gravøl."

Atle.

86. „Med Sten skal du slås,
og på Bål skal du brændes;
da har du opnåt,
hvad altid du ønsker."

Gudrun.

„Agt du slige Sorger
årle om Morgenen;
en bedre Død skal mig lede
til et andet Lys.“

87. De sad sammen i Bo,
men med hadefuldt Sind.
Hadske Ord de veksled;
ej hued dem deres Skæbne.
Nivlungs Harme vokste;
på Hevndåd han tænkte.
For Gudrun han røbed,
at han var Atle gram.

88. Da måtte hun tænke
på Högnes Trængsler
og priste Nivlung,
om han Hevn kunde nå.
Da blev Atle slagen;
ej de tøved.
Högnes Sön slog ham
og selve Gudrun.

---

8. Denne Nivlung skal være en Sön af Högne. Hvorledes han kan være tilstede her, er ikke klart.

89. Den kække tog til Orde;
op fòr han af Sövne,
da han Sårene fornam
(for sent var det at forbinde):
„Sig mig nu Sandhed?
Hvo slog Budles Sön?
Det er ude med mig;
nu går Livet til Ende.“

Gudrun.

90. „Grimhilds Datter
vil intet dig dølge.
Jeg voldte, at dit Liv
nu lider mod Enden,
og Högnes Sön,
at af Sår du er mødig.“

Atle.

91. „Et Drab har du øvet;
Uret har du begåt.
Ondt er det at svige
den Ven, som intet frygter.

92. Man bad mig drage ud
og bejle til Gudrun.
Som Enke du sad;
stormodig man dig kaldte,
og ej var det löjet;
vi lærte dig at kende.

Hjem drog du med mig
med en Hær af Mænd.

93. Med prægtigt Følge
fore vi dengang.
Der var en herlig Skare
af ædle Helte,
meget Kvæg
til rigeligt Måltid,
Mængde af Gods,
thi mange yded.

94. I Køb jeg gav den ædle
kostbare Skatte,
tredive Trælle,
syv Trælkvinder gode,
(sligt var vel prægtigt)
og end mer af Sølv.

95. Men alt dig tyktes,
som om intet det var,
når du ej ejed de Lande,
som Budle efterlod.
Med List har du det maget,
at min Lod jeg ej fik.
Ofte har min Moder
fældet modige Tårer.
Efter det Bryllup
var ingen af os glad.“

---

94. Den ædle ɔ: Gudrun.

Gudrun.

96\. „Nu lyver du, Atle!
men jeg agter det föje.
Sjælden var jeg venlig,
og du gjorde mig værre.
Med de unge Brødre du stredes;
Splid var her altid.
Til Hel vandred
din halve Slægt,
og alt blev ødet,
hvad af godt vi ejed.

97\. Trende var vi Søskende
med trodsigt Mod.
Vi fore af Lande
og fulgte Sigurd.
Så stod vi tilhavs;
hver styred sit Skib.
Lykken lod vi råde
og kom til østlige Lande.

98, Kongen vi dræbte.
Land vi os kåred.
Herser os adlød;
ej andet de voved.
Fra Skov vi førte
den, som vi Frelse vilde give;

98\. „Fra Skov vi førte den, som vi Frelse vilde give“ ɔ: Folk, der levede som forfulgte fredløse i Skovene, førte vi til deres Hjem.

den gjorde vi sæl,
som ej selv det mægted.

99. Den hunske Helt døde;
brat svandt mit Held.
Hårdt var det for den unge
at hedde Enke,
en Kval for den levende
at komme til Atle.
För ejed mig en Helt;
usselt var Byttet.

100. Aldrig det rygtedes,
når fra Thinge du red,
at din Sag du forfulgte
og sejred over andre.
Altid gav du efter,
holdt aldrig dit Ord
og tied til sligt,
som en Konge ej sömmed."

Atle.

101. „Nu lyver du, Gudrun!
Lidet det bøder
på vor onde Skæbne;
det er ude med os alle.
Vær god, Gudrun!
Giv mig dit Ord,
at du vil sörge for vor Ære,
når ud jeg bæres."

Gudrun.

102. „En Knor vil jeg købe
og en malet Kiste
og svøbe dit Lig
i Voksdugs Lagen,
sörge for hvert,
som om Venner vi vare."

103. Et Lig blev da Atle
og øged Slægtninges Sorg.
Den ædle Kvinde
holdt alt, hvad hun loved.
Gudrun agted
sig Døden at give,
måtte dog leve
mange Dage.

104. Sæl er hver den,
som føder en sådan
Helteætling,
som Gjuke avled.
I alle Lande
skal Rygtet leve,
hvor Folk høre Sagnet
om hines Fjendskab.

---

102. Knor, en Art Skib.

Gudrun hidser sine Sönner.

Gudrun gik til Havet, da hun havde dræbt Atle; hun gik ud i Søen og vilde dræbe sig selv, men hun kunde ikke synke, og blev drevet over Fjorden til Jonakrs Land. Han tog hende til Ægte, Deres Sönner vare Sörle, Erp og Hamde. Der opfødtes Svanhild, Sigurds Datter. Hun blev gift med Jörmunrek den mægtige. Hos ham var Bikke. Han rådede, at Randve, Kongens Sön, skulde bemægtige sig hende. Dette røbede Bikke for Kongen. Kongen lod Randve hænge og Svanhild træde under Hestehove. Men da Gudrun spurgte dette, talte hun til sine Sönner.

1. Det er det vildeste
   Stridsråb, jeg véd,
   den tunge Smertes
   trange Tale,
   dengang da Gudrun,
   gram i Hu,
   heftigt til Drab
   sine Sönner hidsed.

2. „Hvi sidde I hen
og sove i Livet?
Hvi ledes I ej
ved lystig Tale?
Eders Søster,
ung af Alder,
trådtes af Hestenes
Hove på Vejen
(Jörmunrek vilde det),
af Goternes hvide
og sorte og grå
travende Gangere.

3. Ej er I gæve,
som Gunnar var det;
ej heller I ligne
den kække Högne.
Hævn for jer Søster
søge I vilde,
om Mod I ejed
som Brødrene mine
eller Hunekongers
hårde Hu."

4. Da mælte Hamde,
den storsindede Helt:
„Dog du ej roste
Högnes Dåd,
da de Sigurd vakte
brat af Sövne.

Da var dine blåhvide
Lagners Duge
røde af den slagne
Sigurds Blod.

5. Den bratte Hævn,
som for Brødre du tog,
blev dig grum og bedsk,
da dine Börn du myrded. —
Vel kunde vi tre,
når vi enige vare,
på Jörmunrek hævne
vor unge Søster.

6. Bær Hunekongernes
Hærvåben frem!
Du har hidset os såre
til Sværdenes Leg.“

7. Leende Gudrun
gik til Kammeret;
Kongernes Hjelme
af Kisten hun tog
og de side Brynjer
til Sönnerne bragte.
Modigt de svang sig
i Gangernes Sadler.

8. Da mælte Hamde,
den storsindede Helt:
„Da först kommer
den i Kampen faldne
Spydsvinger fra Godthjod
til sin Moders Gård,
når du Arveøl drikker
for os alle tillige,
både for Svanhild
og Sönnerne dine.“

9. Grædende Gudrun
Gjukes Datter
sorgfuld gik
og satte sig ned.
Hun sad og talte
med Tårer på Kind
om Sorg og Men
så mangelunde.

10. „Tre Ildsflammer jeg kendte,
tre Arner jeg kendte,
trende Mænd
til Hustru mig toge.
Sigurd ene
var bedre end alle;
ham mine Brødre
Bane voldte.

11. Aldrig jeg så,
og aldrig jeg kendte
så usalig en Mø
over Mulde.
End mere de tyktes
mig at bedrøve,
da Ædlinger gav mig
som Viv til Atle.

12. I Lön jeg de vilde
Drenge lokked.
Ej mægted jeg Bøder
for Men at vinde,
för Nivlungers Hoveder
af jeg hug.

13. Til Strand gik jeg ned
og Norner forbanded;
den vrede Skæbne
trodse jeg vilde.
Ej sank jeg; de höje
Vover mig hæved.
I Land jeg steg;
leve jeg skulde.

14. For tredje Gang
(bedst det mig tyktes)
Lejet jeg delte
med Landets Hersker.

Börn jeg avled,
Arvetagere,
Arvetagere,
Jonakrs Sönner.

15. Men om Svanhild
Terner sad.
Hun var det Barn,
jeg höjest elsked.
Sådan var Svanhild
i min Sal,
ret som Solens
herlige Stråle.

16. Med Guld jeg hende smykked,
med strålende Klæder,
för jeg til Godthjod
bort hende gav.
Det er mig hårdest
af al min Harm,
at Svanhilds lyse
Lokker trådtes
under Hestenes
Hove i Dynd.

17. Den Sorg var dog svarest,
da min Sigurd
sejrberøvet
i Sengen dræbtes,

og den var grummest,
da de glinsende Orme
krøb hen at give
Gunnar Døden,

18. og den var skarpest,
da Hjertet de skar
af Kongen, mens end
den kække leved.
Meget ondt jeg mindes;
megen Harm jeg mindes.

19. Spor nu, Sigurd!
den sorte Ganger,
den hurtige Hest;
lad hid den rende.
Her sidder ingen
Datter hos mig,
som kunde Gudrun
Smykker give.

20. Mindes nu, Sigurd!
hvad vi mælte,
da vi begge
på Sengen sad,
at du vilde modig
mig besøge
fra Hel, og jeg
drage heden til dig.

21. Rejs brat, I Jarler!
Egetræsbålet,
og lad under Helten
höjest det vorde.
Lad nu Ilden brænde
det smertefulde Bryst,
og det sörgende Hjerte.
Lad Kvalerne smelte.“

22. Gid alle Jarlers
Id det bedre,
gid alle Kvinders
Kummer det mildne,
at disse Sorger
blev sungne for dem.

Sangen om Hamde.

1. Op da randt
sörgelig Idræt,
glædeberøvet
Alfegråd.
I årle Morgen
vække alle Sorger
over Menneskers Nød
Smerten påny.

2. Ej var det nu
og ej igår;
lange Tider
er ledne siden.
Gjukes Datter
Gudrun hidsed
sine unge Sönner
til Svanhild at hævne.

---

1. **Alfegråd ɔ: Morgenrøde. Alferne græde, fordi de sky Lyset. —**

3. „I ligne ej Fædrene,
de Folkekonger.
I er de eneste Spirer
af al min Æt.

4. Ensom er jeg vorden
som Esp i Skoven;
Frænder faldt fra mig
som Kviste fra Fyrren;
min Lyst forsvandt
som Løv af Vidje,
når den kvistbrydende Storm
kommer på den varme Dag.

5. Eders Søster
Svanhild kaldtes,
som trådtes af Hestenes
Hove på Vejen
(Jörmunrek vilde det),
af Goternes hvide
og sorte og grå
travende Gangere.

6. Ej er I gæve,
som Gunnar var det,
ej heller I ligne
den kække Högne.
Hævn for jer Søster
søge I vilde,
om Mod I ejed
som Brødrene mine."

7. Det mælte Hamde,
den storsindede Helt:
„Dog du ej roste
Högnes Dåd,
da de Sigurd
af Sövne vakte;
på Liget du sad,
mens Morderne lo.

8. Dine blåhvide
Lagners Duge
var røde af Sårvædske,
af Sigurds Blodström.
Sigurd fór heden;
du sad hos den døde
og på Glæde ej tænkte.
Gunnar det voldte.

9. Mod Atle tyktes du stride
ved Erps Mord
og ved Ejtils Helfart.
Det var dig end værre.
Så skulde hver
mod anden sig værge
med det hvasse Sværd,
at mod sig selv han ej stred.“

10. Det mælte da Sörle
(snild var han i Sind):

„Ej vil jeg skifte
Ord med min Moder.
Endnu I begge
vente paa et Ord.
Hvad byder du os, Gudrun!
som for Gråd du ej kan sige?

11. Begræd dine Brødre,
dine Börn, de kære,
de nære Slægtninge,
som gik til Slaget;
os begge, Gudrun!
skal du begræde;
viede til Død sidde vi her til Hest;
hist skulle vi fældes."

12. Så talte den berömte
(på Trappen hun stod);
den ædle Kvinde sagde
til Sönnen sin:
„I tvende mægte
tihundrede Goter
at binde og slå
i Borgen den höje."

13. Af Gårde de gik
gramme i Hu.

---

12. »I tvende —". Gudrun havde nemlig med Tryllekunster gjort Hamde og Sörle usårlige med Jern.
13. Hamde og Sörle spörge hinanden, hvorfor Erp, den tredje Broder, ikke er med. Derpå træffe de ham.

„Hvi vil vor Broder
på Vej sig ej vove?"
På Vejen de traf
den træske Svend.
„Hvad kan den Rödtop
vel os gavne?"

14. Slegfredsönnen svared;
han sagde sig at mægte
at yde Frænder Hjælp
som én Fod den anden.
„Hvad Hjælp kan Fod
vel yde Fod
og Legemets ene
Hånd den anden?"

15. Da mælte Erp
dette Ord
(rask han sig tumled
på Hestens Ryg):
„Ilde er det at vise
fejg Mand Vej."
De svared: „En Helt
er Horesönnen."

16. Af Skede de drog
det skarpe Jern,
Glavindets Egge
(Hel sig glæded).
Da blev deres Magt

en Tredjedel mindre,
da den unge Svend
til Jorden segned.

17. Kapperne rysted de;
Klingerne fæsted de;
prægtige Klæder
drog de Ædlinge på.
Over våde Fjælde
Ynglingene fore
på hunlandske Heste
for Mord at hævne.

18. De så den vældiges Land
og Vagttårne i Dalene.
Bikkes Mænd stå
på Borgen den höje.
De så Sydfolkets Sal
omsat med Sæder,
med bundne Skjolde,
med blanke Skjolde.

19. For dem lå Vejene;
Uheldsstier fandt de.
I Træ Søstersönnen
sønderrevet hang.
I Vind stod Galger
vesten for Gården.

---

19. Jörmunrek havde ladet sine to Søstersönner, Emerka og Fridla, hænge.

Altid lød der Traneskrig.
Ej var der hyggeligt.

20. Stöj var der i Sal
af berusede Svende.
Til Hestenes Tramp
intet de hørte,
för i Hornet den kække
Kure tuded.

21. Jarler bare
Jörmunrek Bud,
at hjelmklædte Kæmper
sås at komme:
„Giv nu Råd;
rige Mænd ere komne.
Mægtige Heltes Søster
var Møen, I lod træde.“

22. Jörmunrek skoggerlo,
strøg sit Skæg,
lysten efter Voldsfærd,
og tog dygtig til Vinen,
rysted Håret vildt,
så på det hvide Skjold.
I sin Hånd han drejed
Hornet det gyldne.

---

22. Det hvide Skjold er Fredstegnet, som hænger i Hallen.

23. „Sæl jeg mig tyktes,
om jeg skued
Hamde og Sörle
her i min Hal.
Jeg skulde dem binde
med Buestrenge
og i Galgen hænge
Gjukes Börn.“

24. Kamp blev der i Borgen;
Ølkrusene brast.
I Blod lå Kæmper;
af Goternes Bryst det strömmed.

25. Det mælte da Hamde,
den storsindede Helt:
„Du ønskede, Konge!
at vi skulde komme,
vi Brødre tvende,
ind i Borgen din.
Nu ser du dine Fødder,
og du ser dine Hænder
kastede ind
i Ilden den hede.“

26. Da monne bröle
den kyndige Drot,
den brynjeklædte Helt,
som Björnen bröler:

„Slå dem med Sten,
da Spydsodd ej bider,
ej Egg eller Jern
på Jonakrs Sönner."

Sörle.

27. „Ondt voldte du, Broder!
da den Bælg du løste.
Af den Bælg komme ofte
onde Råd.
Mod ejed du, Hamde!
hvis Kløgt du ejed.
Meget savnes hos en Mand,
når Mandevid savnes."

Hamde.

28. „Afhugget var nu hans Hoved,
hvis Erp leved,
vor vakkre Broder,
som på Vej vi voge,
den vidspurgte Helt,
som os hellig var.
Diser hidsed;
til Drab vi gik.

---

27. Sörle bebrejder Hamde, at han ikke straks har dræbt Jörmunrek, men ladet ham leve, til han gav sine Folk det Råd at bruge Sten, af hvilke Brødrene kunde såres.

29. Ej skal vi, mig tykkes,
følge Ulvenes Skik
og selv søge Sag mod hinanden,
som Nornernes Gråhunde,
de grådige, vilde,
som i Ørkenen avles.

30. Vel har vi kæmpet;
på Val vi stå
over sværdslagne Goter
som Örne på Gren.
Godt Ry har vi nåt,
om vi så dø nu eller imorgen.
Ej lever Mand til Kvæld,
når Norner har kvædet.“

31. Der faldt Sörle
ved Salens Gavl,
og Hamde segned
ved Husets Ende.

---

28. **Hans Hoved ɔ: Jörmunreks.**

Sangen om Grotte.

Skjold hed en Sön af Odin, fra hvem Skjoldungerne nedstamme. Han boede og herskede i det Land, som nu kaldes Danmark, men som dengang kaldtes Gotland. Skjold havde en Sön, der hed Fridlejv; han herskede over Landene efter sin Fader. Fridlejvs Sön hed Frode; han blev Konge efter sin Fader på den Tid, da Kejser Avgustus lagde Fred over alle Lande; da fødtes Christus. Og da Frode var den mægtigste af alle Konger i de nordlige Lande, blev Freden ham tilskrevet i alt dansktalende Land, og Nordmændene kaldte den Frodes Fred. Ingen Mand gjorde en anden Fortræd, om han end traf sin Faders eller sin Broders Banemand fri eller bunden; der var heller ingen Tyv eller Ransmand, så at en Guldring lå tre Vintre ved alfar Vej på Jalangshede.

Kong Frode gæstede i Svithjod den Konge, som kaldtes Fjölne. Da købte han to Trælkvinder, som hed Fenje og Menje. De vare store og stærke.

I den Tid fandtes i Danmark to Kværnstene, der vare så store, at ingen var stærk nok til at drage dem, og således var Kværnens Natur, at det maltes på den, som den malende sagde. Den Kværn hed Grotte. Hengikjöft hed den Mand, som gav Kong Frode Kværnen.

Kong Frode lod Trælkvinderne lede til Kværnen og bød dem male Guld og Fred og Held for Frode. Han gav dem da ikke længer Hvile eller Sövn, end sålænge Gøgen tav, eller så lang Tid, som man behøvede for at synge en Sang. Det siges da, at de sang den Sang, som kaldes Grottesangen, og för de holdt inde med Kvadet, malede de en Hær frem mod Frode, så at den Søkonge, som hed Mysing, kom samme Nat, dræbte Frode og tog et stort Bytte. Da endtes Frodes Fred. Mysing tog Grotte med sig samt Fenje og Menje og bød dem male Salt, og ved Midnat spurgte de, om Mysing ikke var ked af Saltet. Men han bød dem male fremdeles. De malede da kun en liden Stund, för Skibene sank i Petlandsfjord, og der blev da en Hvirvel i Havet, hvor Søen falder i Kværnens Öje. Da hvirvler Søen, når Kværnen maler, og da blev Havet salt.

1. Nu er komne
   til Kongens Huse
   de fremvise to,
   Fenje og Menje.

15. Slig var vor Færd
i fordums Dage,
at vi for kække
Kæmper blev agtet.
Med skarpe Spyd
skar vi Helte,
så Blodet randt,
og rødt blev Sværdet.

16. Nu er vi komne
til Kongens Huse;
ingen os ynker;
Trælkvinder er vi.
Dynd æder Fødderne,
mens vi fryse foroven.
Fredgiveren vi drive.
Hos Frode er der sörgeligt.

17. Hænderne skulle standse;
Stenen skal stå.
Nu har jeg malet
for min Del nok.“
„Ej må dog Hænderne
end få Hvile,
för Frode det tykkes
fuldtop malet.

---

16. Fredgiveren ɔ: Kværnen.

18. Nu skal Hænderne holde
de hårde Lanser,
de blodige Våben.
Vågn nu, Frode!
Vågn nu, Frode!
hvis lytte du vil
til vore Sange,
til gamle Sagn.

19. Bavnen ser jeg brænde
østen for Borgen;
Kampbudet våger;
det kalder man Varsel.
En Hær mon drage
hid i Hast
og brænde Kongens
höje Bolig.

20. Ej længer du sidder
på Hledres Stol
og råder for røde
Ringe og Kværn.
Tag djærvere fat
i Drevet, Kvinde!
Ej få vi Varme
af Valens Blod."

21. „Nu min Faders Datter
djærvt har malet;

Dødstimen for mange
Mænd hun skued.
Nu brast de store
Støtter under Kværnen,
de jernbeslagne.
Lad os endnu male!

22. Lad os endnu male!
Yrsas Sön
skal på Frode hævne
Halvdans Drab.
Han skal Yrsas
Afkom nævnes
og dog Yrsas Broder.
Vi begge det véd.*

23. Møerne maled;
deres Magt de prøved.
Unge var de
og vilde Jætter.
Stængerne skalv;
da styrted Kværnen.
Tværsover brast
den tunge Sten.

---

22. At Rolf, Yrsas Sön, hævner Halvdans Drab på Frode, stemmer ikke med det almindelig bekendte Sagn.

24\. Brat da mælte
Bjergrisers Mø:
„Vi har malet, Frode!
Nu monne vi standse.
Længe nok Møerne
ved Møllen stod.“